ಮದಿಪು

56 2011

ಆಟಿ-ಸೋಣ-ನಿರ್ನಾಲ

ಕುಡ್ಲ ತುಳು ಕೂಟೊದ 'ಬಿಸು ಪರ್ಬೊ' ಲೇಸ್‌ಡ್ ಕೂಟೊದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾದಿತ್ತ್‌ದ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ದಾಮೋದರ ಆರ್. ಸುವರ್ಣ, ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ ಎಸ್.ಕೆ. ಅಮೀನ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊದ ದಿ. ಎಂ. ವೆಂಕಟ ರಾವ್ - ಮುಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ., ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ.

ಕಾಸರಗೋಡು 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನೊ' ದ ಲೇಸ್‌ಡ್ ದಿ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ತುಡಾರ್ ಅರಳಾನಗ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ, ಗೊ.ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಡಾ. ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾಯಿನಕುಲು ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತೆರ್.

ಸಂವಿಧಾನೊದ 9 ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ತುಳು ಸೇರಾಯೆರೆ ಡೆಲ್ಲಿಡ್ ನಡತಿನ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶೊ'ಡು ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಜಾರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೀಸ್, ಡಾ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, ವಿ. ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್, ನ್ಯಾ. ಎನ್. ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ, ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮುಂತಾಯಿ ಗಣ್ಯೆರ್ ನೊಟ್ಟುಗು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಯೋಗ.

ಮದಿಪು

ಮುಡಿ - 56

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್

ಮಂಗಳೂರು - 575 003

ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824-2459389

Email:tulu.academy@yahoo.co.in.

MADIPU

A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture, published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lalbagh, Mangalore -3. ✆ : 2459389.

Chief Editor	:	Dr. Palthady Ramakrishna Achar
Editor	:	Bhaskara Rai Kukkuvalli M.A., M.Ed. ✆ : 09449016616 / 09964412337 E-mail : kukkuvallibr@gmail.com
Managing Editor	:	Chandrahasa Rai B.
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	13 - 56
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಆಜೀವ ಚಂದಾ	:	600/-
ಮುಖಪುಟ	:	ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸವಣೂರುಡು ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ದಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ 2011 ವಿಶ್ವತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ರೂವಾರಿ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆಡ್ದ್ ಉದಿಪನ. ಲೇಸ್‌ದ ಬಿನ್ನೆರ್ ಒಟ್ಟುಗುಲ್ಲೆರ್.
ಚಿತ್ರಕೃಪೆ	:	ಸತೀಶ್ ಇರಾ ಮತ್ತು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ರಕ್ಷಾಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ
ಅಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ /ಮುದ್ರಣ	:	ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು - 575 001 ✆: 0824 2443002

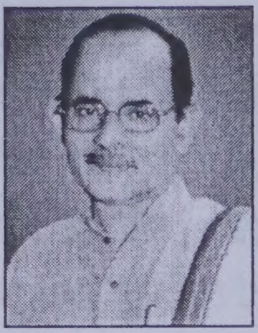

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ನುಡಿ

ಪಿಜಿದೋರ್ದ ತೂನಗ....

ಮದಿಪು ಸಂಚಿ - 56ನ್ ನಿಕುಲೆನ ಕೈಟ್ ದೀವೊಂದುಲ್ಲ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಮಿತಿದ ಅಧಿಕಾರ ಅವಧಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್ದ 10ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಮುಗಿಯೊಂದುಂಡು. ಈತ್‌ನೇಟ ಬೊಳ್ಪುಗ್ ಬರೊಡಿತ್ತ್‌ನ ಮಾತಾ ಮದಿಪು ಸಂಚಿಲೆನ್ ಎಂಕ್ಲು ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣತ್‌ದಾಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಉಜಿರೆಡ್ ನಡಪುನ ಪೊರ್ತುಗ್ ಎಂಕ್ಲು 50ನೇ ಸಂಚಿನ್ ವಿಶೇಷ ಮದಿಪು ಸಂಚಿಯಾದ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನತ. ಇತ್ತೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪೊರ್ತುಗ್ ನನವೊಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿ ಬರಿಯೆರೆ ಉಂಡು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ತುಳುಟು ಪದ, ಕತೆ, ಲೇಖನೊಳೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಮಾತಾ ಕವಿ, ಲೇಖಕೆರೆಗ್‌ಲ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ.

2008ರ್ದ್ 2011 ಮುಟ್ಟದ ಎಂಕ್ಲೆನ 3 ವರ್ಸೊದ ಅವಧಿಡ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಪಿನಾತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಳೆನ್ ಕೈಕೊಂಡ. ಅಯಿಟ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಪನ್ಪಿನ್‌ಂದಾಂಡ,

1. 2009 ದಶಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್ದ 10ಡ್ದ್ 13 ಮುಟ್ಟ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆರ್‌ನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಉಜಿರೆಡ್ ನಡೆತಿನ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಗ್ ಬೆರಿಸಹಾಯೊ ಕೊರ್ದು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊ.

2. ಸಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಒಂಜಿ ಕಲ್ಪುನ ಭಾಸೆ ಆವೊಡುಂದು ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ದುಂಬುರ್ದ್‌ದಿಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೇಡಿಕೆಗ್ ಓ ಕೊರ್ದು ಸರಕಾರ 2010 ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗೊಳ್ದು ಉಡುಪಿ ಬೊಕ್ಕ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆದ ಸಾಲೆಲೆಡ್ 3ನೇ ಭಾಸೆಯಾದ್ 6ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ 10ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮುಟ್ಟ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ದ್ದ್ ಆದೇಶ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ತುಳುತ ಚರಿತ್ರೆಡೆ ಒಂಜಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲ್. ಇತ್ತೆ 6-7ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ 24,000 ಜೋಕ್ಲ್ ಈ 2 ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ತುಳು ಕಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. 8ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ ಬೂಕು ಬರ್ಪಿ ವರ್ಸೊಗ್ ಇತ್ತೆನೆ ತಯಾರಾತ್‌ಂಡ್. ಬರ್ಪಿ ವರ್ಸ ಮಾತಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದ ಗುರುಕುಲು ನಕ್ಲು ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾವೆರೆ ಉಮೇದ್ ದೆತೊನುವೆರೆಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಬುಲಾಷೆ.

3. ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಸ್ವಂತ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಣೊ ಇಜ್ಜಿ. 1994ಡ್ದ್ ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆದ ಆಸರೆಡ್ ಬಾಡಾಯಿದ ಕೋಣೆಡ್ ಕಛೇರಿ ನಡೊತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಿಂಗೊಳುಗು 8,500 ಮುಟ್ಟ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್. ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್ ದುಂಬುದ ಸಮಿತಿದಕ್ಲು ಕುಡಲದ ಉರ್ವಾಸ್ಟೋರ್‌ದಲ್ಪ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಾಗೆನ್ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟೋಣ ಕಟ್ಟಯರೆಗ್‌ಂದ್ ಸರಕಾರೊಡ್ದ್ ದಾಖಲ್ ಮಲ್ತ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಜಾಗೆಡ್ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿದ ಒಂಜಿ ತುಳು ಭವನ ಕಟ್ಟಯೆರೆ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿದ್ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಣವುನು ಬುಡುಗಡೆಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖ್‌ಗ್ ಈ ತುಳು ಭವನದ ಕೆಸರ್‌ಕಲ್ಲ್ ಲೇಸ್‌ಲಾ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಜಿಲ್ಲೆದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜೆ. ಪಾಲೆಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಯೋಗೀಶ್ ಭಟ್ ಮುಕ್ಲು ಇರುವೆರ್ ಕಟ್ಟಣದ ಕೆಲಸ ದುಂಬು ಪೋಪಿಲೆಕ ತೂವೊನೊಡುಂದು ಅಕುಲೆಡ ಆರಿಕೆ ಮಲ್ತೊನುವ.

4. ತುಳು ಭಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ನೆಕ್ಕ್ ಸಲಾದ್ ನಡತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಮಾತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲಾ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಮಾತಾ ಕೋಡಿಡ್‌ಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರೊಡುನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ತುಳು websiteನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತ್. ಈ websiteಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಏರೇ ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪ್‌ನ ಅವಕಾಶ ಉಂಡು. website ಸಂಖ್ಯೆ www.tuluacademy.org

5. ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಜೋಕ್ಲು ತುಳು ಕಲ್ಪೆರೆ ದುಂಬು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಕಲ್ಪುವುನೇರ್ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಲ್ಪಯೆರೆಗ್ ಗುರುಕುಲುನಕ್ಲೆಗ್ ತರಬೇತಿ ಬೋಡುಂದು ಕೇನುವೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಡು ತುಳು ವಿಭಾಗ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಸರಕಾರೊಗು ಅಕಾಡೆಮಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿತ ಫಲವಾದ್ ಕುಲಪತಿಕುಲು ಅಂಚನೆ ಕುಲಸಚಿವೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ್ರ್ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ವರ್ಸೊಡ್ದೇ ತುಳು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್, ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಇನ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಪಿಜಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಸುರು ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ವರ್ಸೊರ್ದೇ ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಈ ಕೋರ್ಸುಲು ಸುರು ಆಪ.

6. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತೂವೊಡಾಯಿನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಳೆನ್ ಪೂರಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವಾಸೊದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಇರ್ದೆ ಗ್ರಾವುಡೊಪ್ಪಿನ ಬೆಂದ್ರ್‌ತೀರ್ಥದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ಕೆಲಸೊಗು ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

7. ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನಪುನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಬೂಕು ಮಾಲೆಡ್ 20 ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪಯೆರ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಸುಮಾರ್ 15 ಬೂಕುಲು ಈ ತಿಂಗೊಳ್ದೊಲಯಿ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪ. ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಸುಮಾರ್ 10 ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥೊಳೆನ್ 2 ಕವಿತೆದ ಕೋಪೆನ್, ಒಂಜಿ ಕಥೆತ ಕೋಪೆನ್ ಅಂಚನೆ ಒಂಜಿ ನಾಟಕದ ಕೋಪೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನತ್‌ಂಡ್.

8. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ವಿಭಾಗೊಡು 5 ಜನ

ಸಂಶೋಧಕರೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ವರ್ಸೊಗು 1 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನ ಕೊರ್ದು ಸಂಶೋಧನ ಗ್ರಂಥ ಬರೆಪಾಯೆರೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. 2011-12ನೇ ವರ್ಸೊಡ್‌ಲಾ ಪಿರ 5 ಜನನ್ ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

9. ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವೊಲಾಯಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ 500ನೇ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ, ದ್ರಾವಿಡ ಜಾನಪದ ನಲಿಕೆಲೆನ ಉತ್ಸವ, ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಪ್ತಾಹ, ತುಳು ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ, ತುಳು ಪರ್ಬೊಲೆನ ಆಚರಣೆ, ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಇಂಚಿನ ಸುಮಾರ್ 100-150 ಆಚರಣೆಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್.

10. ತುಳು ಕಲ್ಪುನಕ್‌ಲೆಗ್ 3 ತಿಂಗೊಳ್ದ ತುಳು ತರಗತಿ, ತುಳು ಲಿಪಿ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ, ತುಳು ಬರವಣಿಗೆದ ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯ, ತುಳು ಕಥೆ ಬರೆಪುನ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ, ತುಳು ಗೀತಗಾಯನ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ, ತುಳು ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ, ತುಳು ಜನಪದ ನಲಿಕೆ-ಕಲ್ಪವುನ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ. ಇಂಚ ಜೆಂಜ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯಲು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುಪರ್ದಿಡ್ ನಡತ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್ದ 7, 8 ನಾನಿ (ನಿರ್ನಾಲ 20, ಬೊಕ್ಕ 21) ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಒಕ್ಕೂಟೊಗು ಸೇರ್ದಿನ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಲು, ಬೊಕ್ಕ ಬಾಕಿ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು, ಮೈಸೂರುದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸವಣೂರುದ ವಿದ್ಯಾರಶ್ಮಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮುಕ್ಲೆನ ಮಾತಾ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ - 2011 ನಡಪಾಯೆರ್‌ಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಸವಣೂರ್‌ದ ಶಿಲ್ಪಿಂದೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ರೈ ಮೇರ್ ಎದ್ಕೊನುನ ಸಮಿತಿದ ಗುರ್ಕಾರೆರಾದ್ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಟ್ಟಣೆ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನೊಗು ಸರ್ವ ತುಳುವೆರೆನ, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಳೆನ ಬೆಂಬಲ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಅವು ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಒರಿದಿತ್ತಿನ ಮಾತಾ 'ಮದಿಪು' ಸಂಚಿಲೆನ್ ಎಡೇನದನ್ಕೆ ದೆತೊಂದು ಪೊರ್ಲುಡು ಸಂಪಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ. 'ಮದಿಪುಗು ಇನೆ ಇಜ್ಜಂದ್' ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾಯಿನ ಆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಬಾಕಿ ಸದಸ್ಯೆರ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಿಬಂದಿಲು ಕೊರ್ನ ಸಾಕಾರೊನು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನ್ವೆ. ಕರಿನ 3 ವರ್ಸೊಡು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯೊಲೆನ್ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ನ ಸರ್ವ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಅಂಚನೆ ಪತ್ರಿಕೆದ, ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆನ ಇಷ್ಟೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

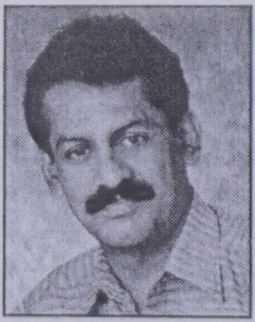

ಸಂಪಲ್ತಿನಾರೆ ಪಾತೆರ

ಉಡಲ್ ತಲ್ಮೆನ ಆಂಡ್....

ನರವಾನಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಜ್ಜ ಬೆಂದ್‌ದ್, ಅವು ನಾಲೂರು ಪಸೆರ್‌ನಗ ಲೋಕಪುಗಾರ್ತೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಬೇಲೆ ಒಂತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಡ್ದೆಚ್ಚ ಪ್ರಚಾರ, ಪುಗಾರ್ತೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಅವು ಅದೃಷ್ಟಾಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಸಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ಏರೆ ಬಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರ ಬತ್ತ್‌ಜಿಂಡ ಐಕ್ ಹಣೆಬರಾಂದ್ ಪುದರ್. ಆಂಡ ಪುಗಾರ್ತೆಗ್ ಉಬ್ಬಲಾವಂದೆ, ನೆರ್‌ಂಡ ಎತೆದೆಪ್ಪಾಂದೆ ಉಪ್ಪುನವು ನಿಜವಾಯಿನ ಸಾಧಕನ ಲಚ್ಚಣ.

ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು 2008 ಅಕ್ಟೋಬರ 10ಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ನೇಮಕೊದೊಟ್ಟುಗು ಅಧಿಕಾರ ದೆತೊನ್ನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೂಟೊದ ಅವಧಿ ಈ ತಿಂಗೊಲುಗು ಮುಗಿಪುಂಡು. ಸದಸ್ಯೆರೆನ ಅವಧಿ ನನಲಾ ಮೂಜಿ-ನಾಲ್ ತಿಂಗೊಲು ಒರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರೊದಂಚ ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಪಿದಡೊಡಾಯಿನವು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಸಲ್ಮಂತೊನೆ. ಈ ಸರ್ತಿದ ಎಂಕ್ಲೆ ಕೂಟೊಗು ಅಧಿಕಾರ ಬುಡ್ದು ಕೊರ್ಯೆರೆ ಒವ್ವೇ ಬೇನೆ-ಬೇಜಾರಿಜ್ಜಿ; ಐತ ಬದಲ್ ಸಾಜವಾದ್ ಕುಶಿ-ಸಂತೋಸು ಉಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಈ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡು ಆಯಿನ ಮಾತಾ ಕಾರ್ಯ-ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ದಾದ್ ಒಂಜಿ ಸಾರ್ಥಕ ಭಾವ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳುವೆರ್ ಅಂಚನೆ ಸೋದರ ಬಾಸೆತ ಜನಮಂದೆಲು ತೋಜಾಯಿ ಕೊಂಡಾಟ-ಪುಗಾರ್ತೆ ತೂದು ಉಡಲ್ ತಲ್ಮೆನ ಆಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್, ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರೊಳೆಗ್ ಒತ್ತು ಕೊರ್ದು ಈತೊರ್ತು ಪಾಕ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನ ಕಾರ್ಯಕೆರಮ್ಮೊಳೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಧಿಕಾರ ದೆತ್ತೊನ್ನಗ ಪಾಡೊಂದಿನ ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆಲು ಮಾತ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಿನ ತೃಪ್ತಿ ಎಂಕ್ಲೆಗುಂಡು. ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಉಳ್ಳಾಲ, ಒಡಿಪು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿಲೆಡ್ ತುಳು ಸಂಬಂಧವಾದ್ ನಡತಿನ ಉಚ್ಚಯೊಲು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶೊಳೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾದೊ. ಒಡಿಪು, ಬೆಂಗಳೂರು ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ತೂರುಳೆಡ್ ನಡತಿನ 'ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುದಾನ' ಲೇಸ್‌ಲೆಡ್ ತುಳುಟು ಮಲ್ಲ ಕಜ್ಜ ಬೆಂದಿನಕ್ಲೆನ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ಪುನ ಒಟ್ಟುಗು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶೊದ ತುಳುಜನೊಕ್ಲು ಅಕಾಡೆಮಿದಂಚಿ ಮುಗ ಮಲ್ಪನಂಚ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಕೆಡ್ಡಸ, ಬಿಸು, ಆಟಿ, ಮಾರ್ನೆಮಿ, ದೀಪೊಳಿ ಇಂಚ ಪಾಕ ಪರ್ಬೊ – ಲೇಸ್‌ಲೆನ್ ನಡಪಾದ್ ನಮ್ಮ

ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಪರಪೋಕುದ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ಪಿನ ಕಜ್ಜೊಗು ಎಡೇನ ಬೆರಿಸಾಯ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯ, ವಿಚಾರ ಕೂಟ, ಕಬಿಕೂಟೊಳೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕು ಅವಕಾಶ ಕೊರುದು ಅಕ್ಳೆಗ್ ತುಳುಟು ಬೆನ್ಯೆರೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಾದ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇತೊ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಳ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಕಾಯೊಡು ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಕೆರಮ್ಮೊಳೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟಾದೊ.

ಸಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾವುನ ಕಜ್ಜ ಎಂಕ್ಲೆ ಅವಧಿಡ್ ಅನುಷ್ಠಾನೊಗು ಬತ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಮೈಲ್‌ಗಲ್ಲ್‌ಂದ್ ಪನೊಡು. ಆಜಿನೇ ಬೊಕ್ಕ ಏಳ್‌ನೇ ತರಗತಿದ 'ತುಳು ಎಸಲ್' ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕೊಲು ಪ್ರಕಟವಾದ್ ಅವೆನ್ ಜೋಕ್ಲು ಕಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ನನ ಎಣ್ಮೆಡ್ದ್, ಪತ್ತ್‌ನೇ ತರಗತಿ ಮುಟ್ಟದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಆಟ್ಟಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ತುಳುವೆರತ್ತಾಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ತರಗತಿ, ತರಾವಳಿ ಬೂಕುಳೆನ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಪರವೂರುಡು ತುಳುತ ಸಿರಿ, ಸಂಶೋಧಕೆರೆಗ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಏತೋ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಇಡೆ ಬುಡಾಂದೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಭವನೊಗು ಸರಕಾರೊಡ್ದು 4 ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪ್ಯಾ ಪನವು ಮಂಜೂರಾದ್, ಐಟ್ 2 ಕೋಟಿ ಬುಡುಗಡೆ ಆಯಿನವು ಎಂಕ್ಲೆ ಪುನೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಮಲ್ಲ ಗೆಲ್ಮೆನ. ಈ ದುಂಬುದ ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಕಾಲೊಡು ಮಂಜೂರಾಯಿನ ಉರ್ವಾಸ್ಟೋರ್‌ದ ಸರಕಾರಿ ಜಾಗೆಡ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1, 2011ಗ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಳೆನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಕೆಸರ್‌ಗಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ಪಾದ್‌ಲಾ ಆಂಡ್. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಸಾರ್ಥಕತೆದ ಭಾವ ಎಂಕ್ಲೆಡ ಮೂಡ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಧರ್ಮತಳೊದ ಖಾವಂದೆರೆನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ನಡತಿನ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಲಾ ಸೇರೊಂದಿನವು ಎಂಕ್ಲೆ ಕಾಲೊದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಘಟನೆ. ಈ ವರ್ಸ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 7, 8ಗ್ ಸವಣೂರುಡು ನಡತಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಮುಕಾಂತ್ರ ನನದುಂಬುಗು ಈ ಪರಂಪರೆ ದುಂಬರಿಯೊಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಸಾದಿ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರಿನ ಸಮಾದಾನ ಉಂಡು. ಮಲ್ತಿನವು ಜಾಸ್ತಿ ಪನ್ಪಿ ಹೆಗ್ಗಲ್ಮೆ ಎಂಕ್ಲೆಗಿಜ್ಜಿ. ನನಲಾತ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿ ಬೇಲೆಲು ಅಂಚನೇ ಒರಿದೊ. ದುಂಬು ಬರ್ಪಿನಕ್ಲು ಅವೆನ್ ಕೈಕ್ ದೆತೊನ್ನ ಒಟ್ಟುಗು, ಈ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಳೆಡ್ ಆಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆಲೆಗ್ ತಾಂಗ್ ಕೊರ್ದು, ಅರ್ದೊಡು ಒರಿದಿನೆನ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವುಡೊಂದು ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊನುವ.

'ಮದಿಪು-56' ಎನ್ನ ಆದೇಚೊಡು ಬರ್ಪಿನ ಕಡೇತ ಸಂಚಿ. ದುಂಬುದ ಕೆಲವು ಸಂಚಿಲು ಸಕಾಲೊಡು ಬರಾಂದೆ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವೆರೆ ಮೇಲ್‌ಮೇಲ್ ನಾಲ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಕೊಸರ್‌ದಾಂತೆ ಮುಗಿತ್‌ದೆ. ನೆಕ್ಕ್ ಸಕಾಯ ಕೊರ್ನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಒಗ್ಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಬಲ ಉಂಡು' ಪಂಡ್ದ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯಿನ ಎನ್ನ ಒತ್ತುದ ಮಾತಾ ಸದಸ್ಯೆರ್ನಕ್ಲೆಗ್, ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಬಿ. ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಸಿಬಂದಿಳೆಗ್ ಎನ್ನ ಬುಡು ಉಡಲ್‌ದ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಪೊರ್ಲುಡು ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ನ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶೆರೆನ್ ಅರ್ತಿಡ್ ನೆನೆತೊನುವೆ. 'ಮದಿಪು ಎಡ್ಡೆ ಬರೊಂದುಂಡು' ಪಂಡ್ದ್ ಬೆರಿಬೊಟ್ಟಿನ ಹಿತೈಷಿಳೆಗ್, ಮದಿಪು ಓದುಗೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ವ ತುಳು ಬಂದುಳೆಗ್ ಸೋಲೊಯ್ತ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ನನ ದುಂಬುತ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಗು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧಿಕಾರ ನಡಪಾಯೆರ ಸರಕಾರೊಡ್ದು ಬೂಳ್ಯ ದೆತೊಂದಿನ ಹಿರಿಯ ಸಂಘಟಕೆ-ಕಲಾವಿದೆ ಶ್ರೀ ಉಮಾನಾಥ ಕೋಟ್ಯಾನ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ನ ಕೂಟೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಬೆನ್ಯೆರೆ ಸರ್ವ ತುಳುವೆರ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಆದ್ ಉಂತಡ್‌ಂದ್ ಕೇನೊಂದು, ಪೊಸ ತಂಡೊಗು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಾಮನ ರಕ್ಷೆ, ಬೆರಿಕ್ ಭೀಮನ ರಕ್ಷೆ, ತುಳುನಾಡ ಸತ್ಯ ದೈವೊಳ್ನ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ಉಪ್ಪಡ್‌ಂದ್ ಎಡ್ಡೆಪು ಪಂಡೊನ್ವೆ.

ಸಂಚಿದುಲಾಯಿ ಎಂಚಿನ...?

1.	ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬೂಕುದುಲುಯಿ ನಿಲ್ಕನಗ	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	9
2.	ತುಳುವೆರೆ ಹಂಪಿ ಬಾರ್ಕೂರು	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	11
3.	ತುಳು ಅಪ್ಪಗ್ಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು	ಡಾ. ಅನಸೂಯ ಬಿ. ಸಾಲಿಯಾನ್	13
4.	ಕರಿಯಮಣಿ	ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	14
5.	ಆನಿ-ಇನಿ	ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರೈ ಹರೇಕಳ	18
6.	ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಪೆರೆ ಜೋಕುಲು ಮನಸ್ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಜೆರ್ ದಾಯೆ?	ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್.	19
7.	ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ	ಅಗ್ರಾಳ ನಾರಾಯಣ ರೈ	24
8.	ಬದಿ ದಾಂತೆ ಮದಿಮೆ...	ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ	25
9.	ಅಪ್ಪೆನ ಜಕ್ಕೆಲ್	ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	27
10.	ಮದ್ಮೆದ ಗೌಜಿದ ನಡುಟೊಂಜಿ ಮೋಜಿದ ಪೊರ್ತು	ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ	29
11.	ಬಿರ್ದೊಳಿ (ಬರವು)	ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ	33
12.	ಒಡ್ಡುದ ಕಂಡ	ವಿಜಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಲೆತ್ತೂರು	39
13.	ಕಾಂಡೆ	ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ	40
14.	ಒಂಜಿ ಜೀವ ಪುಣ ಆಯಿನ ಸುತ್ತ...	ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸಾಲೆತ್ತೂರು	41
15.	ನೇಮಕ್ಕನ ಕುಸಾಲ್ ಕುಸೆಲ್	ಭಾಸ್ಕರ ನೆಲ್ಲಿತೀರ್ಥ	43
16.	ನೆಂಪುದ ಸುಳಿಟ್	ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	45
17.	ಜೋಡ್ಯಾಯರೆ ಸಾದ್ಯನಾ	ಕೆ.ಎಸ್. ಮೋಹನ್ ಸುವರ್ಣ	46
18.	ಬೊಲ್ಪು	ಶೋಭಾ ಬಗಂಬಿಲ	47
19.	ಎನಡ ಕೇನಡ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ	54
20.	ಮಂತ್ರವಾದೊ	ಪುರಂದರ ಬಲ್ಯಾಯ	55
21.	ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್	ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು	57
22.	ದುಃಖ ದಿಂಜಿ ಸೋಜಿಗ	ಶ್ಯಾಮಲಾ ರವಿರಾಜ್ ಕುಂಬಳೆ	58
23.	ಪಗರಿದ ಸಂಕ	ಹರೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಸೂಡ	59

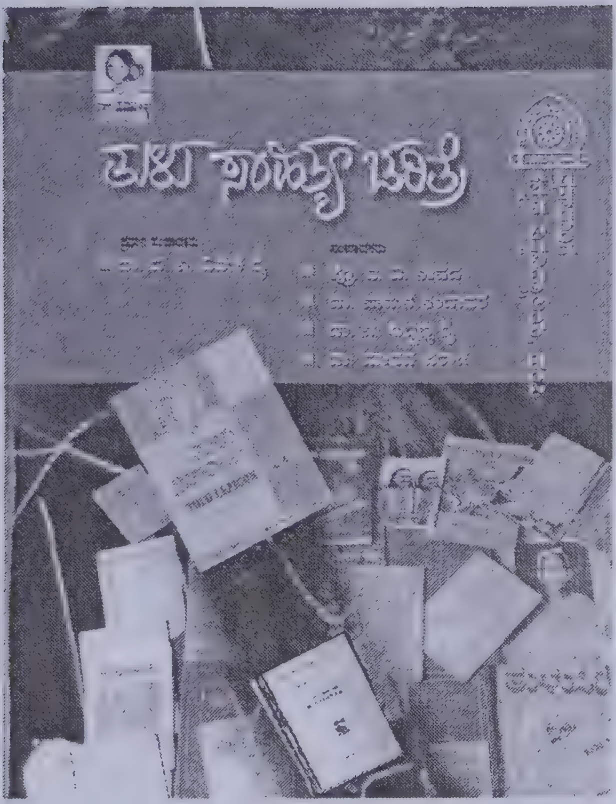

ಬೂಕುದ ದೇಕಿ

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬೂಕುದುಲುಯಿ ನಿಲ್ಕ್‌ನಗ

• ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ

ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗೊಡು ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಸಾವಿರತ್ತ ನೂತ್ತ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಪುಟೊತಾತ್ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ, ನೂತ್ತ ರಡ್ಡ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಸಂಶೋಧನೆದ ಬರವುಲು ಇತ್ತಿನ 'ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ' ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಡು ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಎಚ್ಚಿದ ಮಾಂತ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ ಭೌಗೋಳಿಕವಾದ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ್ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಶಾಸನೊಲು (ಕಲ್ಬರವು), ಊರುದ ಪುದರ್‌ಲ್, ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳುತ್ತ ತಾನೊ, ತುಳು ಲಿಪಿತ್ತ ಮೂಲೊ ಬೊಕ್ಕ ವಿಕಾಸೊ, ತುಳು ಪರಪೋಕುದ ರೀತಿ, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆನ ಒಡನಾಟೊ, ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಆಯಿನ ಸಂಶೋದನೆಲು, ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ನಡತಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲು, ಜಾನಪದ ಮಾಹಿತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸಂಪೊತ್ತುದ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಮಾಹಿತಿ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ನಾಟಕೊ, ಸಿನಿಮೊ ಇಂಚ ಮಾಂತೆನ ಆಕರ ಸೂಚಿ ಕೊರ್‌ನ ಈ ಗ್ರಂತೊದ ಪ್ರದಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್‌ಲು. ಸಂಪಾದಕೆರಾದ್ ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ, ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಡಾ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈ, ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ ಮುಕುಲು ಪೂರಾ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನೊದ ನೂತ್ತ ಪದರ್‌ರಾಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ವಿಳಾಸೊ ಕೊರ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡೊ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ್ತ ಬರಹಗಾರೆರ್ ತುಳುಟ್ಟು ಮಲ್ತಿನ ಬರವಣಿಗೆಲೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡೊಡು ಬತ್ತಿನ ತುಳುಕ್ಕು ಸಮ್ಮಂದೊಪಟ್ಟಿನ ಕಬಿತೆಲು, ಖಂಡಕಾವ್ಯೊಲು, ತುಳುತ್ತ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪೌರಾಣಿಕವಾಯಿನವು, ಚಾರಿತ್ರಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಭಾಗೀಕರಣ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನಗ ಒರಿಯೊರಿಯನವೇ ಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಉಂಡು. 'ನಮ ಲೇಕಕೆರ್'ಂದ್ ಕೊರ್‍ನ ಪಟ್ಟಿಡ್ ಒಂಜಿ ಐವತ್ತ ಮೂಜಿ ಜನೊ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆಯಿನಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಪದಿನೆನ್ಮೊ ಜನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ನಗ್‌ಲ್, ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತಿನ ಪೆರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಪುದರ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಪಿದಯಿ ರಾಷ್ಟ್ರೊದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನವು ಆಲ್ಪಪ್ಪ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನ ರೀತಿಡ್ ಕೊರೊಂದು ಪೋಯಿನವು ಈ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಬರವು, ಉಪನ್ಯಾಸೊ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನೊನೇ ಒಂಜಿ ತುಳು ಬರವಣಿಗೆದ ವಿಭಾಗೊ ಕೊರ್ನವು ಇತ್ತೆದ, ಬೊಕ್ಕ ಕರಿಪೋಯಿನ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಬರವುಲೆನ ಪರಿಚಯ ಕೊರ್ನವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಇಂಚಿನ ಆಯಿನ ಪೊಸ ಸೋದನೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊದ ಪರಿಚಯ, ಮಾಹಿತಿ ಉಂಡು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‍ಡ್ ಆಯಿನ ಸಾದನೆಲೆನ್ ದಾಕಲೆ ಮಲ್ತ್‍ದೆರ್. ಅಬಿನಂದನೆ ಗ್ರಂತೊಲೆನವೇ ಒಂಜಿ ಮುಕ್ಯ ವಿಬಾಗೊ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ತುಳುಟ್ಟು ಎಳ್ವೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಪ್ರಕಟವಾದ್ ತಿಕಿನವು ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚನೆ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊಡು ದಿಂಜ ಜನೊ ಸಾಹಿತಿಲೆನ, ಕಲಾವಿದೆರೆನ, ಸಾದಕೆರೆನ ಜೀವನೊದ ಪರಿಚಯೊ ದಿಂಜಿನ ಗ್ರಂತೊಲೆನವುಲಾ ಕರಜನೊ ದಿಂಜ ತಿಕುಂಡು.

''ಇಪ್ಪತ್ತು ತುಳು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇನ್ನೂರ ಹತ್ತು ಮುದ್ರಿತ ನಾಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು'' ನನ ಒಂಜಾತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ಗೊಬ್ಬಿನ ನಾಟಕೊಲು, ಅಚ್ಚಿ ಆವಂದೆ ಪೋಯಿನವು ಸಾವಿರಾಜಿ ಸಂಕ್ಯೆಡ್ ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪೋದಿಪ್ಪೊಡು. ಎಣ್ಣತ್ತನಾಲ್ ನಾಟಕಗಾರ್ರೆನ ಪುದರ್ ಕೊರ್ನವು ಕಂಡಿತಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅತ್ತ್.

ತುಳು ಬಾಗವತೊ, ಕಾವೇರಿ, ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಹಾಬಾರತೊ – ಈ ಕೃತಿಕ್‍ಲ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪರ ಗ್ರಂತೊಲಾದ್ ತಿಕ್ಕ್‍ದ್ ಪ್ರಕಟವಾದ್, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಚರಿತ್ರೆ ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1370ನೇ ಇಸವಿದಾತ್ ಪಿರಾಕ್‍ದವುಂದು ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಅಬಿಪ್ರಾಯೊಗು ಬತ್ತ್‍ದೆರ್.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಚರಿತ್ರೆ ಮೌಕಿಕವಾದ್ ಪಾಡ್ದನೊ, ಗಾದೆ, ಎದ್ರ್‍ಕತೆ, ಉರಲ್, ಕಬಿತೆ ಐತಿಹ್ಯೊಲೆಡ್ ಮಾಂತಾ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಿನೆನ್ ಕಾಲೊದ ನಿರ್ಣಯೊ ಮಲ್ಪುನವು ಕಸ್ಟೊ ಆಂಡಲಾ ಅವು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪ್ರಾಕ್‍ಡ್ ದಾಕಲೆಯಾದ್ ತರೆಮಾರ್‍ಡ್ದ್ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಿನವು. ತುಳುನಾಡ್ ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಾದ್ ತಾಪನೆ ಆಯಿನ ಸಂಗೊ ಸಂಸ್ಥೆಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೀಟಕೂಟೊಲು, ಅದ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೊಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಾಜ್ಯೊಲೆಡ್ 'ಹೊರನಾಡು' ಕೂಡು ಕಟ್ಟ್‍ಲ್, ಪಿದಯಿ ರಾಷ್ಟ್ರೊಡು ತಾಪನೆ ಆಯಿನ 'ಪರನಾಡು' ತುಳು ಕೂಟೊಲು ಇಂಚ ಮಾತಾ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ತೆರ್.

'ತುಳುನಾಡು ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ, ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಶಾಕ್ರ, ಗಾಣಪತ್ಯ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಇಸ್ಲಾಂ, ಬೂತ ದೇವರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಇನ್ನೂರು ಮಿಕ್ಕಿ ಗರಡಿ ಸಾಧನೆಗಳ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ' – ಪಂಡ್‍ದ್ ಮಾಂತ ಪುಗರ್ಪೆರ್. ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು, ರಾಗೊ, ತಾಳೊ, ಚಂದಸ್ಸುದ ರೀತಿಲ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಯಿನವು ಪನ್ಪುನೆಗ್ ಆದಾರೊ. ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ 38 ಸಿನಿಮೊಲು ಬತ್ತ್‍ದೊ. ಕೆಲವೆಗ್ ರಾಜ್ಯೊ, ರಾಷ್ಟ್ರೊ, ಅಂತರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟೊಡು ಗೌರವ ತಿಕ್ಕಿನವು ನಂಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಇತ್ತಿನ ತುಳುವೆರ್, ಬತ್ತಿನ ಕನ್ನಡೆರ್, ಕೊಂಕಣಿಲೆನ್, ಮರಾಟಿ, ಮಲಯಾಳಿಲೆನ್, ತಮಿಳ್, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ಹಿಂದಿ, ಉರ್ದು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಂಚ ಮಾತ ಬಾಸೆ ಬರವು ಸರವುದಕ್‍ಲೆನ್ ಬೇತೆ ಎನ್ನಂದೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರ್ ಬದ್‍ಕ್‍ನಗ್‍ಲ್. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ ದುಂಬು ಕೇನ್‍ಗೊ. ಕೇಂಡ್ ದೆತೊನುಗೊ. ಎಣ್ಮನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರುನ ಕಾಲೊಲಾ ಬರಡ್‍ಂದ್ ನಟ್ಟೊನುಗೊ.

ತುಳುವೆರೆ ಹಂಪಿ ಬಾರ್ಕೂರು

• ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ತೌಳವ ವಿಭವದ ವಸನವನುಟ್ಟು
ಬಿಂಕದಿ ನಿಂತಿದೆ ಬಾರ್ಕೂರು
ಭೂಪತಿ ಪಾಂಡ್ಯ ದಿಗಂಬರ ಜೈನರ
ಮಾತೆಯ ವಿಜಯದ ತವರೂರು

ಇಂಚ ಒರಿ ಕಬಿ ಕಲ್ಪಾದಿ ಬಾರ್ಕೂರುನು ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಕಬಿತೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ವರ್ಣಿತ್‌ದ್‌ನೆನ್ ನಮ ಕೇನೊಡು. ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಬಿಪೊಡು.

ಅಂದ್,

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಟೆರ್ ಸಾರ್ವಭೌಮೆರಾದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೊಡು ಅಕ್‌ಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಿತ್ತ ಕೊಡಿಟ್ಟಾನಗ ಈ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆ ತುಳುನಾಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರದೇಶೊಲು ಅಕ್‌ಲೆ ಸ್ವಾಧೀನೊಡಿತ್ತೊ. ಅಪಗ ಈ ಪ್ರದೇಶೊನು ರಡ್ಡ್ ರಾಜ್ಯೊಲಾದ್ ಆಕುಲು ವಿಂಗಡನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ನೆನ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ.

ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆನ್ 'ತುಳುನಾಡ್' ಪಂಡ್ದ್ ಗುರ್ತಿಸಾಯಿನಕ್‌ಲೆಡ್ ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರವಾಸಿಲೆಡ್ 'ದು ಆರ್ತೆ ಬರ್ಬೋಸಾ'

ಸುರುತ್ತಾರ್. ಈ ನಾಡ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1514ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬರ್ಬೋಸಾ ಈ ಕರಾವಳಿನ್ 'ತುಳುನಾಟ್' (ತುಳುನಾಡು) ಪಂಡ್ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ನೆ ಮಾತ್ರೆ ಅತ್ತ್, ಉಂದು ಹೊನ್ನಾವರೊಡ್ದು ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆಮುಟ್ಟ ಪರಡ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ತೆರ್.

ಸುರುಟ್ಟು ತುಳುವ ಪ್ರದೇಶೊನು ಆಳೊಂದಿತ್ತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಮನೆತನೊದ ಆಲುಪ ಅರಸೆರೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಗೆರೆಸೊಪ್ಪೆ ಹಾಡುವಳ್ಳಿ, ಮುಟ್ಟಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲಾಯಿ ಪೊಂಬುಲ್ಚಪುರ (ಇತ್ತೆ ಹುಂಬಜ-ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ) ಮುಟ್ಟಲಾ ಪರಡ್ದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಹುಂಬಚ ಆಲುಪೆರೆ ರಾಜಧಾನಿ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಅಲುಪೆರೆ ಅರಸೆರೆ ಶಿಲಾ ಶಾಸನೊಲೆಡ್ದ್ ತೆರಿದ್ ಬೈದ್ಂಡ್. ಆಕುಲೆ ರಾಜದಾನಿ ಸುರುಟ್ಟು ಒಡಿಪುದ ಉದ್ಯಾವರೊಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಬಾರಕೂರುಗು (ಬಾರ ಕನ್ಯಾಪುರ) ಬದಲಾಂಡ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಲಾಯಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಲೆನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ಪು ಮುಟ್ಟ ಬಾರಕೂರು ತುಳುವ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಆದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಲುಪೆರ್ ಒಂಜಿ ಸಾರ ಒರ್ಸೊ ರಾಜ್ಯ ಆಳ್ದೆರ್. ಸಪ್ತ ಕೊಂಕಣೊಡು 'ತುಳುವ'ಲಾ ಒಂಜಿ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಕುಡ್ಲದಲೆಕೊನೇ ಬಾರ್ಕೂರು ಮಸ್ತ್‌ಮಲ್ಲ ಬೇರಸಾರದ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪತ್ತೊಂಜನೆ ಶತಮಾನೊಡ್ದು ಇಂಚಿ ಬಾರ್ಕೂರು ಆಲುಪ ಅರಸೆರೆ ರಾಜಧಾನಿ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬಾರ್ಕೂರುಡು ಚಾಲುಕ್ಯೆರ್, ಪಲ್ಲವೆರ್, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ರಾಜಪರಂಪರೆಲು ಆಳ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಲುಪೆರೆ ವಂಶೊದ ವೀರ ಕುಲಶೇಖರೆ ಬೊಕ್ಕ ವೀರ ಪಾಂಡ್ಯದೇವ ಪನ್ಪಿ ಇರ್ವೆರ್ ಅರಸೆರ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧೆರ್. ವೀರ ಪಾಂಡ್ಯನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ 'ಬಲ್ಲಮದೇವಿಲಾ' ಪದಿನೇಳ್ ಒರ್ಸೊ ಅರಸ್ತಾನ ಆಳ್‌ದಿತ್ತಲ್.

ಬಾರ್ಕೂರುದ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತ್, ಕಲಾಸಂಪತ್ತ್‌ಲೆ ಕುರುಹುಲೆನ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪ ತೂವೊಲಿ. ಕೋಟೆಕೇರಿ, ಬಳೆಗಾರೆರೆ ಕೇರಿ, ಮರೆಗಾರೆರೆ ಕೇರಿ, ಚಾಳಿಕೇರಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪತ್ತ್ ಕೇರಿಲು ಬಾರ್ಕೂರುಡು ಇತ್ತೊ. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊಡು ಬಾರ್ಕೂರುದ ವೈಭವೊ ಮಿತ್ತ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಮಿಂಚೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಜೈನಧರ್ಮಲಾ ಇಂಚನೇ ಮಸ್ತ್ ಮೇಲ್ಮೈಡ್ ಮೆರೆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಯಿಕ್ ಮುಲ್ಪ ಉಪ್ಪುನ 'ಕತ್ತಲೆ ಬಸದಿ' ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮೆ ಆದುಂಡು.

ಬಾರ್ಕೂರುಗು ಕೈತಲ್‌ದ ಬಸ್ರೂರು ಬಂದರ್ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅರಸು ನರಸಿಂಗರಾಜನ ಆಡಳಿತೊಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚನೆ ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಲಾ ಕರಾವಳಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಬಂದರ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬಸ್ರೂರುಗು ಮಸ್ತ್ ಕಪ್ಪಲ್‌ಲ್ ಮಲಬಾರ್‌ಡ್ದ್ 'ಒರ ಮುಜೆ, ಏಡನ್ ಬೊಕ್ಕ ಜೇಹಾರ್‌ಡ್ದ್ ಬರೊಂದಿತ್ತೊ. ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ ಕೆಂಪು ಅರಿ (ವಸ್ಕತ್) ಈ ಬಂದರ್‌ಗ್ ರವಾನೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಇನಿತ್ತ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕುದ ಕುಂಬಳೆಡ್ ವಿಜಯನಗರ ಅರಸೆರ್ ನೇಮಕ ಮಲ್ತಿ ಒರಿ ರಾಜೆ ಇತ್ತೆ. ಆಯನ ಅಧಿಕಾರ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆಡ್ದ್ ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಹೊನ್ನಾವರ ಮುಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶೊಲು ತುಳುನಾಡೇ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ವಿಜಯನಗರ ಅರಸೆರೆ ಆಡಳಿತೊಗ್ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಪುಡೆತ್ತ ಸೀತಾ ನದಿತ್ತ ದಂಡೆಲ್ ಆನಿದ ಬಾರಕೂರು ತುಳುನಾಡ ರಾಜದಾನಿಂದ್ ಪತ್ತ್ ಮೆಯಿಕ್‌ಲಾ ಪನೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 6ನೇ ಶತಮಾನೊಡೇ ಮಂಗಳೂರು, ಉದ್ವಾರ, ಬನವಾಸಿ ಪೇಂಟೆಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಬಾರಕೂರು ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಪೇಂಟೆ. ಅವು ತುಳುನಾಡ್ದ ಹಂಪಿಂದ್ ಪುದರ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ತುಳು ಅಪ್ಪಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು

ಡಾ. ಅನಸೂಯ ಬಿ. ಸಾಲಿಯಾನ್

ಮಂಗ್ಳೂರ್ ತುಳುಲಾ ಬೆಂಗ್ಳೂರ್ ತುಳುಲಾ
ಮುಂಬೈ ತುಳುಲಾ ಒಂಜೆ
ಪನ್ಪಿನ ರೀತಿ ಪಾತೆರುನ ದಾಟಿ
ಬೇತೆ ಆಂಡಲಾ ಒಂಜೆ...
ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಒಂಜೇ ॥ ೧ ॥

ಒಡಿಪುದ ತುಳುಲಾ ಕಾಸರ್‌ಗೋಡ್ ತುಳುಲಾ
ಪುತ್ತೂರ್‌ದ ತುಳುಲಾ ಒಂಜೆ
ಪನ್ಪಿನ ರೀತಿ ಪಾತೆರುನ ದಾಟಿ
ಬೇತೆ ಆಂಡಲಾ ಒಂಜೆ....
ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಒಂಜೇ ॥ ೨ ॥

ಒಡಿಪುದ ಜೊಂಬುಲ ಕುಡ್ಲದ ದೊಂಬುಲ
ಅರ್ಥ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಒಂಜೆ
ಬಡತುನೆ ಮಿತರುನೆ
ಉಗ್ಗೆಲ್ ಗುವೆಲ್
ಅರ್ಥ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಒಂಜೆ
ಅವು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕಂಪು
ಅವ್ವೇ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಇಂಪು ॥ ೩ ॥

ಬಿರ್ವೆರ್ ಜೈನೆರ್ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಬಂಟೆರ್
ಪಾತೆರುನ ತುಳುಲಾ ಒಂಜೆ
ಜಾತಿ ಬೇದೊನ್ ಮರತ್‌ದ್ ನಮ
ತುಳು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಗ
ನಮ ತುಳು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಗ ॥ ೪ ॥

ಒಂತೆ ತೆಲಿಪರಾ?

• ಶಶಿಕುಮಾರ್ ಸಿ. ಕುಂದರ್

ಅನಿತ : ಅಮ್ಮಾ ಇನಿ ಎಂಕ್ಲೆ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಬಾರಿ ಕೆಲಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಯೆನ್ನ ಬೆರಿ ಬೇನೆ ಲಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ವಂತೆ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ತೂಪಿನಾತ್‌ಲಾ ಟೈಮ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಅಲ್ನ ಅಪ್ಪೆ : ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ದೇಗ್ ತೂಪಿನಿ ಮಗಾ. ಸರ್ತ ಕುಲ್ಲುದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಪುಜಾ. ಅಂಚ ಆದೇ ಬೆರಿ ಬೇನೆ ಲಕ್ಕ್‌ದಿನಿ ತೋಜೊಡು. ವಂತೆ ಜಂಡುಬಾಮ್ ಮುಟ್ಟಾದ್ ಜೆಪು ರಾತ್ರೆಡ್. ಎಲ್ಲೆ ಸರಿ ಆಪುಂಡು ನಿನ್ನ ಬೆರಿ.

ಕರಿಯಮಣಿ

• ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ರಡ್ಡನೇ ಬಾಲೆದ ಅಪ್ಪೆ ಆಯಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಪೆದ್ಯೊಳ್ತಿ ಬಾಲೆನ್ ತೂವೊಣೆಯೆರ ಒರ್ತಿ ಪೊಂಜೊವುನ ಅಗತ್ಯ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಕರಿ ಸರ್ತಿತ ಪೆದ್ಮೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಊರುಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಆರ್ ಉಸಾರಿಜ್ಜಂದೆ ಆದ್ ಎಂಕ್ ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಅಗತ್ಯ ಬೂರಿ ಕಾರಣ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಒರಿಯಡ, "ನಂಬಿಗಸ್ಥ ಪೊಂಜೊವು ಓಲಂಡಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರ್ಲ" ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆ. ಆಯಿಕ್ಕ್ ಆರ್ ಸುಮಾರ್ ಯೋಚನೆ ಮಾಣ್ತೆರ್. "ಕಮಲಕ್ಕ ಪಂಡ್ದ್ ಒರ್ತಿ ಮಧ್ಯ ಪಿರಾಯದ ಪೊಂಜೊವು ಉಲ್ಲೇರ್. ಎಡ್ಡೆ ನಿರ್ಮಲದ ಬೇಲೆ. ಚರಿಪ್ಪಿರಿ ಇಜ್ಜಿ. ಆರೆಗ್ಲಾ ದುಂಬು ಪಿರಾವುಂದ್‌ದ್ ಸಂಬಂಧದಕ್ಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿಗೆ. ಮಸ್ತ್ ಸತ್ಯವಂತೆದಿ. ಆಂಡ ಆತೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ. ಬೊಡ್ಚಾಂದಿ ಪಾತೆರ, ನೆರಡೆ ಕೇಂಡ ಉಂತಾಯೆರ್. ದಾಲ ತೊಂದ್ರೆ ಬರಂದ್. ಅಂಚಿನ ತೊಂದ್ರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ದುಂಬತ್ತ ಎನಡನೇ ಪನೊಡು" ಇಂಚ ಆರ್ ಎನಡ ಪಂಡೇರ್.

"ಎಲ್ಲಾ ಆವು ಬರಡ್. ಪೆದ್ಯೊಳ್ತಿಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜ್ದ್ ಮೀಪಾದ್ ಬಾಲೆದ ಕುಂಟು ಅರ್ದ್ ಪಾಡ್ದ್ ನುಪ್ಪು ಕಜಿಪ್ಪು ಮಣ್ತಾನಗ ಎಂಕ್ ಸಾಕೋ ಸಾಕಾಪುಂಡ್. ಅವುಲ ಅತ್ತಂದೆ ಸುರುತ್ತ ಮಗೆ ಮಲ್ಲ ಹಟತ್ತ ಮಾರಿ. ಆಯಗ್ ಎಂಚ ಮಾಣ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಸರಿ ಆಯರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಕಮಲಲಾ ಆವು ಮಲ್ಲಿಗೆಲಾ ಆವು. ಎಂಕ್ಲ್ ಇಜ್ಜಂದಿ ಸಮಯೊಡು ಇತ್ತ್‌ನೈನ್ ರಟ್ಟಾವೊಂದು ಪೋಯಿಜ್ಜಾಂಡ ಇಯಾವು" ಯಾನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಂಡೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಬೊಲ್ಪುಗು ಪರತ್ ಸೀರೆ ರವಕೆದ ಗಂಟ್ ಕಿದಿಕ್ಕಲಿಡಿಟ್ಟ್ ದೀವೊಂದು ಕಮಲಕ್ಕ ಎನ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ತೂನಾಗನೇ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಪನ್ಪುನ ತೆರಿಂಡ್. ಕಂಡನಿಯನ್ ಏರೋ ನಡು ಸಾದಿಡೇ ಕೆರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಗಳ್ ಇತ್ತಿನಾವು ಆಶ್ರಮೊಡು ಬುಲೆಯೊಂದು ಉಂಡುಗೆ. ಬಾಲೆ ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಪಿರೀತಿ ಉರ್ಕ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಬಾಲೆಗ್ ಎಂಚಿನಾವೋ ಒಂಜಿ ಸೀಕ್. ಅಯಿಕ್ಕೆಂಚಿನವೋ ಆಪರೇಷನ್ ಆವೊಡು, ಇಜ್ಜಂಡ ಬದ್ಕಂದ್, ದುಡ್ಡು ಮಾಣ್ತ್‌ದ್ ಕನಲಂದ್‌ದ್ ಆಶ್ರಮದಕುಲು ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಬೆಂದ್‌ನ ಕಾಸ್ ಪೂರ ಜೋಪಾನ ಮಾಣ್ತೊಂದುಲ್ಲೇರ್‌ಂದ್ ದೋಸ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆ. ದೋಸ್ತಿ ಪುಗರ್‌ನ ಸಂಗತಿ ಸುಳ್ಳತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಸುರುತ್ತಾನಿಯೇ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಮಲಕ್ಕ ಆತ್ ಅಚ್ಚ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ ಬೇಲೆದಾರ್. ಕೋರಿ ಕಿಲೆಪ್ನಗ ಲಕ್ಕುವೇರ್. ಲಕ್ಕಿ ಕೂಡ್ಲೇ ಕಜ್ಜೊಗು ಸುರುವೇ ಬೆಂದ್ರ್‌ದ ಮಂಡೆಗ್ ತೂ ಉರಿತ್ತ್‌ದ್, ಪೆತ್ತೊಳೆನ್ ಬೊರಿದ್, ಬಾಲೆದ ಮಡೆ ಕುಂಟುಳೆನ್ ಅರ್ದ್‌ದ್, ನೇಸರ್ ಮಿತ್ತ್ ಬನ್ನಗ ಬೊಲ್ಪುದ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಗಂಜಿ ಮಾಂತ ತಯಾರ್. ಪೆದ್ಯೊಳ್ತಿಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜ್ದ್ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ನೀರ್ ಮೀಪಾದ್ ಗಂಜಿ ಬಳಸ್ದ್ ಕೊರ್ದ್ ಮರ್ದ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ದಂಗಾದ್ ಪೂರ ಕೆಲಸ ಚಕ ಚಕಂದ್‌ದ್ ಮನ್ಪದೇರ್. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ಹಟ ಬುಡ್ದು ಕಮಲಕ್ಕ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನುವೆ. ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಉಣೆಯರಲ ತಕರಾರ್ ಮಾಣ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ನಾಯೆ ಇತ್ತೆ ಬಂಜರ ವಣಸ್ ಮನ್ಪೆದೆ. ಏತ್ ಪೊರ್ತುಗುಲಾ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಿಂದ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಸೆರಂಗ್ ಪತ್ತೊಂದು ತಿರ್ಗುವೆ. ರಾತ್ರೆ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಜೆಯಿದ್ ಆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಕಕ್ಕೆ ಗುಬ್ಬಿದ ಕತೆ ಕೇನೊಂದು ಕೇನೊಂದು ನಿದ್ರೆ ಮನ್ಪೆದೆ.

ಎಂಕ್ಲಾ ಅಂಚನೇ ಬುಡೆದಿ ಎಂಚಿನ ಪಾಕ ಮನ್ಪ್‌ಂಡಲಾ ರುಚಿ ಇಜ್ಜಿಂದೇ

ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉನ್ಪು ಒಂಜ್ಯೋ ಬಲಿಕ್ಕೆ. ಅತ್ತಾಂಡ ಮಡ್ಡಿ. ಕಜಿಜಪುಡು ಉಪ್ಪಿತ್ತ್‌ಂಡ ಮುನ್ಚಿ ಇಜ್ಜಿ. ಖಾರೊಂದಾಂಡ ಖಾರೊ ಮಾತ್ರ. ಪನಿಯೆನೊ ಆಳೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ದ್ ನೇತ್ರಾವತಿದ ಬೊಳ್ಳೊ. "ಈರೆಗಂಚನೇ, ಯಾನೆಂಚಿನ ಮನ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅಯಿಟ್ಟೊಂಜಿ ಕೊರತೆ. ಓಲಾಂಡಲ ಪೋದು ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಬರ್ಪರ್. ಮುಲ್ಪ ಸಾರ ಕೊರತೆ ನಾಡುವಾರ್" ಪನ್ಪೆದಾಳ್. ಅಂಚಾದ್ ಯಾನ್ ದಾಲಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಮನ್ಪಂದೆ ಅಟ್ಟೆನ್ಪೆನ್ ಎಂಚಾಂಡಲ ನುಂಗೇದೆ. ಆಂಡ ಕಮಲಕ್ಕನ ಅಟಿಲ್ ಪಂಡ ರುಚಿನ್ ಪನಿಯರನೇ ಸಾಧ್ಯವಾವಂದ್. ಒಂಜಿ ಕೈಲ್ ಉನ್ಪು ಹೆಚ್ಚನೇ ಉನ್ಪೆದೆ. ಕೈ ಪತ್ತಿನಾಳೆಡ ಅಯಿನ್ ಪುಗರಿಯರೆ ಪೋಯಿಜ್ಜಿ. ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಯಿ ಮಾಂತ್ರ ಇಂಚಿ ಪೊಂಜೊವುಗು ದೇವೆರ್ ಎಂಚಿನೇಕ್ ಕಷ್ಟ ಕೊರಿಯೆನೊ ಪನ್ಪಿ ಎತೆ ಆಂಡ್.

ಕಮಲಕ್ಕ ಎನ್ನಾಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ದಿನ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೋಸ್ತಿಡ ಆರೆನ ಎಡ್ಡೆತನನ್ ಬಾಯಿ ಜಿಂಜ್‌ದ್ ಪುಗರ್‌ದಿತ್ತೆ. ಸಂಬಳಲಾ ಒಂತೆ ಹೆಚ್ಚನೇ ಕೊರ್ಪೆ‌ಂದ್ ಒತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಬೊಲ್ಪುಗು ಯಾನ್ ಕಚೇರಿಗ್ ಪಿದಾಡೊಂದ್ ಇತ್ತೆ. ಕಮಲಕ್ಕ ಬತ್ತ್‌ದುಂತುದು, "ಅಣ್ಣ..." ಪಂಡೇರ್. ಆರೆನ ಮೋನೆ ತೂನಾಗ ದಾನ್ನೋ ಕೇಣಿಯರೆ ಉಂತ್ಯೆರ್‌ಂದ್‌ದ್ ತೆರಿಂಡ್. ಆರೆನೇ ತೂವೊಂದು, "ದಾದ? ಸಾಮಾನ್ ದಾನೆಂಡಲ ಆವೊಡ?" ಕೇಂಡೆ.

ಆರ್ ಕೇಣಿಯರನೇ ಪಾಕ ಪೊರ್ತು ಸಂಕೋಚ ಮಲ್ತೆರ್. "ಪನ್ಲೆ. ಎಂಕ್ ಕಡೆಸುಂಡು. ಕಚೇರಿಗ್ ಪಿದಾಡ್ದೆ" ಅಮಸರೊಡೇ ಕೇಂಡೆ. ಆರ್, "ಅಣ್ಣ ಎಂಕ್ ಒರ್ತಿ ಮಗಳ್ ಮಾಂತ್ರ ಇಪ್ಪುನೆ. ಆಶ್ರಮೊಡು ಆಳ್ ಉಲ್ಲಲ್. ಆಳೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಎನ ಜೀವನೊಗು ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಗತಿ ಇಜ್ಜಿ..." ಪಂಡೆರ್.

"ಅವು ಮಾಂತಲ ಎಂಕ್ ಗೊಂತುಂಡು. ಈರ್ ಇಡೆಗ್ ಬರೊಡಾಂಡ ದುಂಬೇ ಇರೆನ ಜಾತಕೊನು ಪೂರಾ ಎನ ದೋಸ್ತಿ ಎಂಕ್ ಪಣ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ದಾನೆ ಆಳೆನ್ ತೂವರ ಪೋಪರ?" ಯಾನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಣ್ತೆ. "ಅಂದಣ್ಣ. ತೂವಂದೆ ಮಸ್ತ್ ಸಮಯ ಆಂಡ್. ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಪೋಂಡ ಆವಂದ್. ಆಳೆಗೊಂಜಿ ಸೀಕ್ ಉಂಡು. ಆಪರೇಷನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಮನ್ಪಾಲೆ, ಇಜ್ಜಿಂಡ ಬದ್ಕಾಯಳ್ ಪಂಡ್ದ್ ಕಾಕಜಿ ಪಾಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈತ್‌ನೇಟ ಬೆಂದಿನ ಕಾಸ್ ಮಾಂತ ಕೂಟ್‌ದ್ ದೀಡ್‌ದೆ. ಆಂಡಲಾ ಅವು ಯಾವಂದ್, ನನ ಪತ್ತ್ ಸಾರಂಡಲಾ ಬೋಡಾವು. ಎಂಕ್ ಒರಕ್ಕ್ ಆತ್ ಸುಧಾರಿತ್ತಾರ್‌ಂದಾಂಡ ಬದ್ಕಿನಾತ್ ದಿನೊ ಈರ್ನ ಉಪಕಾರೊನು ಮರಪ್ಪಯೆ. ಎಂಚಾಂಡಲ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಇರೆನ ಋಣೊ ಸಂದಾಯ ಮನ್ಪಂದೆ ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ ಪೋವಯೆ" ಪಂಡೆರ್ ಕಮಲಕ್ಕ.

ಸಾಲ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಕೇಣಿ ಕೂಡ್ಲೇ ಎಂಕ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಓಲಿಜ್ಜಾಂದಿನ ಕೋಪೊ. ಉಂದೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಏತೋ ಜನ ಎನ್ನಾಡೆಗ್ ಬೇಲೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇಂಚನೇ ಗೊಬ್ಬುದು ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ನಾಲ್ ದಿನ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ನಂಬಿಗೆ ಪುಟ್ಟಾವುನೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾರ, ರಡ್ಡ ಸಾರ ಸಾಲ ಗೆತ್ತೊನ್ದು ಪೋಯೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಮೋನೆ ತೋಜ್ಪವಯೆರ್. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಾದಿಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಗುರ್ತದಾಂತಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾನ್ಪೆದೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೊರ್ ಕೊರ್ದ್ ಸಾಕಾದ್ ಯಾನಿತ್ತೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಡೇ ಇತ್ತೆ. ಬೇಲೆ ಬಾಕಿಯಾಂಡ ಉಪ್ಪಡ್. ಸಾಲ ಕೊರ್ದ್ ಸಾವ್ಕಾರೆ ಆಪಿನ ಬೊಡ್ಚಿ ಪನ್ಪಿನ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕಡ್ಡಿ ಪೊಲಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ಪಂಡೆ. "ಕಮಲಕ್ಕ, ಸಾಲ ಒಂಜಿ ಬಗೆ ಎನಡ ಕೇನೊಡ್ಚಿ ಈರ್ ಇತ್‌ನೆಟ ಬೆಂದಿನ ಕಾಸ್ ಏತಾದ್‌ಂಡೋ ಐನ್ ಇತ್ತೆನೇ ಕೊರ್ಪೆ. ಬೇಲೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಸಂಬಳ. ಅವ್ವತ್ತ್ ಯಾನ್ ಪೋಪೆ ಪಂಡಲಾ ಅಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ತಯಾರೇ" ಪಂಡೆ.

ಕಮಲಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಜ್ಯೆರ್. ಆರೆನ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಬೊಂಬೆಳೆನ ಸುತ್ತ ನೀರ್ ಜಿಂಜಿ ಲೆಕ್ಕ ಎಂಕ್ ತೋಜ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಅನುಭವೊಡು ಸಾಲ ಕೇನ್ನಗ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರೆರಾದುಪ್ಪುವೆರ್. ಪಿರ ಕೊರಿಯರ ಮಾಂತ್ರ ಬೊಡಿಪ್ಪಾವೆರ್. ಯಾನ್ ಆರೆನ ಉತ್ತರೊಗು

ಕಾಪಂದೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕಚೇರಿಗ್ ಪೋಯೆ.

ಬಯ್ಯಗ್ ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಕಮಲಕ್ಕ ಆರೆನಾತೆಗೇ ದಾನ್ನೊ ಕೆಲಸೊಡಿತ್ತೇರ್. ಯಾನ್ ಸೀದ ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದೊಳ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಕೋಣೆಗ್ ಪೋಯೆ. ಬುಡೆದ್ದಿ ಮೋನೆ ಚಪ್ಪೆ ಮಾಣ್ತೊಂದಿತ್ತಳ್. ''ದಾನೆಯಾ, ಒಂಜಿ ಥರಾ ಉಳ್ಳ, ಉಸಾರಿಜ್ಜಿಯಾ?'' ಕೇಂಡೆ. ''ಉಸಾರುಳ್ಳೆ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಬೊಡ್ಚಾಂದಿ ಕೆಲಸ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ್.'' ಆಳ್ ಕನನೀರ್ ಪಾಡಿಯೊಳ್. ಕೈತ್ತಲ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಆಳ್ ಬುಳ್ತ್‌ಂಡ ಸಹಿಸೊನುನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂಕಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್, ''ಪನ್ಲ ದಾನೇಂಡ್, ಎಂಚಿನಾಂಡ್'' ಬೆರಿ ಪೂಜ್ದ್ ಕೇಂಡೆ. ಆಳ್ ಯಾನ್ ದಾಲ ಮನುಪ್ಪಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಬಾಸೆನ್ ಎನಡ ಗೆತ್ತೊನ್ದು ಬೊಕ್ಕ, ''ಎನ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕರಿಯಮಣಿ ತೋಜುಜ್ಜಿ'' ಪಂಡಳ್. ಎಂಕ್ ಒರೊ ತಿಗಲೆ ಧಸಕ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ್. ಪರತ್ತ್ ಕರಿಯಮಣಿ ಕಡಿದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಬೇತೆ ಬಂಗಾರ್ ಕೂಟ್‌ದ್ ಪೊಸತ್ ಕನತ್ತಿನ ಕರಿಯಮಣಿ. ಬಂಗಾರ್ದ ಬಿಲೆ ಏರೊಂದೇ ಉಂಡು. ಅಂಚಿನಲ್ಪ ತೋಜುಜ್ಜಿ ಪಂಡ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಆವಂದೆ ಕುಲ್ಲುವ? ಪೆದ್ದೊಳ್ತಿಯಾಯಿ ಕಾರಣ ಮೀಯರೆ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಓಡೆಗಾಂಡಲಾ ಪೋವಾಯಳ್. ಇಂಚಾದ್ ''ತೋಜುಜ್ಜಿ ಪಂಡ ಎಂಚಿನ, ಒರ್ಮೆಲಾ ನಾಡಿಯಾನಾ?'' ಕೇಂಡೆ.

''ಒರ್ಮೆ ನಾಡ್‌ದಾಂಡಿಯೆ. ಪತ್ತ್ ಪತ್ತ್ ಸರ್ತಿ ನಾಡಿಯೆ. ತಿಕ್ಕ್‌ಜ್ಜಿ'' ಪಂಡಳ್ ಬುಡೆದಿ.

''ಕಮಲಕ್ಕ ಮಿನಿ ತೂತೆರ್‌ಗೆನ, ಆರೆಟ ಕೇಂಡನ?'' ಪಂಡ್‌ಂಡ ಬಳಬಳ ಬುಳ್ತಾಳ್. ''ಆರೆಡೆಂಚಿನ ಕೇನುನ? ಎಂಕ್ ಸರೀ ನೆನೆಪುಂಡು. ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜರೆ ದುಂಬು ಕರಿಮಣಿ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಬೆಂದ್ರ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್ದ ಕಟ್ಟೆಡೇ ದೀದಿತ್ತೆ. ಮೀದ್ ಬನ್ನಗ ಮರತ್ತ್ ಪೋಂಡು. ಕಮಲಕ್ಕ ಎನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಬತ್ತ್‌ಜ್ಯೇರ್. ಅಲ್ಪನೇ ಇತ್ತೆರ್. ಬಲೆ ಬಲೇಂದ್ ಲೆಪ್ಪಾಗ ಸುಮಾರ್ ಪೊರ್ತಾದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಆತನಗ ನಿನೆಪಾಂಡ್. ಯಾನೇ ಬೆಂದ್ರ್‌ದಾಡೆಗ್ ಪೋದು ತೂಂಡ ದೀಯಿನ ಜಾಗಡ್ ಕರಿಯಮಣಿ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ ಲೋಕ ಇಜ್ಜಂದೆ ಆಂಡಲಾ ಆರೆಡ ಕೇಣಿಜ್ಜೆ. ಕೇಂಡಲಾ ಸಾರ ದೇಬೆರೆ ಆಜ ಪಾಡ್ವೆರ್. ಎಂಕ್ ಗೊಂತುಜ್ಜಿಂದೇ ಪನ್ಪೆರ್'' ಆಳ್ ಕತೆ ಪಂಡಾಳ್.

ಕಮಲಕ್ಕನ ನಡವಳಿಕೆ ತೂನಗ ಆರಿಂಚಿನ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಣ್ಪೆರ್ ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಗೆ ಬತ್ತಿಜ್ಜಿ. ''ಆರ್ ದೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಈಯೆ ಬೇತೆ ಓಲೊ ಮರತ್ತಿಪ್ಪ'' ಪಂಡೆ. ಬುಡೆದಿ ಒತ್ತಿಜ್ಯಾಳ್. ಯಾನ್ ಉಲಯಿ ಪೋಪಿನೈಕ್ಲಾ ಆರ್ ಆರೆನ ಒರ್ಬಡಿದ ಚಿರಾವುದ ಉಳಾಯಿ ಎಂಚಿನವೋ ಗಂಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಪನೈಕ್ಲಾ ಸರಿ ಪೋಂಡ್. ದೆಂಗಾಯೆರ ತೂಯೆರ್. ಯಾನ್ ತೂವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಾಣ್ತೆ. ಇರೆನ ದೋಸ್ತಿ ಕಡಪುಡಿನ ಜನ. ದಾನೆಂಡಲಾ ಕೇಣ್ದ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರ ಆವರ ದೇಗ್? ಅಂಚಾದ್ ಇರೆನ ಸಾದಿ ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಲಿಯೆ'' ಪಂಡಳ್ ಬುಡೆದಿ.

ವಾ ಪುಂಚೊಡು ವಾ ಮರಿ ಇಪ್ಪುಂದ್. ಪನ್ಪಿನೆಂಚ? ಕಮಲಕ್ಕಗ್ ದುಡ್ಡುದ ಅಂಗಾದನೆ ಉಂಡು. ಬೊಲ್ಪುಗು ಪತ್ತ್‌ಸಾರ ಕೇಂಡೆರ್. ಬಡತನ ಪನ್ಪಿನವು ವಾ ಬೇಲೆಗಾಂಡಲಾ ನರಮಾನಿನ್ ತೊಡಗ್ಗಾವುಂಡು. ಅಂಚಂದ್‌ದ್ ಸೀದಾ ಕೇಣಿಯರ ಆಪುಜ್ಜಿ. ಪತ್ತೆ ಮನ್ನೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನಿಯೆ. ಆತನಗ ಕಮಲಕ್ಕ ಬತ್ತೆರ್. ''ಅಣ್ಣ ಎಲ್ಲೆ ಐತಾರ ಅತ್ತ. ಈರೆಗ್ ಕಚೇರಿಗ್ ರಜೆ ಇಪ್ಪೊಡತ್ತ?'' ಕೇಂಡೆರ್.

''ಅಂದ್. ಅಯಿನ್ ಕಟ್ಟೊನ್ದು ಇರೆಗ್ ಇತ್ತೆ ದಾದ ಆವೊಡು'' ಅಸಮಾಧಾನೊಡೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಣ್ತೆ. ''ಅಂಚತ್ತ್ ಯಾನ್ ಎಲ್ಲೆ ಒಂಜಿ ದಿನತ್ತ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಆಶ್ರಮೊಗು ಪೋದು ಎನ ಮಗಳೆನ್ ಒರ ಪಾತೆರ್ಪಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಆವೋ? ಪೆದ್ದೊಳ್ತಿ ಮೀಪಾದ್, ಬಾಲೆದ ಕುಂಟು ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಪೆ. ಎಲ್ಲಂಜಿ ಬೊಲ್ಪೊಲ್ಪುಗೇ ಪಿರ ಬರ್ಪೆ. ಎಲ್ಲೆ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಈರೆಗ್ ಒಂಜೇತ್ ಬಜ ಆವು.

ಬಾಲೆದ ನೆಂಪುಡು ಇರ್ಲ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬೂರುಜ್ಜಿ ಅಣ್ಣ. ಎಂಚ ಉಲ್ಲಲೊ ಏತ್ ದುಃಖೊ ಅನುಭವಿತ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲಲೊ!'' ಕಮಲಕ್ಕ ಪಂಡೆರ್.

''ಇದಮುಟ್ಟದ ಸಂಬಳಲೆಕ್ಕ ಮಾಂತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡ?'' ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ. ''ಬೊಡ್ಚಿ ಅಣ್ಣ ಆತ್ ಒಂತೆ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದ್ ಮರ್ದ್‌ಗ್ ದಾಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ಬರಂದ್. ನನ ಒಂತೆ ದಿನ ಕರಿಯಡ್. ದೇವೇರ್ ದೀಡಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಒರ ಇಂಚನೇ ಪೋದು ತೂದು ಬರ್ಪೆ''ಂದ್‌ದ್ ಆರ್ ಕೇನೊಂಡೇರ್.

ಆರ್ ಪೋಪಿನೈಕ್ ಯಾನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಂದ್ಲಾ ಮನಸಿಡಿತ್ತಿನ ಅನುಮಾನದ ಪುಂಚ ಎತ್ತರೊಗ್ ಬುಳೆವೊಂದೇ ಪೋಂಡ್. ಎಲ್ಲೆನೇ ಪೋಪೆ ಪನ್ಪೆರ್. ದುಡ್ಡು ಬೊಡ್ಚಿಗೆ. ಉಂದೆತ್ತ ಅರ್ಥ ಕರಿಯಮಣಿ ಆರ್ ದೆತ್ತಿನಾವು ಖಂಡಿತ. ಅಂಚಂದ್ ದೋಸ್ತಿಡ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಕಾಣೆಯಾಯಿನೆಂದಾಂಡ ಆರೆಗ್ ಬೇಜಾರಾವು. ಪೋಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊರ್ಪಿನಲಾ ಸರಿ ಆಪುಜ್ಜಿ. ಇಂಚ ಮಾಂತ ಯೋಚಿಸಾನಗ ಬುಡೆದಿ, ''ಆರೆನ ಪರ್ಕ್ ಚಿರಾವುದ ಉಳಾಯಿ ಆ ಗಂಟ್‌ನ್ ದೆಂಗಾದ್ ದೀಡ್‌ದೇರ್. ಆರೆಗ್ ತೆರಿಯಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಅಯಿನ್ ತಪ್ಪಾದ್ ದೀಲೆ. ಬುಕ್ಕ ಇರೆನ ದೋಸ್ತಿನ್ ಬರಿಯರ ಪಂಡ್ದ್ ಇಂಚಾಂಡ್ ಪನ್ಲೆ'' ಸಾದಿ ತೋಜಯಳ್.

ಕಮಲಕ್ಕ ಪಿದಾಯಿ ದಾನ್ನೊ ಕಜ್ಜೊಡಿಪ್ನಾಗ ಕಲುವ ಲೆಕ್ಕ ಉಲಾಯಿ ಪೋದು ಆರ್ನ ಚಿರಾವುಗ್ ಕೈ ಪಾಡಿಯೆ. ಎನ್ನಾಳ್ ಪಂಡಿನ ಸತ್ಯ. ಒರ್ಬಡಿದ ಇಡೆಟ್ಟ್ ದೆಂಗಾದ್ ದೀಡಿನ ಗಂಟ್ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಒತ್ತ್‌ದ್ ತೂನಾಗ ಕರಿಯಮಣಿಂದೇ ತೋಜ್ಂಡ್. ಸೀದ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಕಪಾಟ್‌ಡ್ ದೀದ್ ಬೀಗ ಪಾಡಿಯೆ. ದಾಲ ತೆರಿಯಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಎನ್ನಾತೆಗೇ ಇತ್ತೆ. ಕಮಲಕ್ಕ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಚಿರಾವುನು ಕಂಕಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪರ್ಕ್ ಕುಂಟುಳೆನ ನಡುಟು ದಾಯಿತೆನೋ ನಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಬುಡೆದಿ ಪಂಡಳ್. ಬೊಲ್ಪಾನಗ ಒರತ್ತ ಕಜ್ಜ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಕಮಲಕ್ಕ ಚಿರಾವು ಪತ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಮಲ್ಲ ಗಂಟ್ ಉಳಾಯಿ ಪಾಡ್‌ದೆಂದೇ ಆರ್ ಎನ್ನಿದಿಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ಯಾನ್ ಎಂಚಿನ ಕುದ್ಕೇಂದ್ ಆರೆಗ್ ತೆರಿಯಂದ್ ಪಂಡ್ದ್ ಮನಸ್‌ಡೇ ತೆಲಿತ್ತೆ.

ಕಮಲಕ್ಕ ಪೋಯಿ ಬುಕ್ಕ ಕಪಾಟ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಗಂಟ್ ಕನತ್ತೆ. ಬುಡೆದಿ ಕೈತ್ತಲ್ ಕುಲ್ಲುದು ಬಿಚ್ಚಾಯೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಕರಿಯಮಣಿ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ನಾಲ್ ಚಕ್ಕುಲಿ ಮಾಂತ್ರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಂಡ ಬಂಗಾರ್ ಓಳೆ ಪೋಂಡು? ವಾ ಮಾಯಕೊಡು ರಟ್ಟಾವೊಂದು ಪೋಯಳ್ ಪನ್ಪುನನೇ ತೆರಿಯಂದೆ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಆಂಡ್. ಪೋಯಿನಾರ್ ಪೆರಪ್ಪ ಬರ್ಪುಜ್ಯೆರ್‌ಂದ್‌ದೇ ಎಂಕ್ಲ ಎನಿಂಡ ಮನದಾನಿ ಬೊಲ್ಪಾನಗ ಕಮಲಕ್ಕ ಹಾಜರ್. ಆಂಡ ಆರೆನ ಮೋಣೆ ದುಃಖೊದ ಕಡಲ್ ''ದಾನೆ ಕಮಲಕ್ಕ ಮಗಳ್ ಎಂಚ ಉಲ್ಲಲ್?'' ಕೇಂಡೆ.

ಮುರಿಯೋಂದ್ ಬುಲ್ತೇರ್. ''ಎಂಕ್ ಖುಷೊ ಇಜ್ಜಿ ಅಣ್ಣ, ಆಳ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋದ್ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳ್ ಕರಿಂಡ್‌ಗೆ. ಆಶ್ರಮದಕ್ಲು ಒಂಜಿ ವಿಷಯ ತೆರಿಪವಂದೆ ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆಲೆಗ್ ಚಕ್ಕುಲಿ ಪಂಡ ಭಾರೀ ಮೋಕೆ. ನಾಲ್ ಚಕ್ಕುಲಿ ಜೋಪಾನ ಮನ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಯಿನ್‌ಲಾ ಎಲಿ ಕೊಂಡೊದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನನ ಯಾನೊರ್ತಿಯೇ. ನಿಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕಂದಿನಕ್ಲೇ ಎಂಕ್ ಜೋಕುಲು'' ಆರ್ ಕತೆ ಪಂಡೆರ್. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ಆರೇ ''ಅಕ್ಕೆರೇ, ನನ ಎಂಚಿನ ಬೇಲೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಲೆ''ಂದ್‌ದ್ ಎದುರ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದುಂತ್ಯೆರ್.

''ಕಮಲಕ್ಕ ಬೆಂದ್ರ ಗುರಿತ್ತ ನೀರ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋವಂದೆ ಎರ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕಜವು ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ಂಡ್ ತೋಜುಂಡು. ಒರ ಮಾಂಟೆಗ್ ಮೈಪು ಪಾಡ್ದ್ ಬುಡ್ಪರ?'' ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಕೇಂಡಳ್.

ಬೆಂದ್ರ್‌ದಾಡೆ ಪೋಯಿನ ಕಮಲಕ್ಕ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ 'ಅಕ್ಕಾ ಅಕ್ಕಾ'ಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದೇ

ಬತ್ತೇರ್. 'ದಾನೆ ಕಮಲಕ್ಕಾ?' ಕೇನ್ನಗ, 'ಉಂದೆಂಚಿನ ತೂಲೆ?' ಪಂಡ್ದ್ ಎದುರುಗೇ ದೀಡಿಯೆರ್. ಆಳೆನ ಕರಿಯಮಣಿ! 'ಮುರಾನಿಯೇ ಕೇನುವೇಂದ್‌ದ್ ಎನಿಯೆ. ಬೋರ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಡ್‌ದೇಗ್ ಉಲ್ಲಾರ್? ಕರಿಯಮಣಿ ಓಲುಂಡು?' ಪಂಡ್‌ದ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲದಕ್ಲು ಎಣ್ಣೆ ಪಸೆ ಆಪುಂಡುಂದ್‌ದ್ ಗೆತ್ತ್ ದೀಡುವೆರತ್ತ! ಅಂಚಾದ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಇತ್ತೆ. ಬೆಂದ್ರ ಗುರಿತ್ತ ಕಜವು ಬುಡ್ಪಾದಾನಗ ಆಯಿತ್ತ ಒಟ್ಪ್ಗೇ ಉಂದುಲ ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ್. ಇರೆಗ್ ಉಂದು ಬೂರಿನಾವು ಗೊಂತೇ ಆಯಿಜ್ಜ ದಾನೆ?' ಆರ್ ತೆಲಿತ್ತೆರ್.

ದಾನೆ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡೂಂದ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಎನ್ನಾಳ್ ಪರಡಿಯಳ್. ಈ ದೃಶ್ಯೊನು ಯಾನ್ ಉಂತುದೇ ತೂಯೆ. ಐಸ್ರವಂತನ ಇಲ್ಲಳ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಬಂಜಿಗ್ ದಾಂತಿನಾಯನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆನ್ ಎಂಚ ಮಾಂತ ಒರೆಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಬೇತೆ ಉದಾರ್ನೆ ತೋಜಂದೆ ಆರ್ದಿನ ಕುಂಟುನು ಪುಂಟಿಲೆಕ್ಕ ಎನ್ನ ಕರ್ಳ್‌ನ್ನಾ ಏರೋ ಪುಂಟಿಲೆಕ್ಕನೆ ವೇದನೆ ಆಂಡ್.

ಆನಿ-ಇನಿ

• ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರೈ ಹರೇಕಳ

ಆನಿ

ಗಿರಾಕಿ ಬರುವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್
ರಾತ್ರೆಡ್ ನುಪ್ಪೊಂತೆ ಮಲ್ತೆರ್ ಎಚ್ಚ!
ಬೇರದಾಂತೆ ಒರಿಂಡತ್ತೆ ನುಪ್ಪೊಂತೆ ಅಂಚ
ಕಾಂಡೆ ಮಲ್ತೆರ್ ಅವನೇ ಪುಲಾವು ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ!

ಮೂರ್ದು ಪಾಡಿಯೆರ್ ಅಯಿಕೊಂತೆ ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಬೀನ್ಸ್
ದೆತೊನಿ ಅವ್ವಾಂಡ್ ಅಡೆಗೇ, ಫ್ರಾಯಿಡ್ ರೈಸ್
ಮಂಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ಬೊರಿಯೆರ್ ಕಾಸ್
ಬೊಕ್ಕಲಾ ಪನ್ಪೆರ್ ಈ ಬೇರೊಡ್ ಎಂಕ್ ಲಾಸ್

ಇನಿ

ಮೇರಿತ್ತೆ ಗತ್ತ್‌ದಾ ಒರಿ ಮಲ್ಲ ಸೇಟ್!
ದೇವೆರೆನ ಗರ್ಭಗುಡಿಕ್ ಮುಚ್ಚಾದೆರ್ ಬೊಳ್ಪಿದ ಗೇಟ್!
ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ತರೆಮುಟ್ಟ ಮೆರೆನ ತುತ್ಯೆತ ಪೂರಾ ವೈಟ್!
ಪಾತೆರ್ರೆಲಾ ಪುರ್ಸೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ಶೆಡ್ಯುಲು ಅರೆನಾ ಆತ್‌ಲಾ ಟೈಟ್!

ಲೆಪ್ಪುವೆರ್ ಅರೆನಿತ್ತೆ ಜನಕುಲು ನಾಲ್ ಮೆಯಿಟ್!
ಸಭೆ ಸಮಾರಂಬೊಡು! ಅರೇ! ಅರೆಗೊಂಜಿ ಸೀಟ್!
ಪತಿಯೆರ್ದ ಬುಡಯೆರ್ ಮೈಕ್ ಆರ್ ಕೈಟ್
ಅರೆಗಿನಿ ಉಂಡಪ್ಪಾ ಸಮಾಜೊಡು ಒಂಜಿ ವೈಟ್

ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ವೆರೆ ಜೋಕುಲು ಮನಸ್ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಜೆರ್ ದಾಯೆ?

• ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್.

ಸುರೂಟ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಡಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಸುತ್ತ ಭಾಗೊಡು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನೊನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವಾದ್ ಗುರುತಿಸಾಂಡ್. ಅವೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಾಮಲ್ಲ ಮರೊಕ್ಕು ಮಸ್ತ್ ಗೆಲ್ಲುಲು ಮೂಡಿಯ. 21ನೇ ಶತಮಾನಡ್ ವಿಜ್ಞಾನದ ಗೇನೊನು ಬೇತೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಗ್ ಅನ್ವಯ ಮಲ್ಪುನ ಅನ್ವಯಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಬುಳೆಂಡ್.

ವಿಜ್ಞಾನ ಬುಳೆಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ನಾಗರಿಕತೆ ಬುಳೆಂಡ್. ನಾಗರಿಕತೆ ಬುಳೆಯಿಲೆಕನೇ ವಿಜ್ಞಾನಲಾ. ಲೋಕೊದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ನಾಗರಿಕತೆಲು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಗೊಲೆಗ್ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ತ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನೊಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವೀಕ್ಷಣೆ, ತರ್ಕಬದ್ಧ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ, ಮಾದರಿ ನಿರೂಪಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಲ್ಮಾನ - ಉಂದು ಮಾತ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವೀಕ್ಷಣೆಲೆನ್ ನಡಪವುನವು ಒಂತೆ ಕಷ್ಟದ ಬೇಲೆ. ಆಂಡ ಇಂದೆಕ್ ಒರ ಒಗ್ಗುಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕದ ಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪುಂಡು. ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿಲೆಕನೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುಗಿಯಂದಿ ಗೇನೊದ ಬಂಡಾರ ವಿಸ್ತಾರ ಆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು.

ನರಮಾನ್ಯನ ತನಿಪಂದಿ ಕುತೂಹಲೊಗು, ಮುಗಿಯಂದಿ ಸವಾಲ್‌ಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಪುನ ಸಾಮರ್ತಿಗೆ ಉಪ್ಪುನು ವಿಜ್ಞಾನೊಗು. ಆಂಡ ಇನಿ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಕಲ್ಪುನಕ್ಲು-ಬೆನ್ಪಿನಕ್ಲು ಕಮ್ಮಿಯಾತೆರ್. ಅಂಚಿ ಇಸೇಸ ಆಕರ್ಷಣೆ ತೋಜಾವುನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್. ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಇಂಚ ಆವಗಣನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಆಯಿತ್ತ ದೂರದ ಪರಿಣಾಮ ಎಡ್ಡೆ ಆವಂದ್. ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪುನ ದಿಟ್ಟಿ, ಅಂಗಲ್ಪು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಮೂಲೆಗ್ ನೂಕುಂದುಂಡು.

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆರ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಸಾಹಿತಿನಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಲು ಎಡ್ಡೆ ಸಂವಹನಕಾರೆರತ್ತ್. ಅಕ್ಲೆ ಸಾಧನೆ-ಸಂಶೋಧನೆಲೆನ್ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟವುನ, ತೆರಿಪವುನ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾದ್ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ. ವಕೀಲೆರ್, ಡಾಕ್ಟರ್ನಕ್ಲು ಇಂಜಿನಿಯರ್, ವೊಕ್ಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನಾತ್ ಸಂಬಳ-ಆದಾಯ ಇನಿ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೆನ್ಪಿನಕ್ಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಇಜ್ಜಿ. ಮುಲ್ಪ ಸಾಧನೆಗ್ ಮಣೆ, ಕಾಸ್‌ಗತ್ತ್. ಆಂಡ ಲೋಕ ಇನಿ ಕಾಸ್‌ಗ್ ಮಣೆ ಪಾಡುಂಡು ಸಿವಾಯಿ ಪುದರ್‌ಗತ್ತ್.

ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಬೇತೆ ಮಾತ ತೆರಿವು-ಗೇನೊಲೆಗ್ ಪಂಚಾಂಗ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ. ಆಂಡ ಇನಿ ನರಮಾನ್ಯನ ಕಣ್ಣ್ ಗೋಪುರದಂಚಿ ಅತ್ತಾಂದೆ ಏರ್‌ಲಾ ತಿರ್ತ್ ತೂಪುನ ಕ್ರಮ ಇಜ್ಜಿ, ಉಂದು ಎಡ್ಡೆ ಬುಳೆಚಿಲ್ ಅತ್ತ್. ಐಶಾರಾಮದ ಬದ್‌ಕ್, ಅಗತ್ಯೊದುಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಸ್-ನರಮಾನ್ಯನ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿಡೆ ಕೊನೊಪುಜಿ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಲೋಕದ ಇತಿಹಾಸ ಪನ್ಪುಂಡು. ಆಂಡಲಾ ನಮ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚೊಂದ. ದಾಯೆ ಇಂಚಾಂಡ್? ಈ ಬಗೆಟ್ ಒಂತೆ ಇಚಾರ ಮಲ್ಪುಗ.

ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂಜಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕ್. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನೊಡು ಶಿಕ್ಷಣಗಾದೇ ಕಾನೂನುಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಸುರುಕ್ಕು ಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಪವುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಸುತ್ತುದ ಪರಿಸರದ ಇಸಯೊಲೆನ್ ಅಂಚನೇ ಸರಳ ಲೆಕ್ಕೊನು ಕಲ್ಪವುಂಡು. ಅವೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಕೀರ್ಣ ಗಣಿತ ಕಲ್ಪವುಂಡು. ಈ ಹಂತೊಡು ಬಾಲೆಗ್ ಕಲ್ಪುನ ಮಾಧ್ಯಮ ಒಂಜಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಯಿರೆಯಾವು. ಪೊಸ ಸಬ್ದೊಲು ಬಾಲೆಗ್ ಅರ್ತ ಆವಂದೆ ಉಂದು ಎಂಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಸಂಗಂತಿಂದ್ ಬಾಲೆ ಎನ್ನುನ ಸಾಧ್ಯತೆಲಾ ಉಂಡು. ಇಂಚ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಗಣಿತ ವಿಷಯೊಲು ಬಂಜ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಬಾಲೆದ ಮನಸ್‌ಡ್ ಮೂಡುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ನಾಕುಸಿತ್ತ ಭಾವನೆ ದೀವೊನ್ನ ಜೋಕುಲು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಟ್ಟ ಬೇತೆ ಉಪಾಯ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆರ್ದಾತ್ರ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಗಣಿತನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುವೆರ್. 10ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಸಯಗೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನಮಸ್ಕಾರ ಪಾಡ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಕೋರ್ಸುಲೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಜೋಕ್ಲು ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಸಯಲೆರ್ದ್ ದೂರ ಉಪ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಾರಣಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತೊಲೆಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಬೊಕ್ಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕೊಲು ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ್ ತೋಜಂದೆ ಉಪ್ಪೆರೆಯಾವು. ಅವೆಟ್ ಇತ್ತಿನ ವಿವರಣೆಲು ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ತ ಆವಂದೆ ಉಪ್ಪು. ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಲೆಡ್ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿನ ಚಿತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಡಯಗ್ರಾಮ್ ಬುಡ್ಪಯೆರೆ ಬಂಜ ಆದ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಾರ್ಕ್ ದೆತೊನುನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠ ಪಂಡನೇ ಕಿರಿಕಿರಿ ಆವು. ವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಲು, ಹೇಳಿಕೆಲು, ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತೊಲು, ದೃಷ್ಟಾಂತೊಲು ಅಕ್ಲೆನ ಪರಿಸರದವು ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬರು. ಈ ಕಾರಣೊಲೆರ್ದಾತ್ರಲಾ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಂಡ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಬತ್ತಿಪ್ಪು.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಗಲೆನ್ ನಡಪಯೆರ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಇಜ್ಜಂದಿನವು ನನೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಉಪಕರಣಲೆನ ಕೊರತೆ, ಅಲಭ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಕಲ್ಪವುನ ಗುರುನಕುಲು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ ಇಜ್ಜಂದಿನಕುಲು ಆದಿಪ್ಪು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಸಯೊಡು ಇಸೇಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ಟೀಚರ್‌ನಕ್ಲೆನ ಕೊರತೆಲಾ ಉಂಡು. ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತೊಡು ಪ್ರಯೋಗಲೆಗ್, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕೌಶಲ್ಯೊಲೆಗ್ ಮಾರ್ಕ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರಯೋಗಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಜೋಕ್ಲೆನ ಗೇನ ಬಜೀ ಕಡಿಮೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಪ್ರಯೋಗೊಲೇ ಕಲ್ಪು ಜೋಕ್ಲೆನ್ ವಿಜ್ಞಾನದಂಚಿಗ್ ಒಯ್ತೊನುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್ತ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಪ್ರಯೋಗ ಇಜ್ಜಂದೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಪಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಕರಿನ ದಶಕಮುಟ್ಟ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರೆನ ನೇಮಕಾತಿಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಟೀಚರ್‌ನಕ್ಲೆನ ನೇಮಕಾತಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕೆರ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತೊಡು

ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇನಿಕ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಉಂದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಡು. 1991ರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೇ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಲೆಡ್‌ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರೆನ ನೇಮಕಾತಿಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊರಿನವು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವತ್ತಾಂದೆ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಶಿಕ್ಷಕ ಹುದ್ದೆಲು ಖಾಲಿ ಇತ್ತೊ. ಮಸ್ತ್ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡುಪ್ಪುನ 70 ಜೋಕ್ಲೆಡ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗನ್ ಕುಡಕುಡ ಮಲ್ಪುಯೆರೆ, ಮನಸ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟುನಲೆಕ್ಕ ಕಲ್ಪುಯೆರೆ ಟೀಚರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಬಂಜ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತರಬೇತಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಕೆಲವು ಟೀಚರ್‌ನಕ್ಲು ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿ ಇನಿಕ್ಲಾ ಉಂಡು. ನೆರ್ದಾತ್ರಲಾ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ವಿಜ್ಞಾನೊನು ಸರಳ ಬೊಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿದ ಇಸಯ ಆದ್ ಕಲ್ಪುಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ. 10 ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಬನ್ನೆಟ್ಟ ಬೇಲೆಡುಪ್ಪುನ ಟೀಚರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ಪುನ, ಅತ್ತ್‌ಡ ತರಬೇತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದಗಾವುನ ಕ್ರಮ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಪುವುನೆಕ್ ಅಗತ್ಯ ಬೋಡಾಯಿನ ಆಕರ ಬೂಕುಲುಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಪುವುನ ಟೀಚರ್‌ನಕುಲು, ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನೊನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾಸೆಟ್ ಮಲ್ದಿನವುಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಕಾರಣ ಆತ್ಂಡ್. ಪಠ್ಯಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಸುಲಭ ಬಾಸೆಡ್ ದಾಟಿಯೆರೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಷ್ಟ ಆಪುಂಡು. ಪಠ್ಯದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಗ್ ಪ್ರಯೋಗಲೆನ್, ಕಾರಣಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಧಾನಲೆನ್ ನಾಡುನವು ಒರವೊರ ಬಂಜ ತೋಜುಂಡು.

ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಇನಿ ಮಸ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಲುಲ್ಲ. ಇಂಚ ಕಾಲೇಜಿಲು ಉಪ್ಪುನೆರ್ದಾತ್ರ ಎಚ್ಚ ಜೋಕುಲು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಸೇರುನಲಾ ಸಾಜನೇ. ಈ ಕಾಲೇಜಿಲು ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರ, ಉಸಾರ್‌ದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಫೀಸ್‌ಡ್ ರಿಯಾಯತಿ, ಎಡ್ಡೆ ಸೌಲಭ್ಯೊಲು ಅತ್ತಾಂದೆ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸಂದರ್ಶನೊಲೆನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಒಯ್ತೊನಿಯೆರೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ದೆಡ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲ.

ಬದಲಾವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಲುಲಾ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನೊಗು ಪೂರಕವಾದಿಜ್ಜ. ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆನೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾದಿಪ್ಪುನ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ತಂಕ್ಲೆ ಜೋಕುಲು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆವೊಡು, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲಕ್ಷೊಲೆಡ್ ಕಾಸ್ ಕಮಾವೊಡು, ಅವು ತನ್ಕ್ಲೆಗ್ ಪುದರ್ ಕನಪುಂಡುಂದು ಗೆರೆಪುವೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಗ್ ಸೇರನಗನೇ ಸಿ.ಇ.ಟಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಲೆಗ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿಲೆನ್ ಅಕ್ಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊನ್ನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಸುರುತ್ತ ವರ್ಸೊಡೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಲೆಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಸೋಪುವೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಜನ ನಾಪಾಸ್ ಆದ್ ಕುಡ ಸುರೂರ್ದು ಕಲಾ ವಿಭಾಗ ದೆತೊಂದು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅತ್ತ್‌ಡ ಡಿಗ್ರಿಗ್ ಪೋನಗ ಮೊಕ್ಲು ವಿಜ್ಞಾನೊಗು ನಮಸ್ಕಾರ ಪನ್ಪೆರ್.

ಇಂಚಿಪದ 4-5 ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕುನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆತ್ಂಡ್. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೋಕುಲು ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ದೆತೊನುನ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಕ್ರಮಲಾ ಇಂಚಿದ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಕಾಮರ್ಸ್ ವಿಭಾಗ ಉಪ್ಪುನ ಪಿ.ಯು. ಕಾಲೇಜಿಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆಲಾ ಎಚ್ಚಾತ್ಂಡ್. ಖಾಸಗಿಯಾದ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಟ್ಟವುನ ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್‌ಲೆಡ್‌ಲಾ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಮರ್ಸ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಸ ಉಂಡು.

ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣಡ್ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯೊಲೆಗ್ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಜೋಕುಲೇ ಬರಂದಿನ ಕಾಲ ಉಂದು. ಸಿ.ಇ.ಟಿ.ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಜೋಕುಲು ಮೆಡಿಕಲ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ತಿಕ್ಕಾಂದಿನ ಜೋಕುಲು ಮಾತ್ರ ಬೇತೆ ಸಾದಿ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನೊನು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್, ಕೆಲವೆರ್ ಒತ್ತಾಯೊಡು ಸೇರುನಕುಲು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಎಂತೂ ಆಸಕ್ತಿ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಅತ್ತಾಂದೆ ಬಜೀ ಒಂಜಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಡಿಗ್ರಿ ಪತ್ತೊಂದು ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕುನಲಾ ಇತ್ತೆ ಕಷ್ಟನೇ. ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣಡ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಮುಲ್ಪ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸಂದರ್ಶನಲಾ ಕಡಿಮೆ.

ಇಂಚಿಪ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನೊ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಪದವಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಕಾಲೇಜಿಲೆನ ಸಂಕ್ಯೆಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತಿನ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗೊಲು ಮುಚ್ಚೊಂದುಲ್ಲ. ಸೇರುನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಸಂಕ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿನವೇ ನೆಕ್ಕ್ ಮುಕ್ಯ ಕಾರಣ. ಆಂಡ ನೆರ್ದಾತ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಉಪ್ಪುನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಊರುದ ಉಲಯಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಸಲಾ ಕಮ್ಮಿಯಾವೊಂದುಂಡು.

ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ವಿಸಯಲೆಡ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗ್ ಸೇರುನಕ್ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆಲಾ ಮಸ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸುಲೆಡ್ ತೋಜುನಾತ್ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಜೋಕುಲು ನೆಟ್ಟ್ ತೋಜೊಂದಿಜ್ಜೆರ್. ಉಂದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದುಂಬೊತ್ತುಂಡ ನನ 2 ದಶಕೊಲೆಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆ ತೋಜು. ದೇಶದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾದುಂಡು. ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಜೋಕುಲು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಬತ್ತೆರ್‌ಡ ಮಾತ್ರ ಉಂದು ಸಾಧ್ಯ ಆವು.

ಈತ್ ಮಾತ ಸಮಸ್ಯೆಲೆನ್ ಗುಮನೊಡು ದೀವೊಂದು, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊದಂಚಿಗ್ ಆಸಕ್ತಿ ಬುಳೆಪಾವುಲೆಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಬೊಕ್ಕ ಸರಕಾರ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ನನ ಒಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಗ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆನೆಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪುನೇ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಹಂತೊಡು. ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಸಯೊನು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಡ್ ನನಲಾತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಇಂಬು ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೇರಣೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಈ ಹಂತ ಬಾರೀ ಮಹತ್ವದವು. ಆಂಡ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ ಉಪ್ಪುನ ಸರಕಾರೀ ಕಾಲೇಜಿಲು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಇಜ್ಜ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆನೇ ಉದಾರ್ನೆ ಆದ್ ದೆತೊಂಡ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ ಉಪ್ಪುನ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಾರೀ ಕಮ್ಮಿ. ಪೇಂಟೆಡ್ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿಲು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಲ್ಲ. ಆಂಡ ಅಲ್ಪ ಮಸ್ತ್ ಫೀಸ್ ಕಟ್ಟೊಡಾಪುಂಡು. ವಿಜ್ಞಾನ ಇಸಯ ಸಂಯೋಜನೆ ಇತ್ತಿನ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿಲು 2011-12ನೇ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಸುರು ಆಯಿನೆಡ್ಡಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಕ್ಯೆಡ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋರ್ಸುಲೆಗ್ ಸೇರ್‍ಯೆರ್. ಈ ಕಾಲೇಜಿ ಸ್ಥಾಪನೆದ ಕೆಲಸೊನು ಸರಕಾರ ಮಲ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಪಕಾರ.

ಏತೋ ಜೋಕುಲೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಎಚ್ಚ ಕಲ್ದಿನಕುಲಾದುಪ್ಪುಜೆರ್. ಆ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ 10ನೇ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ವಾ ಕೊರ್ಸುಗು ಸೇರೊಂಡುಂದೇ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುಜಿ. ತನ್‌ಕ್‌ಲೆ ಊರುದ ಉಲಯಿಡುಪ್ಪುನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೇ ಅಕ್ಲೆನ ಆಯ್ಕೆ ಆದಿಪ್ಪುನವು ಸಾಜ. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತೊಡೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆಟ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಗತ್ಯ.

ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತಮುಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಗಣಿತೊಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಇಷ್ಟದ ಇಸಯೊಲಾವೊಡು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯೊನು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತಿನ ಜೋಕ್ಲು ಐಟ್ ನನಲಾತ್ ಆಸಕ್ತಿ ಬುಳೆಪಾವೊನೊಡುಂದಾಂಡ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲ ಅಧ್ಯಾಪಕೆರ್, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ

ಬೊಕ್ಕ ವಾಚನಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಲಾ ಉಪ್ಪೊಡು.

ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಲು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪೆನಿಲು ತನ್ಕ್ಲೆ ಉತ್ಪನ್ನೊಲು ಬೊಕ್ಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನೆರ್ದಾತ್ರ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಪದವೀಧರರೆರೆಗ್ ಈ ಕಂಪೆನಿಲೆಡ್ ಬೇಲೆದ ಅವಕಾಸ ಕಮ್ಮಿ. ಅಂಚಾದ್ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿಲು, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಲು, ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಲು ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಳದ ಬೇಲೆ ಒದಗಾವೊಡು. ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ತೊಡಗಾವೊನುನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಹೆಚ್ಚಾವೊಡು. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಸರಕಾರ ಇಸೇಸ ಸಾಯ ಒದಗಾವೊಡು. ಸಂಶೋಧನೆಡ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಸ ಹೆಚ್ಚಾವೊಡು. ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಲು ಲಾಭ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶಕಟ್ಟುನ ಕಜ್ಜದಂಚಿಲಾ ಗುಮನ ಕೊರೊಡು. ಸರಕಾರದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡ್ಯಾವೊಡು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನರಮಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲೊಲೆನ್ ಗಳಸೊಂದು ಲಾಭಮಲ್ಪುನ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪೆನಿಲು ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ತನ್ಕ್ಲೆ ಲಾಭದ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್‌ನ್ ಕರ್ಚಿಮಲ್ಪೆರೆ ಮನಸ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವು.

ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನೊಗು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯೆರೆ ಸರಕಾರ ಇಸೇಸ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡ್. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಸೌಲಭ್ಯೊಲೆನ್ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಇಂಚಿಪ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊಲೆನ ಮೂಲಕ ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಪದವಿ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಅವಕಾಸ ಒದಗಾವೊಂದುಂಡು. ಅವೆತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರೊಡು. ಈ ದಿಸೆಟ್ ಸರಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮೊಲು ನನಲಾತ್ ಉಮೇದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರ ಕೊರ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಸರಕಾರದ ಸಾಯ ಬೊಕ್ಕ ಅನುದಾನೊಲು ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚಾವೊಡು. ಅಪಗ ನನಲಾತ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋರ್ಸುಲೆಗ್ ಸೇರ್ವೆರ್. ದೇಶೊಡು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಆವು. ದೇಶದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಪೂರಕವಾಯಿನ ನನಾತ್ ಬೇಲೆಲು ನಡಪ. ಪೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಲು ನಡತ್ದ್ ಲೋಕೊಡು ಭಾರತದ ಪುದರ್‌ದ ಗದ್‌ರ್ ಪಿರ ಒರ ಹೆಚ್ಚಾವು.

ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನದಂಚಿ ಪೊಸ ಕಾಲದ ಪೊಡಿ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಒಯಿಪೊಡಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾಲದ ಸಂದ್‌ಡ್ ಇನಿ ನಮ ಉಂತುದ. ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಪನ್ಪಿನ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನೊದ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾಯಿನ ಭಾರತ, ಲೋಕದ ಮಾತ ಜ್ಞಾನಿಲೆನ್ ತನ್ನ ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒಯ್ತಿನ ಗೇನೊದ ಭಂಡಾರ ಭಾರತ, ನನ ಒರ ಲೋಕೊಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾದ್ ಮೆರೆವೊಡಾಂಡ ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ನನಲಾ ಮಸ್ತ್ ಬೇಲೆ ಆವೊಡು. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಜೋಕುಲು ಅಲ್ಪ ಬೇಲೆ ಬೆನೊಡು. ನೆಕ್ಕಾದ್ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ, ಸಮಾಜ, ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಲು ಬೊಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಕೆರ್ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರೊಡು. ಸರಕಾರ, ಮಾಧ್ಯಮೊಲು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞೆರ್ ಜೊತೆಯಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಲ್ಪ ಬೆನ್ಪಿನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಳ-ಸವಲತ್ತು ಬೊಕ್ಕ ಮರ್ಯಾದೆ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕಾವೊಡು.

ಸರ್ ಸಿ.ವಿ. ರಾಮನ್‌ರೆನಂಚಿನ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಲೆನ ಆದರ್ಶೊಲು, ಅರೆನ ಬದ್‌ಕ್ ನಮ್ಮ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾದಿದ ಬೊಲ್ಪಾವೊಡು. ಕಾಸ್‌ದ ಪಿರವು ಬಲಿಪುನ ಬುಡುದು ಪೊಸ ಗೇನದಂಚಿ ಅಕ್ಲು ಗಟ್ಟಿಪಜ್ಜೆ ದೀಪಿಲೆಕ್ಕಾವೊಡು. ಅಪಗ ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಭವಿಷ್ಯ ನನಾತ್ ರಂಗೇರ್ಯೆರೆ ಸಾದ್ಯ.

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ

• ಅಗ್ರಾಳ ನಾರಾಯಣ ರೈ

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಕಲ್ತಲ್ ಶಾರದೆಯಾದ್
ಕಲ್ತಿನಾಲ್ ನಲ್ತಲ್ ಮೈರಾದ್
ನಲ್ತಿನಾಲ್ ತೆಲಿತ್ತಲ್ ಮುಗುರು ಮುಗುರಾದ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೧ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಮದಿಮಾಲ್ ಆಯಲ್ ಪೊರ್ಲಾದ್
ಮದಿಮಾಲ್ ಆಣನ ಸಂಸಾರೊದ ಜೊತೆ ಆಯಲ್
ಸಂಸಾರೊದಾ ತೆಲ್ಪು ನಲಿಪ್ಪುದ ಕಣ್ಣಾಯಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೨ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಸೇಲೆ ಸಡಗರೊದ ಆಗರೊನೆ ಆಯಲ್
ಸೇಲೆನೆ ನಾಚಿಕೆದ ಬಾಸೆ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲಾಯಲ್
ಬಾಸೆನೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಂದೇ ಪಂಡಲ್ ಲೋಕೊ ಬೆಳಗಾಯಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೩ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಮೋಕೆದ ಬಾಲೆದ ಅಪ್ಪೆ ಆಯಲ್
ಬಾಲೆನ್ ತನ ಜೂವೊಂದೇ ತಾಂಕ್‌ಯಲ್
ಜೂವೊನೇ ಲೋಕೊಗೇ ಬೊಳ್ಪಾದ್ ಕೊರ್‌ಯಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೪ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಸಮಾಜೊದ ಉಡಲ ತುಡಾರಾಯಲ್
ಸಮಾಜೊನೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಮಲ್ತಲ್
ಆ ಶಕ್ತಿಡೇ ಲೋಕೊ ಪಾಲಿಪುವಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೫ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಸರ್ವಶಕ್ತ ಮಾಯೆ ಆಯಲ್
ಮಾಯೆನೇ ನಿಸರ್ಗೊ ಕಣ ಕಣೊಟು ಕುಲ್ಯಲ್
ಕುಲ್ಲುಡೇ ಪ್ರೀತಿದ ಸಾಗರೊನೆ ಕೊರ್ಯಾಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೬ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಏತೊಂಜಿ ಮಲ್ಲೆಂದ್ ತೆರಿಯರೇ
ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲೆಂದ್ ನಲ್ಮೆದಾ ಕಡಲಾಯಲ್
ಕಡಲ್‌ದಾತ್ ತನ ಉಡಲ್‌ಂದ್ ತೆರಿಪಾಯಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೭ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಬಲಿತ್ತಾಲ್ ಬುಳಿತ್ತಾಲ್ ದಂ ಕಟ್ದ್ ಜೀವನೊದ ಗುರಿಕ್ಕಾದ್
ಗುರಿತಿಕ್‌ದಾನಗ ಮಲ್ಲೊಂಜಿ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯಲ್
ಆಣನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಣಸೊಂದು ಬದ್ಕ್ ತೆರಿಯಾಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೮ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಪಿರ್ತಿದ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿ ಆಯಲ್
ಸಾಕಾರೊನೇ ತಾಳ್ಮೆಡ್ ಬೊಳ್ಪುದಾ ಅಪ್ಪೆ ಆಯಲ್
ಅಪ್ಪೆನೇ ಲೋಕೋದಾ ಒಡತಿಯಾಯಲ್ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೯ ॥

ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಆಣನುಡಲ್ದ್ ಪಚ್ಚೆ ಪೈರ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲಾಯಲ್
ಪಚ್ಚೆ ಪೈರೇ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಸಿಲೆನ ಆಸರಾಂಡ್
ಜೀವರಾಸಿ ಇದ್ಯಾಂಡ ಲೋಕೊ ನಶ್ವರ ನಶ್ವರ ನಶ್ವರ ॥ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ॥ ೧೦ ॥

ಬದಿ ದಾಂತೆ ಮದಿಮೆ...

• ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ

ನಂದಿನಿ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ತ್ ಪೋತಳ್. ಆಲ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಪೊಣ್ಣು. ಅಮ್ಮೆರ್ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್, ಅಪ್ಪೆ ವೆಂಕಮ್ಮ. ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ಪೊಣ್ಣು. ಆಳೆಗ್ ಮದಿಮೆತ ಪಾತೆರೊ ಆತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆಳ್ ದಾಯೆ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡಿಯಳ್? ಮಗಳ್ ಬರೆಯಿನ ಕಾಗಜಿನ್ ಓದ್‌ನಗ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ತ್ ನೀರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಪ್ರೀತಿದ ಅಮ್ಮೆರೆ,

ನಿಕ್ಲ್ ಗಾಬರಿ ಆವಡೆ. ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಗೌರವೊಗು ಕುಂದೆಲ್ ಕಣಪುನ ಪೊಣ್ಣು ಅತ್ತ್. ಅಡ್ಡ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಪುನಾಲ್ ಅತ್ತ್. ಜೂವ ದೆತ್ತೊನ್ನ ಹೇಡಿಲಾ ಯಾನತ್ತ್. ಬಿ.ಎ. ಪಾಸ್ ಆತ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಕೀರ್ತಿ ಕಣತೆ. ಇನಿ ನಿಕ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ತ್ ದೂರೊ ಪೋಪೆ. ಕಾರಣೊ ನಿಕ್ಲ್ ಎನ್ನ ಮದಿಮೆದ ವಿಷಯೊಡು ದೆತ್ತ್‌ನ ತಪ್ಪು ನಿರ್ಧಾರೊ. ಎನ್ನನ್ ಲಂಚ ತಿನ್ಪುನ ತಹಶಿಲ್ದಾರ್‌ಗ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪಿಯೆರ ತೀರ್ಮಾನೊ ಮಲ್ತರ್. ಆಯಗ್ ಐವೊ ಸಾವಿರೊ ಬದಿ ಕೊರೊಡು. ಅಯಿಕ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಎಕ್ರೆ ಕಂಡೊನು ಮಾರುನ ನಿರ್ಧಾರೊ ಮಲ್ತರ್. ಅವು ತಪ್ಪು ನಿರ್ದಾರೊ. ಮದಿಮೆ ಆಯೆರ ಬತ್ತಿನ ತಹಶಿಲ್ದಾರ್ ಲಂಚ ಕೊರ್ತ್ ಕೆಲಸೊ ಪಡೆಯಿನ ವಂಚಕೆ. ದಿನೊ ದಿನೊ ಲಂಚೊಗಾತ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಪುನ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರೆ. ಆಯನ ವಿಷಯೊಡು ಎಂಕ್ ವಿವರೊ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿತ ಸುತ್ತ ದಲ್ಲಾಲ್ಲಿನಾಕ್ಲ್ ಸುತ್ತೊಂದುಳ್ಳೆರ್. ಹಳ್ಳಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ನ ರೈತೆರೆನ್ ಸುಲಿಗೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕೆಲಸೊಗುಲಾ ಲಂಚ ಕೊರೊಡು. ಗುಮಾಸ್ತಗ್‌ಲಾ ಲಂಚದ ಪಾಲುಂಡು. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗ್ ಸಂಬಳ ಸರಕಾರೊ ಕೊಪುರ್ಂಡು. ಬುಕ್ಕೊ ಆಯಗ್ ಲಂಚ ದಾಯೆ ಕೊರೊಡು? ಆ ಪಾಪಿಗ್ ಐವೊ ಸಾವಿರೊ ಬದಿ ಕೊರ್ಯೆರ ನಿಕ್ಲ್ ಒತ್ತ್‌ತರ್. ಅಂಚಿನ ನೀಚನ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ಂಡ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್ ನರಕೊ ಆವು. ಆಣ್ ಬದಿ ಕೇನುನೆ ವಾ ನ್ಯಾಯೊ? ಬದಿ ಕೊರ್ತ್ ಯಾನ್ ಮದಿಮೆ ಆಪುಜಿ. ಯಾನ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಆತ್ ಬದ್‌ಕುವೆ. ಯಾನಿತ್ತೆ ವೈಷ್ಣೋ ದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋಪೆ. ಆ ದೇವಿ ಎಂಕ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾವಳ್. ಎನ್ನನ್ ನಾಡಡೆ; ಎನ್ನ್‌ದ್ ಬುಲ್ಪಡೆ. ದೇವಿನ ಅನುಗ್ರಹೊಡ್ ಕಂಡನಿನ್ ಪಡೆದ್ ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ. ಈ ಜನ್ಮೊಡು ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸೊ ಎಂಕ್ ಉಂಡು. ಎಂಕ್

ಬೋಡಾತ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪುನ ಕಂಡೊನು ಮಾರುನೆ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸೊ. ಬದಿ ಕೊರ್ಪುನವು ತಪ್ಪು. ಬದಿ ದೆತೊನುನವು ವಂಚನೆತ ಕೆಲಸೊ. ಎನ್ನರ್ತ್ ಈ ಸಮಾಜೊ ಪಾಠ ಕಲ್ಪೊಡು. ಎನನ್ ಕ್ಷಮಿಸ್‌ಲೆ. ಅಪ್ಪೆಗ್ ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿನ್ ತಿಳಿಸಾಲೆ. ಸತ್ಯದ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಂಡ ದೇವೆರ್ ಕೈಬುಡಯೆರ್. ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯಗ್ ಆಶಿರ್ವಾದೊ. ನಿಕ್ಲೆನ ಆಶಿರ್ವಾದೊ ಬೇಡುವೆ -

ಇಂಚ ಈರೆನ ಮಗಳ್

ನಂದಿನಿ''

ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ ಕಾಗಜಿನ್ ಓದಿಯೆರ್. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಿರ್ತ್‌ದೀಂಡ ಪಿಜಿನ್ ಕೊಂಡೋವು ಮಿತ್ತ್ ದೀಂಡ ಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೋವು. ಇಂಚ ಎಣ್ಣದ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಸಾಂಕಿನ ಮಗಳ್ ದೂರೊ ಪೋತಳ್. ನಂದಿನಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸೊದ ಮಗಳ್. ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ. ಆಲೆನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣನ್ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್. ಆಲೆಗಾದ್ ವಾ ತ್ಯಾಗಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ ಕಂಡ ಮಾರ್ಯೆರ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್. ನಂಕ್ ಏತ್ ಕಷ್ಟೊ ಆಂಡಲಾ ಸಹಿಸುವೊ. ಮಗಳ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಳೊ ಇತ್ತ್‌ನ ಕಂಡನ್ಯನ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರಡ್ ಇಂಚ ಎಣ್ಣ್‌ತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ನಂದಿನಿ ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಾವಳ್ಂದ್ ಆರ್ ಎಣ್ಣ್‌ಜೆರ್.

ನಂದಿನಿ ರೈಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲ್‌ನಾಲ್ ದಿಲ್ಲಿಗ್ ಬತ್ತಲ್. ಕುಡಲರ್ತ್ ಜಯಂತಿ ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಿಲ್ಲಿರ್ತ್ ರೈಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದ್ ಜಮ್ಮುಗು ಬತ್ತಳ್. ವೈಷ್ಣೊ ದೇವಿಗ್ ಪೋಯೆರ ಜಮ್ಮುರ್ತ್ ಕಟ್ರಾಗ್ ಪೋವೊಡು. ನಂದಿನಿ ಕಟ್ರಾಗ್ ಪೋಪುನ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯಲ್. ಆಂಡ ಭಯೋತ್ಪಾದಕೆರ್ ಬಸ್ಸ್‌ತ ಮಿತ್ತ್ ಆಕ್ರಮಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಸಾದಿಡ್ ಕಾಶ್ಮೀರೊತ ಭಯೋತ್ಪಾದಕೆರ್ ಬಸ್ಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬಾಂಬ್ ದಾಳಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಪತ್ತ್ ಜನೊ ಸಯ್ತೆರ್. ಗಾಯೊಡಿತ್ತಿನ ನಂದಿನಿ ಮತಿ ತತ್ತ್ ಬೂರ್ದಲ್. ಕಣ್ಣ್ ಬುಳಾನಗ ಆಳ್ ಕಟ್ರಾತ ಒಂಜಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಡ್ ಇತ್ತಲ್. ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೇಂಡೇಜ್, ಕೈಕ್ ಬೇಂಡೇಜ್! ನಂದಿನಿ ಸ್ಪೆಶಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಡಿತ್ತಳ್. ಡಾ. ಶಂಕರ್ ಆಲೆನ ವಿಷಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್ ದೆತೊಂದು ಆರೆಕಿ ಮಲ್ತೆರ್.

''ಈರೆನ ಪುದರ್ ದಾನೆ''

''ನಂದಿನಿ''

''ಈರೆನ ಊರು.''

''ಕುಡಲ. ಆಂದ್ ಈರ್ ಏರ್?''

''ಯಾನ್ ಡಾ. ಶಂಕರ್. ಈರ್ ದಾಲ ಗಾಬರಿ ಆವಡೆ. ನನ ಏಳ್ ದಿನೊಟು ಈರೆನ ಬೇಂಡೇಜ್ ದೆಪ್ಪುವೆ. ಕೈಲಾ ಸರಿ ಆಪುಂಡು. ಕಾರ್‌ಲಾ ಸರಿ ಆಪುಂಡು. ಈರ್ ಓಡೆಗ್ ಪೋಪರ್.''

''ಯಾನ್ ವೈಷ್ಣೋ ದೇವಿ ದರ್ಶನೊಗು ಬತ್ತೆ.''

''ನನ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ರೆಸ್ಟ್ ಬೋಡಾವು. ಈರ್ ಪೂರ್ತಿ ಗುಣ ಆಪರ್.''

ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳು ಕರಿಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಾಂಡೆ ಡಾ. ಶಂಕರ್ ಬೊಕ್ಕ ನಂದಿನಿ ಊರುಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಇರ್ವೆರೆನ್ ತೂದು ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಅಜಪ್ಪಾಂಡ್; ಅಕ್ಲು ಆರ್ನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. 'ಅಮ್ಮೆರೆ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ಪುಲೆ' ನಂದಿನಿ ಪನ್ನಗ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಬಾಯಿ ಮಗುರುಜಿ. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ದ್ ರಡ್ಡ್ ಪನಿ ಕಣನೀರ್ ಅಕ್ಲೆ ನೆತ್ತಿಗ್ ಬೂರುಂಡು!

•

ಅಪ್ಪೆನ ಜಕ್ಕೆಲ್

• ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಅಪ್ಪೆ ತುಳುವೆದಿ ತೆಲಿಕೆ-ನಲಿಕೆದ
ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪುಡು ಆನಿ-ಮೆನ್ಕೊಂದಿತ್ತಲ್
ಉಡಲ್ ಕಡಲ್‌ದ ಅಂಚ ಉರ್ಕರ್ದ್
ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಮಾತ ಮದತ್‌ದ್
ಜೋಕ್ಲೆ ಬಲಕೆನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಳ್ ॥

ಆನಿ... ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಾರಿ ಬುಳೆ...!
ಜೈನ ಆಳುವೆರ್ ಬಂಗ ಬೈರವೆ
ಚೌಟ-ಅಜಿಲೆರ್ ಬಂಟ ಬಾರಗೆ
ಅಪ್ಪೆ ಜಕ್ಕೆಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ದಿಂಜೆರ್ ಬೀರಸಿರಿ ಮೆರೆಸಾಯೆರ್ ॥
ಅಂಚಿ ಪರ್ಮಲೆತಮರ್ ವೀರೆರ್ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯೆರ್,
ಮೂಲ್ಕಿ ಸೀಮೆಡ್ ಅಗರ್ ಬೆಂದಿನ ಕಾಂತು ಬೂದೆರ್
ಪೆರಿಂಜ ಗುತ್ತುದ ಬಂಟೆ ಬಿರ್ಸೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ
ಸತ್ಯನಾಪುರೊತಪ್ಪೆ ಸಿರಿ, ಅಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲೊತಬ್ಬಕ್ಕ ॥
ಕಾಯೊ ಮಾಯೊಗು ಕೊರ್ದು ಮೆರೆಯಿನ
ತಗೆ ಒರಿ ಕಲ್ಕುಡೆ, ಆಳ್ ತಂಗಡಿ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ॥

ಗುತ್ತು ಚೇಳಾರ್‌ದಗೊಳಿ ಮಂಜಣೆ
ಅಂಕೊಬಿಂಕೊದ ಕೊಂಡೆ ದುಗ್ಗಣೆ
ಬಾಲೆ ಬಾರಗೆ ತನ್ನಿಮಾನಿಗ-
ಪಾಂಡ್ಯಭೂತಳೆ ಕೇತು ಮರಕಲೆ ॥
ಪಾಡಿ ಬಿತ್ತ್‌ಡ್ ಪೊಟ್ಟು ತಿಕ್ಕಂದ್
ಕೊಡಿತ್ತಿ ಕೊಡಿಪ್ಪುಗು ಪಾಪೊ ತಟ್ಟಂದ್ ॥

ಓಲು ತೂಂಡಲ ಪೈರ್ ಪಚ್ಚೆನೆ
ಬುಳೆಲ ಭಾಗ್ಯೊಲ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ;
ಮಲೆತ ಮಾಲೆಡ್ ಉರೆಲ್ ಮೂಡ್ದ್‌ಜಿ
ಊರು-ಕೇರಿಡ್ ಬರೆಲ್ಯೆರಾತ್‌ಜಿ॥
ಆಜಿತ್‌ಜಿ – ಮಾಜಿತ್‌ಜಿ
ಅಪ್ಪೆಮಿರೆ ಪೇರ್ ನೇತ್ರಾವತಿದ ನೀರ್
ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆ ಬರಿತ ಆದ್‌ರ್ ॥
ಕಡಲಕರೆ ಪತ್ತ್ ನಿರೆತೊ
ಅಡ್ಡ – ನೀಟೊಗು ಪದ್‌ರಿ ಕಾರ್ನಿಕೊದ ಬಿದೆ ಏತೋ ॥

ಉಂದು ಕರಿನ ಕತೆ; ಒರಿನವು ಒಂತೆ; ಎತೆ...!
ತುಳುವಪ್ಪೆ ಇತ್ತೆಲಾ ಬಾರೊಂದುಲ್ಲಳ್ ಮೂಲು
ನೀರ ಮುತ್ತು ತಾಲುಂಡು ಮೋನೆಡ್ದ್
ಪಸೆಯಿಜ್ಜಿದೊಂಡೆಡ್; ನನತೆಲಿಕೆ ಓಲುಂಡು?
ಕರಿಪೋಯಿ ಸಂತಾನೊ ಬುಡಿ ಬುಡೊಕ್ಲೆ ಅರಸ್ತಾನೊ
ಸಾದಿಡಿಜ್ಜಿ; ಸಾದಿ ಪನರೆಗಿಜ್ಜಿ ॥
ಕಾಪು ಪೆರೆಡದ ಸೂಕೆದಾಂತೆನೆ
ಕೆತ್ತಿದರಿತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಕಿನ್ನಿಲು
ಅಪ್ಪೆ ಹಂಗ್‌ಡ್ ಬೂರ್ಯೆರುಂಡಾ; ಮೋಕೆ ಪರಕೆ ಅರ್ಕ್ಯೆರುಂಡಾ?
ಮುಕ್ಲು ಜಿಡೆಯಿತ್ತಿನಕ್ಕುರುಲು; ಸುಯಿಂಪಿ ಮರಿಕ್ಕುಲು
ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಮಂಡಿಗೆ ಎಡ್ಡುವೆರ್
ಕುಡ ದೊರಿವುಂಡು ನಾಲಾಯಿಡ್ ತಿಗತ್ತ ಪನಿ ।
ಮಾತಾ ಕಾಲರಾಯನ ಲೀಲೆ ॥

ಕರಿನಕ್ಲೆ ಪೆರ್ಮೆ ನಡಕೆಡಿಜ್ಜಿಡ ದಾನೆ? ಅವುಲು ತೂಲೆ -
ನೇಮ ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ಡ್ ತೋಜುಂಡು ।
ಅರ್ದೊದರಿದ್‌ನ ಪೊಲಿದ್ ಮಗ್‌ರ್‌ನ
ಕಲ್ಲ್‌ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡೊ ಆಲಡೆ ಬರ್ಸೊದೊಂಬುಗು
ಕಾಟ್ ಕಲ್ಕುಂಡು, ಕತೆನ್ ಕಕ್ಕುಂಡು ॥
ಕಟ್ಟಕಂಬುಳ ಕೋಲ ಅಂಕ ಆಯನ ಮಾತ ಇತ್ತೆಲಾ ಮೂಲುಂಡು
ಪನವುದಾಸೆದ ಗುರಿಟ್ ಬೂರ್ದ್‌ಂಡ್
ಪುದರ್ ನೆಗಪ್ಪೆರೆ ಪುನೆಪಿ ಗತ್ತ್‌ದ ಸೊತ್ತಾಂಡ್ ॥

ಬೊಟ್ಟ ದಟಿಕೆಡ್ ಚೋಮೆ-ಚನಿಯೆ
ಬಂಜಿ ಎಕ್ಕಾದ್, ಮುಲ್ಲುನೆಗಪ್ಪಾದ್
ತುಂಡು-ಕೋಮನದಾಂತೆ ನರ್ಗ್‌ದ್
ನೆಲತ ಐಸ್‌ರೊಗು ಪಾಲ್ ಕೊರ್ತೆರ್ ॥
ಇಲ್ಲ್ ಬಂಗ್ಲೆಡ್ ಮೇಲ್-ಮಿಂಚಿಡ್
ಎರ್ತೆ ಸೀಮೆಡ್ ಮೆರೆಪಿ ಮಾನ್ಯೆರ್
ಮರ್ಕೊ - ಸಂಕಟೊ ಬುಳಿಪ್ಪು ಆರ್ಪುಗು ಕೆಬಿ ಕಳೆವೊಂದಿ ಪೊಟ್ಟೆರಾತೆರ್ ॥

ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತೆ -
ಅಪ್ಪೆ ಕಾರ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ನಟ್ಟೊಡಾಪುಂಡು ನಮೊ;
ಈ ನೆಲತ ಮೂರಿ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ದುಂಬು
ಒರಿನ ಸಂತಾನೊನು ಮುನಿದ್ ಮುತ್ತವಡ ಈ
ನನವೂರ ತೆಗ್‌ರಡ್ ಆ ಪರಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್
ತೆಲಿಕೆ - ನಲ್ಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪು ಮೋನೆಡ್
ಮೆನ್ಕಡ್-; ಮೆನ್ಕೊಂದುಪ್ಪಡ್ ॥

ಮದ್ಮೆದ ಗೌಜಿದ ನಡುಟೊಂಜಿ ಮೋಜಿದ ಪೊರ್ತು

• ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ, ಮುಂಡ್ಕೂರು

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಅದ್ಭುತ ದಿನನೇ ಮದ್ಮೆ. ಆಂಡಲಾ ಕೆಲವೆರ್ ಕಡ್ಲೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಕೈ ದೆಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಪತ್ತ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಮದಿಮೆ ಆಪಿನ ಕುಲ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆತೇ ದಾಯೆಗ್ ಇತ್ತೆ... ಸಿಟಿತ ಪಿದಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ... ಪೊಂಜೆವುಲ್ಲಾ ಐನ್-ಆಜಿ ಮದ್ಮೆ ಉಪಾಯೊಡ್ ಆಪೆರ್ ಪನ್ನಗ ಸೋಜಿಗನೇ ಸರಿ. 'ಹನ್ನೆರಡು ಮದ್ವೆಯಾದವ ಭೂಪ' ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಮೊಕ್ಲೆನ್ಲಾ 'ಆರು ಮದುವೆಯಾದ ಭೂಪಿಣಿ'ಂದ್‌ಲಾ ಪನಿಯೆರೆಲಾ ಯಾವು. ನನ ಮದ್ಮೆದ ದುಂಬುನಾನಿದ ಮದ್ರೆಂಗಿದ ಅಮಲ್ ಪಿರಿಯಂದಿನಕ್‌ಲ್... ಮದ್ಮೆದ ದಿನತಾನಿ... ಅಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಾದ್ ಕೇಪುಲದ ಪಂರ್ದ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಮದ್ಮೆದ ಮದಿಮಾಲ್ ಅಂತೂ... ದುಂಬುನಾನಿದ ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ಮ್ಯೆ... ಜಡಯೇರ್‌ದ್ ಇಪ್ಪುವಲ್. ದಾಯೇ ಬೊಡು... ಈ ಮದ್ರೆಂಗಿ ಪಂಡಲಾ ಕೇನುಜೆರ್. ಪಂಡ.. ನೈಂಟಿ ದುಂಬುನಾನಿ ಮದ್ಮೆದ ಇಲ್ಲಡ್ ಪಾಡ್ದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಅವು ಪಾಡಿ ಬೊಕ್ಕ ನನ ಕಲಿ ಪರ್ದ್ ಪಿಲಿ ನಲಿತ್ತಿನವೇ ಬ್ಯಾರ. ವಾ ಇಲ್ಲಡ್ ಮದ್ರೆಂಗಿ ಗೌಜಿ ಆಯಿಜಾ... ಆನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ... ಆ ಮದಿಮೆದ ಇಲ್ಲಲ್‌ದಕ್ಲೆಗ್... 'ಅಕುಲ್ ವಾ... ಕುರೆಯಾ' ಪಣ್‌ದ್ ಪಿರವುಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಮದ್ಮೆದ ಗೌಜಿ ಆಯಿಜಿಂಡಲಾ ಮಲ್ಲೆತ್ತ್... ಮದ್ರೆಂಗಿ ಗೌಜಿ ಆಂಡ ಯಾವ್ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಮೊರನಿ ಮೊರನಿ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ಡ್ ಇಲ್ಲ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಪನಿಯೆರೆ ಬತ್ತಿನಾಯಡ ನಿರೆತಾರ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಇಲ್ಲ್ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದ ದುಂಬುನಾನಿ ದಾಲ ಮದ್ರೆಂಗಿ ಉಂಡಾಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್ - ಅತ್ತ್‌ಯೇ ಈ ಮದ್ರೆಂಗಿ ಪನ್ಪಿನ ಒಡೆ ಮುಟ್ಟ ಪುದರ್ ಕಣತ್‌ಂಡ್... ನಂಕೆ ಗೊತ್ತಾವಂದ್.. ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಉಲ್ಲೆ ಆಯನ ಅಬತಾರ ಪನ್ನಗ, ಒರಿಯನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಿಜಿನ್‌ದ ಗೂಡ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ಡೆ ಉಂತಾದ್ ಗುಟ್ಟು ಪನ್ಪಿನಿ. ಗುಟ್ಟು ಪೊಕ್ಕಡಿಂಜಿಲಾ ಮೊರಂಪು ಗಂಟ್‌ಮುಟ್ಟ ಪಿಜಿನ್ ಅಗ್ಗಿನಗನೇ ಗೊತ್ತಾಪಿನಿ ಎದುರ್‌ದಾಯಗ್ ಯಾನ್ ಮುಲ್ಪ ದರ್ಮೊಗ್ ಬೈರಾಸ್ ಆಯೆ ಪಂಡ್ದ್.

ನನ ಹಾಲ್‌ದಂಚಿ ಮೋನೆ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಪೊಸ ಪೊಸ ಮೋನೆ! ಮದಿಮೆಗ್ ಬತ್ತಿದಿನ ಜವಣೆ ಜವಂದಿನಕ್ಲೆನ ಮೋನೆ... ನನ ಕೆಲವೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲ್... ತನ್‌ಕ್ ಖುಷಿ ಆಯಿನ ಆಣನ್ ತೂಯೆರೆಂದ್ ಆಯನಡೆಗ್ ರಡ್ ರಡ್ ಸರ್ತಿ ಶರ್ಬತ್ ಕೊನೊರ್ದ್ ಕೊರ್ದ್ ದಾಲಾ

ಬಲೆಗ್ ಪಾಡೊನ್ನ ಅಂದಾಜಿ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ಗುರ್ತ ಇಜ್ಜಿಂಡಲಾ ಗುರ್ತ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪಾತೆರುನೆನ್ ಮದ್ಮೆಡ್ ತೂತೆ. ಎಂಚ ಮಾತಾ ಪನ್ದ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ದಾಯೆಗ್ಂದೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಕುಡವೊಂಜಿ ಸಂಬಂಧ ಪುಟ್ಟಾದ್ ಇಂಚೆನೆ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪಾವುನ ಅಕ್ಲೆನ ಅಂದಾಜಿ ಆದಿಪ್ಪೆರಲಾ ಯಾವು. ನನ ದಾಲ ಸಂಬಂಧದಕ್ಲ್ ಎದುರಾಯೆರ್ಡ ಸಾದಾರಣ ಪ್ರಿಯದಕುಲ್ ಕುಡೊರಿಯೆರ್ಡ ಪಾತೆರುನ ಸ್ಟೈಲೇ ಬೇತೆ.... "ದಾನೆ ಮಣಿಪು ಆಗ್ಗಿವುಜರ್"ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಎದುರ್‌ದಾರ್ "ಮಣಿಪು ಆಗ್ಗಿಯೆರೆ ಯಾನ್ ದಾನೆ ಬಾಲೆ ಕಂಜಿಯಾ"ಂದ್ ಪನ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರಕತೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು.

ನನ ಕೆಲವೆರ್ ಮದ್ಮೆಗ್ ಬತ್ತೆರ್ಡ ಅಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸದನೆ ಪಾತೆರುನೆ... ಕಂಜಿ ಕಂಡೊಡೆ ಕಟ್‌ದೆ... ಕೋರಿ ಒಂಜಿ ಪೋದ್ ಬಲಟ್ ತೆತ್ತಿ ದೀಪುಂಡಾ... ನಾಯಿ ಬಿಸಲೆ ಕಂಕಣೆ ಪಾಡುಂಡಾ.... ಗಂಟೆ ಪುಚ್ಚೆ ಪೇರ್ ಕಂಕಣೆ ಪಾಡುಂಡಾ... ಪನ್ದ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆನ್ ಮಾತ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಮಂಡೆಗ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಅಕುಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮಲೊಡು ಕುಲ್ಲಂದೆ. ಬಾಕಿದಕ್ಲೆನ್ಲಾ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್. ಮದ್ಮೆದವುಲ್ ದಾಲ ತಿನಿಯರೆ ಟಿಫಿನ್ ಬೋಡಾಂದ್ ಕೇಣ್‌ಂಡಾ... ತಿನರೆನೇ ಕೇಣುಜೆರ್. ಮದ್ಮೆದವುಲ್ ತಿನ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಮರ್ಯಾದಿಗ್ ಕಮ್ಮಿಯಾಪುಂಡಾ ದಾನ್ನ. ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು! ನನ ಕೆಲವೆರಂತೂ ದಾಲ ತಿಂದ್‌ದ್ ಬರಂದಿನಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಕುಲ್ ಪೂರ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊನೊವೆರೆಲಾ ಪಿರ ಜಾರುನಕುಲು ಅತ್ತ್... ಕೆಲವೆರ್ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯನೇ ಪಾತೆರುನಿ. ತಿದ್ಯಪ್ಪೆನ ಮಗಳೆನ ತಮ್ಮಲೆನಾ ಮೆಗ್ಯನಾ ಪಲಿನ ತಂಗಡಿನ ಬಾವೆನೆ... ಇಂಚ ಸುರುವಾಯಿನ ಅಕ್ಕನ ಸಂಬಂದದ ಲಿಸ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಲೈಟ್ ಕಂಬಡ್ದ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಲೈಟ್ ಕಂಬ ಮುಟ್ಟ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಪೊಂಜೆವುಲೆನಾ ಗೊತ್ತೆ ಉಂಡತ್ತೆ. ಬಂಗಾರ್ ಪೊಸ ಸೀರೆದನೆ ಪಾತೆರುನು. ಒರ್ತಿ ಪೊಸ ಕುಂಟ್ ತುತ್ತಿನಾನಿ ಏರ್ಲಾ 'ಪೊಸ ಕುಂಟಾ'ಂದ್ ಕೇಣೆಜೆರ್‌ಗೆ... ಆಯಿಕ್ ಆರೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. "ಈ ಪೊಸ ಕುಂಟ್ ತುತ್ತಿನಾನಿ 'ವಾ ಬಾಜೆಲ್‌ಯಾ'ಂದ್! ಅಂತೂ ನನೊರ್ತಿಗ್ ಕಿಚ್ಚಿಲಕ್ಕೆರೇ... ಪೊಸ ಕುಂಟ್‌ದ ಸುದ್ದಿನ್ ಬಹಿರಂಗ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲ್ ಪೊಂಜೊವುಲ್ ಮಾತ್ರ. ಆತೇ ದಾಯೆಗ್ ಆಯಿಟ್ ಅಂಜೊವುಲ್‌ಲಾ ದಾಲ ಕಮ್ಮಿ ಇಜ್ಜೆರ್... ಪೊಸತ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಚೈನ್ ಪಾಡುನಾನಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮದ್ಮೆದಾನಿ... ಅಂಗಿದ ಕಾಲರ್‌ನ್ ದೆರ್ತ್ ದೆರ್ತ್ ಮಡ್ತ್ ಮಡ್ತ್ ಪಾಡುವೆರ್... ಎದುರ್‌ದಾಯನ ಕಣ್ಣ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಚೈನ್‌ನ್ ತೂವೊಡುಂದು! ನನ ಏತೋ ಕುಡೊಂಜಿ ಮದ್ಮೆದ ಸಂಬಂದೊಲು ಪುಟ್ಟುನು... ಈ ಮದ್ಮೆಡೇ! ಕೆಲವು ಕಣ್ಣ್ ಸನ್ನೆಡ್ ನಡಪುನವು ಕ್ಯಾಮರದಾಯಗ್ ಗೊತ್ತು... ಮೊರನಿ ಮೊರನಿ ಎನ್ನ ಫ್ರೆಂಡ್‌ನ ಲವ್ ಪಾಸಾಯಿನಿ ಈ ಮದ್ಮೆದಾನಿಯೇ. ಅವು ಎಂಚ ಗೊತ್ತುಂಡೆ. ಆಂಡ ನಿಕ್‌ಲ್ ಅಂಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್. ದಾಲ ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡಾ. ನಿಕುಲ್ ಎನನ್ ದೂರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯೆ ಮಲ್ದಿನಿ ಈತೇ. ಇತ್ತೆದ ಬಘೆ ಸಿಸ್ಟಂದ ಒಣಸ್‌ದ ಮದ್ಮೆ ಅತ್ತೇ?.. ಆಯೆ ಆನಿ. ಮದ್ಮೆದಾನಿ ಅಪ್ಪಲ ಪಟ್ಟೆಯರೇ ಇತ್ತಿನಿ. ಆಯೆ... ಅಪ್ಪಲದ ಅಡಿಟ್ ಲವ್ ಲೆಟರ್ ದೀದ್ ಆಯನ ಇಷ್ಟವಾಯಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಆತ್ ಜನತ ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಸನ್ನೆಡೇ ಅಡಿಟ್ ಲವ್‌ಲೆಟರ್ ಉಂಡ್ ಪನ್ದ್ ಕೈ ಭಾಷೆಡೇ ಪಂಡೆಗೆ. ಲವ್ ಲೆಟರ್‌ದ ಒಟ್ಟುಗೆ ಅಪ್ಪಲ ಗೆತೊನಿನ ಪೊಣ್ಣನ ಲವ್ ಪಾಸ್ ಆಂಡ್ . ಮದ್ಮೆ ಪಾಸಾಂಡಾಂದ್ ಆ ದೇವೆರೆಗೇ ಗೊತ್ತು... ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಕುಚೋದ್ಯ ತೂಲೆ... ಈ ಮದ್ಮೆಡ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣೆ ಆವೊಡು.. ಅಯಿಕಾದೆ ಮದ್ಮೆದ ದಿನತಾನಿ ಇಂದ್ರ ದೇವೆರ್‌ಲಾ ಬರ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಇಂದ್ರ ದೇವೆರೆಗ್ಲಾ... ಒಂಜಿ ಮಚ್ಚರ ಉಂಡು. ಆರ್ನ ಬುಡೆದಿಡ್ದ್ ಸೋಕುದ ಪೊಣ್ಣು ಆ ಮದ್ಮೆದ ಮಂಟಪೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕೋಪ ಇಪ್ಪುಂಡ್‌ಂಗೆ; ಉಂದು ಹಿರಿಯೆರ್ ಪನ್ತಿನ ಪಾತೆರ.

ನನ ಪೊಸತ್ತ್ ಮದಿಮೆ ಆಯಿನಕ್ಲ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಡ 'ಎಂಚಾ ತಮ್ಮನದ ಗೌಜಿ ಮುಗಿಂಡಾ'ಂದ್ ಕೇಣುವೆರ್. ನನ ಪೊಂಜೊವುಲ್ನ ಗೊತ್ತುಂಡತ್ತೆ... ಪೊಸ ಮದ್ಮೆ ಆತಿನಲೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾಮಿ ಬತ್ತೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಪೆತ್ತ ಬಾಲೆ ಕಂಜಿದ .. ಕೆಬಿ ಅಗ್ಗಿಲೆಕ್ಕ ಮುಟ್ಟ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೆಬಿಟ್ ಮೆಲ್ಲ 'ಅಲೆಗ್-ಏತ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ಗೇ...' ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಮದ್ಮೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ 5 ದಿನಕ್ ದುಂಬೆ ತಯಾರಾದ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್ ಕೇನುವೆರ್. ದಾಲ ಪಂಡಿಜೆರ್‌ಡ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಭಾರಿ ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡ.

ನನಲಾ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಸಂಸಾರದಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ಮದ್ಮೆದ ಕಾಕಜಿಡ್ ಪಾಡ್ಜಿಂಡ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಆಂಡ ಮದ್ಮೆದಾನಿ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ರಂಪಾಟ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ನನ ಕೆಲವೆರಂತೂ ಮದ್ಮೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಆಂಜೊವುಲ್ ತನ್‌ಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕನೆ ಕುರುಚಲ್ ಗಡ್ಡ ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತುವೆರ್.. ಅಕ್ಲೆನ್ ತೂಯಿ ಕೊಡ್ಲೆ ಡೈರೆಕ್ಟಾದ್ ಅಕ್ಲೆಡ ಕೇನುವೆರ್ 'ಮೂಲು ಕೆಂಪು ಬೋರ್ಡ್‌ದ ಆಪೀಸ್ ಓಲುಂಡು?' ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ಆರ್ನ ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕುರುಚಲ್ ಗಡ್ಡದಾರೆಗ್ ಅಂದಾಜಿ ಆಪುಂಡು. 'ಅಣ್ಣ ಅವೆನೇ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿನಿ, 'ರೋಗಿ ಬಯಸಿದ್ದು ಹಾಲು ವೈದ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಹಾಲು' ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ' ಯಾನ್‌ಲಾ ಅವೆನೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ.. ಏರಾಂಡಲಾ ತಿಕ್ವೆರಾಂದ್.. ಈರ್ ತಿಕ್ಯರತ್ತಾ? ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಇರ್‌ವೆರ್‌ಲಾ ಮೆಲ್ಲ ಜಾರೊಂದ್.... ಮದ್ಮೆದ ಗೌಜಿದ ನಡುಟ್‌ಲಾ... ಬಾರ್‌ಗ್ ಪೋದ್ 'ತೀರ್ಥ' ಪರ್ಪಿನ ಬುದ್ದಿನೊಂಜಿ ಬುಡಯೆರ್ – ನನ ಇಲ್ಲಲ್‌ದಕುಲು ಯೇರ್ಲಾ ಕೇಣಿಯೆರ್‌ಂದಾಂಡ... 'ಯಾನ್ ಬಾಲೆಗ್ ಓಮಸತ್ವ ನಾಡಿಯೆರೆಂದ್ ಪೋಯಿನಿಂದ್... ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಸುಳ್ಳು ಪನ್ವೆರ್.'

ಮದಿಮೆ ಆವಂದಿನ ಪೊಣ್ಣುಲಂತೂ... ಅಕಲ್ನ ಕಣ್ಣ್ ನಾಲ್ ಕಡೆಕ್ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಅವು ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಕುಡಲಾ... ಈ ಮದಿಮೆ ಆವಂದಿನ ಪೊಣ್ಣು ಏರ್ನನ ಒರ್ತಿ ಪೊಂಜೆವುನ ಬಾಲೆನ್ ಗೆತೊಂದ್ ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಮುದ್ದು ಮಲ್ಪುವಳ್ ಪನ್ನಗ ಅವೆನ್ ನಂಕ್ ವರ್ಣಿಸಾವೆರೆನೇ ಆವಂದ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ... ಪೊಣ್ಣಗ್ ಬಾಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ ಉಂಡು ಪನ್ನಗ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತೊನುಂಡ ಎಲ್ಲೆ ಸಂಸಾರದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಇಂಚನೇ ಮೋಕೆ ಉಂಡುಂದ್ ಪನ್ದ್ ಪೊಣ್ಣು ಪಾಸಾಪುಂಡ ಆವಡ್‌ಂದ್ ಈ ನಲಿಕೆ... ಪೊಣ್ಣುಲೆನ.

ಇತ್ತೆ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮೊಬೈಲ್ ಯುಗ. ಆಣುಲ್ ಕೈಟೊಂಜಿ ಮೊಬೈಲ್ ಪತೊಂದು 'ಮಂಗನ ಕೈಗೆ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಕೊಟ್ಟಂತೆ' ಪನ್ಪಿನಲೆಕ ಸಭೆತ ನಡುಟೊಂಜಿ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆ. ಆಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಂತೆ ನರ್ತನ ಆಂಡ ಪೊಣ್ಣುಲ್ ಮದ್ಮೆ ದಾನಿ ಮೊಬೈಲ್‌ಡ್ ಪಾತೆರುನಿ ಭಾರೀ ಕಮ್ಮಿ. ಬಂಜಿನಕ್ಲ್ ಮದ್ಮೆದಾನಿ ಬತ್ತೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಅಕ್‌ಲೆಗ್... ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಬಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಪಾಡೊಡ್ ಪನ್ದ್ ಅವು ಹೆರಿಯರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್... ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು... ಉಂದು ಅತ್ತಾಂದೆ ನಮ್ಮ ಪೂರಾ ಚಲನವಲನ ಕ್ಯಾಚ್ ಮಲ್ಪುನು ವಿಡಿಯೋ ಬೊಕ್ಕ ಪೋಟೊ. ಮದ್ಮೆದ ಪಾರ್ಟಿದಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ ರಡ್ಡ್-ರಡ್ಡ್ ನಾಲ್‌ಜನ ಪೋಟೋತಕುಲು ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಅಕುಲು ತೂವಂದಿನ ಸೀನ್ ಇಜ್ಜಿ ಬೇತೆದಾಲ ಅತ್ತ್... ಅಕ್ಲೆನ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನಡ್... ಸೆಟ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಉಂದೇ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸದವಕಾಶ. ಅಕ್‌ಲ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೆನೆ 'ಲಕ್ಕಿದ್' ಪೋಪಿನ... ಕಲ್‌ವಕ್ಕೈಟ್ ಲವ್ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ತನ್‌ಕ್ಲೆ ಬುದ್ದಿ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ನಡಪುಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ದಿಂಜ ಸ್ಟೈಲ್‌ದಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಕೆಲವೆರ್ ಉಂತುನೇ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ, ತನಕ್ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡಂದೆ ಆ ಸ್ಟೈಲ್‌ದಕ್ಲೆನೇ ತೂಪೆರ್‌ಂದ್... ಅಕ್‌ಲ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಕೆಲವೆರ್ ಸ್ಟೈಲ್‌ದಕ್ಲೆನ ಕೈತಲ್‌ಡೇ ಕುಲ್‌ನಗ ಲಕ್ಕ್‌ನಗ ಅಕ್ಲೆನ ಕೈತಲ್ಡ್ ಮಂಗನ ಬೀಲದಲೆಕ್ಕ. ಆಕಲ್ಟೊಟ್ಟುಗೆ ತಿರ್ಗೊಂದಿಪ್ಪುವೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ

ಮಲ್ಲಿಗೆದೊಟ್ಟುಗ್ ಬಾರೆದ ಬಲ್ಲ್‌ಗ್ಲಾ ಬಿಲೆ ಬರ್ಪುಂಡ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ. ನನ ಕೆಲವೆರ್ ಮದ್ಮೆದಲ್ಪಡ್ದ್ ದಿಢೀರ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಪೋಪೆರ್. ಆಕ್‌ಲ್ ಓಡೆ ಪೋಪೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪ್ದ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಆಕ್‌ಲ್ ಬೇತೆ ಒಡೆಗ್ಲಾ ಪೋಪಿನತ್ತ್... ನಾಲ್ ಸುತ್ತ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡಿಯೆರೆನ ಪೋಪಿನಿ.

ನನ ಮದ್ಮೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸ್ಟೆಪ್ ಪಿರವು... ಪೋಯಿ ಮದ್ಮೆದ ಸುರು ಎಂಚಾ...? ಎಂಕ್ಲೆನಲ್ಪ ಒರಿ ಪೊಣ್ಣು ತೂದ್ ಬತ್ತೆರ್. ನೆರೆಕರೆ ತಕ್‌ಲ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ತೂಯೆರತ್ತಾ? ಮದ್ಮೆ ಆಪಿನೆ ಭೂತನಾ ಅತ್ತ್ ಈರಾಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ನಿಜವಾದ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂಯಿನಾರ್ನ ತಪ್ಪಿಜ್ಜಿ - ದಾದಂಡಲಾ ಭವಿಷ್ಯ ಮಾತ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುನು ಭೂತಗ್ ಮಾತ್ರ... ಆರ್ನ ಆಲೋಚನೆ ಅವು ದಾದನೆ ಆವಡ್... ಮದ್ಮೆದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರಕತೆ ಉಂಡು. ಪಂಡ 'ಮದ್ಮೆಲು ಪೂರ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೊಡು ಸುರುಕ್ ಆದಿಪ್ಪುಂಡು. ಮೂಲ್ ಅಯಿತ ಕಟ್‌ಕಟ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ನಡಪುಣಿ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನಗ ಇಂಚಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ - ಇಂಚಿನ ಆಣ್... ಇಂಚಿನ ಆಣಗ್ ಇಂಚಿನ ಪೊಣ್ಣುಂದ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್‌ಗೆ. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಮನೋ ಘಟನೆಗ್ ಕಡತ್‌ನ ಒವ್ವ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ.' ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತೆ ಮದಿಮೆಲು. ಪೂರಾ ಬಾರಿ ಫಾಸ್ಟಾದ್ ನಡಪುಂಡು.

ದುಂಬು ಮಂಗೆ ನಲಿಪಾವುನಾರ್... ಮಂಗಡ ಪನ್ಪೆರ್... 'ದುಂಬುದ ಮದಿಮಾಲ್ ಎಂಚ ಪೋಪಿನಿ ಮಂಗಣ್ಣ..' ಪನ್ನಗ ಮಂಗೆ ಬಾರಿ ನಾಚಿಕೆಡ್ ತರೆ ನೆಲಕ್ ತಾಗುಲೆಕ್ಕ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡು. 'ಇತ್ತೆದ ಮದಿಮಾಲ್... ಎಂಚ ಪೋಪಿನಿ' ಪನ್ನಗ ಮಂಗೆ ನಾಲ್ ಸುತ್ತಾ ತೂವೊಂದ್ ಬಿಂದಾಸ್‌ಡ್ ಪೋಪಿಲೆಕ್ಕ ಆಕ್ಶನ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಮದಿಮಾಲ್‌ನಕ್ಲು ಪೂರಾ 'ಚೀಯರ್ಸ್ ಗರ್ಲ್ಸ್' ನಕುಲು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಪೋಪೆರ್.

ಕಡೆಕೊಂಜಿ ಪನ್ಪೆ ಮದ್ಮೆದಾನಿ 'ಏರಾಯೆ ಆಣ್ ಮಾಲೆ - ಪಾಡಿಯರೆ ಬಂಜ ಆಪುಂಡು'ಂದು ತರೆ ತಗ್ಗಾವೆನ ಆಯೆ ಕಡೆಮುಟ್ಟಲಾ ..... ಆಲೆಗ್ ತರೆ ತಗ್ಗಾವೊಂದೆ ಇಪ್ಪೊಡಾಪುಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಹಿರಿಯರ್ನೆನಕ್ಲೆನ ವಾಡಿಕೆ. ಉಂದು ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಸರಿ. ನನ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಮಂಟಪಡೇ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಕಣ್ಣ್ ಹಾಕೊಂದೆ ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ಮದ್ಮೆದ ಉಡುಗೆರೆತ... ವಸ್ತುಲೆನ್ ತೂಂಡ... ಅಯಿಟ್ ಜೀವದ ಎಲಿ... ಎಕ್ಕಲೆಲ್‌ನ್ ಕಡಪುಡುನು ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ನನ ಎಚ್ಚಿನ ಪರಪೋಕು ನೋಟ್‌ಲೆನ್ ದಾಂಟವುನು ಉಂದೆ ಮದ್ಮೆದ ಕವರ್‌ದೊಟ್ಟುಗೆ. ಅಯಿಕಾದೆ ಇತ್ತೆ ಎಚ್ಚಿ ಮದ್ಮೆಡ್ ಆಶೀರ್ವಾದವೆ ಉಡುಗೊರೆ ಪನ್ಪ್ದ ದೀಪಿನಿ! ನನ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ನಾಲ್ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯೆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್! ಆನಿ ಬತ್ತಿನ ಕಂಡನಿಯಡ - ಬುಡೆದಿ ಪಂಡಳ್ 'ಯಿಂದೇ ನಮಕ್ಕ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ತೀರ್‌ಯೆರ್‌ಗೆ...? ಅಯಿಕ್ ಕಂಡನಿ ಪಂಡೆ 'ಬೊಕ್ಕ ಆನಿ ನಮನ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ತಿನ ಪಾಪದ ಕರ್ಮದ ಫಲ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಮುಟ್ಟಂದೆ ಕುಲ್ಲುಜಿ'ಂದ್... ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಆಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಪೊಣ್ಣು ಆಣಡ ಪಂಡಳ್‌ಗೆ. 'ಎಲ್ಲೆ ನಮ್ಮ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಆಂಡತ್ತೆ. ನಮ ಎಲ್ಲೆ ದಾದ ಮಲ್ಪುನೆಂದ್ ಬುಡೆದಿ ಕಂಡಣಿಯಡ ಕೇಂಡಳ್‌ಗೆ. ಅಯಿಕ್ ಕಂಡನಿ 'ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆ ನಮ ಬೇಗ ಲಕ್‌ದ್ ಮೌನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪುಗಾ' ಪಂಡೆಗೆ. ಇಂಚ ಕೆಲವೆರ್ನ ಜೀವನೊಡು ಮದ್ಮೆ... ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಕಣತ್‌ಂಡಾ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಅಯಿತ ಅನುಭವ ಬಾರಿ ಅಹಿತವಾದಿಪ್ಪುಂಡು. ದಾದನೇ ಆವಡ್ ಮದಿಮೆ ಪನ್ಪಿನ ಆವಂದೆನೆ ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲೆನ ಮದಿಮೆದ ತೀಪೆದ ಸುಂದರ ಕಲ್ಪನೆಗ್ ಎನ್ನ ಶುಭಾಶಯೊಲು.

ಬಿರ್ದೋಳಿ (ಬರವು)

• ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ

ಮದ್ಯಾನದ ಪೊರ್ತು. ಎನ್ನ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಮುಚ್ಚುನ ಪೊರ್ತುಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅಮಸಮಸರೊಡೇ ಮರ್ದ್‌ಗ್‌ಂದ್ ಬತ್ತಿತ್ತಳ್ ಆ ನಡು ಪಿರಯದ ಪೊಂಜೊವು. ಅಳೆನ ಸಿರ್ಕ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಇಚಾರ್ನೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಆಳ್ ಅಂಚಿ ಮುಗೊ ಪಾಡ್ದ್ ಜಬವು ಕೊರೊಂದಿತ್ತಳ್. ಆಳ್ ದಾದನೋ ಎನ್ನ ದಿಷ್ಟಿರ್ದ್ ಮದೆ ಮನ್ಪರೆ ಉರ್ದಿಮೆ ಪೂರಕವಾದ್ ಅನಾವಸ್ಯವಾದ್ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಂತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಎನ್ನ ಗ್ಯಾನೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡಾ ಅಳೆನಂಚಿ ಗ್ಯೇನ ಕೊರಿಯೆ. ಆಳ್, ಅನಾವಸ್ಯವಾದ್ ಅಳೆನ ದತ್ತ ಕೈಯಿನ್ ಅಳೆನ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆದ ಮಿತ್ತ್ ದೀದಿತ್ತಳ್. ಅವು ಎನ್ನ ಗ್ಯೇನ ಒಯಿತ್ತ್‌ಂಡ್.....

ಅಳೆನ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆದ ಮಿತ್ತ್.... ರೂಪಾಯಿ ಪಾವಲಿದಾತ್ ಮಲ್ಲೆ ಪುಟ್ಟು ಕಪ್ಪು ಮಜೆ! ಆ ಪೊಂಜೊವುನು ಯಾನ್ ಪಾತೆರ್ಪನಗ ಆಳ್ ಎನ್ನ ಮೋನೆಗ್ ಮೋನೆ ಕೊರ್ದು ಪಾತೆರ್ಜಳ್. ಪಾತೆರ್ನಗಲಾ ಆತ್ಮ ಇಸ್ವಾಸ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಳೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಎಂಚಿನನೋ ಸಂಕೋಚ, ನಾಸಿಗೆ, ಮುಕೇಡಿ. ಆಳ್ ದತ್ತಕೈಟ್ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಆ ಮಜೆನ್ ಮದೆ ಮನ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನೊಡೇ ಎಂಕ್ ಅಳೆನ ಮಜೆದಂಚಿ ಗ್ಯೇನ ಪೋಯಿನಿ.

ಆಳ್ ಪಿದಡ್ದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ.... ಪಿರಪ ಏಪನೋ ಒರ ಎನ್ನ ಚಡ್ಡಿ ದೋಸ್ತಿ ಒರ್ಯನೊಡನೆ ನಡತಿನ ಪಾತೆರಕತೆ ಆ ಪೊರ್ತು ಎನ್ನ ನೆಂಪುಗು ಬತ್ತಿನಿ ದಾಯೆಗೋ.... ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ.

ಅವು ನಡತಿನಿ ಇಂಚ....

ಆ ದಿನ, ಆ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸಾಲೆದ ಉದಿಪನೆದ ವರ್ಸೊದ ಕಜ್ಜೊ! ಕಜ್ಜೊದ ಮುಗಿತಲ ಮುಗಿದ್ ಅಲ್ತುರ್ದ್... ನನ ದಾನೆ ಅಗಪೊಡೊಂದಿತ್ತೆ.

"ಹಲೋೞ.... ಮಾಧವಾ...." ಬೆತ್ತಡಿರ್ದ್ ಏರಾ ಎನ್ನ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಪಿರಮುಗ್‌ರ್ದ್ ತೂಯೆ. ಸುಮಾರ್ ಎಳೆನ್ಮ ವರ್ಸೊ ಪಿರಯದ ಒರ್ತಿ ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆದ ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊಂದು... ಮುಗ ಮಾತ್ರ ಕಂದ್ ರಂಗ್‌ಗ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್, ಎತ್ತ್-ತಗ್ಗ್ ಗುರಿ ಗುಂಪು, ದಡಿಕೆರ್ದ್ ಕೂಡ್ದಿನ ಮುಗೊತ ಗುರ್ತದಾಂತಿನ ಏರಾ ಒರಿ ಎನನ್ ತೂದು ಮುಗುರು ತೆಲ್ಕೆ ಬೀರ್ಯೆರ್. ಅರೆನ ಮುಗೊನೇ ತೂದು ಸೋದ್ಯೊಗು ಬೂರಿನ ಎನನ್ ಆರೇ ಪಾತೆರ್ಪಯೆರ್ –

"ಯಾನ್ ಮಾರಾಯಾ... ವೆಂಕಟೆ... ವೆಂಕಟೇಶೆ... ನಿನ್ನ ಪಿರಾಕ್‌ದ ದೋಸ್ತಿ... ಗುರ್ತ ತಿಕ್ಕಿಜ್ಜತ್ತಾ...? ಗುರ್ತ ತಿಕ್ಕುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ ಪನ್?"

ನಿಜೊಕ್ಕಾ ಆ ಗಲ್ಗೆಡ್ ಆ ನರಮಾನ್ಯನ ಗುರ್ತ ಪತ್ತುನೆಟ್ ಒಂತೆ ಕಜಿಪಿಜಿಯಾದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆ ನರಮಾನ್ಯನ ಸೂರೊತ ಗುರ್ತ ಅರೆನ್ ಎನ್ನ ನೆಂಪುಗು ಕಂತ್‌ಂಡ್. ಆಯೆ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಆದಿಜ್ಜಂಡ್. ಎನ್ನ ಚಡ್ಡಿ ದೋಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶೆನೇ! ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆರ್ದ್ ಸಲ್ಗೆಡ್ "ಆಯೆ ಇಂಬೆ"ಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲು ಒರ್ಯನೊರ್ಯನ ಮೋನೆ ತೂವಂದೆ ಏತ್ ವರ್ಸೊ ಆಂಡಾ ದಾನಾ...!

"ಎಲಾ ಮಾರಾಯಾ.... ಈಯ್ಯಾ....? ಯಾನ್ ಏರಾ ದಾನಾಂದ್ ಎನ್ನೊಂಡೆ. ದಾದ

ನಿನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ? ಮೋನೆದಾಯೆ ಇಂಚಾತ್‌ಂಡ್....?'' ಬೆಂಗ್ ತಡ್ತೊನ್ಯೆರಾವಂದೆ ಕೇನ್‌ದೇ ಬುಡ್ಯೆ.

''ಅವೇನ್ ಎಂಚಿನಂದ್ ಪನ್ಪುನಿ ಮಾರಾಯಾ? ಎನ್ನ ಗ್ರಾಚಾರ! ಆ ಇಸಯ ನನೊರ ಪಾತೆರ್‌ಗ...!''

ಆಯೆ 'ನನೊರ ಪಾತೆರೊನ್ನುಗ'ಂದ್ ಪಂಡಿತ್ತೆಲಾ ಎನ್ನ ಬೆಂಗ್‌ಗ್ ಚೌಳಿ ನೀರ್ ಚೇತಿಲೆಕ್ಕಾದ್ ಹಟ ಬುಡಂದೆ ಕುಡೊರ ಕೇಂಡೆ.

''ಬಲಾ. ಸೌಕಾಸೊಡು ಪಾತೆರ್ಗ....''ಂದ್ ಎನನ್ ಒಂತೆ ದೂರ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅವ್ವೇ ಸಾಲೆದ ಚಾವಡಿಡ್ ಕುಳ್ಳದ್, ಆ ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆನ್ಲಾ ಅವ್ಲೇ ಕುಳ್ಳಾದ್ ಆಯೆಲಾ ಅವ್ಲೇ ಅಟ್ಟೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಳ್ಳಿಯೆ.

''ಈ ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆ ಏರ್?'' ಯಾನ್ ಆ ಪೊನ್ನು ಮಗಳ್‌ನ ಮಿತ್ತ್ ದಿಟ್ಟಿ ದೀದ್ ಕೇಂಡೆ.

''ಉಂದು ವಾ...? ಉಂದು ಎನ್ನ ಮಗಳ್. ಉಂದ್ವೇ ಸಾಲೆದ ಬುದ್ದಿಮಂದ ಜೋಕ್ಲೆನ ಇಸೇಸ ಇಬಾಗೊಡು ಸೇರ್ಪಡೆ. ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಓದೊಂದುಲ್ಲಳ್.'' ಮುಗೊ ಅಂಚಿ ತಿರ್ಗದ್, ದಾದನೋ ಬೇಂಕೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಉಸುಲ್ ಒಯ್ತಿದ್ ಪಂಡೆ.

''ಅತ್ತ್‌ಯಾ... ಈ ನಿನ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಈ ಬುದ್ಧಿಮಂದೆರ್ನ ಸಾಲೆಗ್ ಸೇರ್ಯಾಯೆರೆ ದಾದನೋ ಕಾರಣ ಉಪ್ಪೊಡು. ಅಂದಾ ಅತ್ತಾ?''– ಒಂತೆ ಬೆಂಗ್‌ಡೇ ಕೇಂಡೆ.

''ಎಂಕ್ಲೆನ ದಿಸೆ ಎಡ್ಡೆಜ್ಜಂಡಾ... ಅತ್ತ್... ಅಳೆನನಾ...!'' ವೆಂಕಟೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಉಂತಾದ್‌ಕುಡ ಸುರ್ಮಂತೆ –

''ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊ ಕರಿಬೊಕ್ಕ ಜನ್ಮೆದಿನಾಳ್ ಇಂಬ್ಯಳ್. ತೂನಗನೇ ಗೊತ್ತಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್! ಬುದ್ಧಿ ಮಂದೊಗು ಮರ್ದಿಜ್ಜಿ''ಂದ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕೆಲವು ಪಜ್ಜಿ ಮರ್ದ್‌ನ್ ಪರ್ಪಯೆ... ನಾನಾ ರೀತಿಯ ರಸಾಯನದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಂತೆ. ಮಾತಾ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕನೇ ಎನ್ನ ಮಗಳ್‌ಲಾ ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬಗ್ ಮಾತಾ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕನೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬದ್ಕ್ ತೂವೊಡುಂದು ನನ ಇಜ್ಜಂದಿನಾತ್ ಆಸೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಉಂದ್ವೇ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸಾಲೆದ ಕೆ.ಜಿ. ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಪಯೆ. ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಇಂಬ್ಯಳೆನ ಬರವು– ಸರವು ಗಾದ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ಯೆ.

''ಅಂದ್ ವೆಂಕಟಾ....'' ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ ಆಯನ್ ಸಮದರಿಕೆ ಮನ್ಪೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ''ಈ ಪಂಡಿನ ಸತ್ಯೊ. ಜನ್ಮೆನಗನೇ ಅಂಟೊಂದು ಬರ್ಪುನ ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ಗ್ 'ಡೌನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್'ಂದ್ ಪುದರ್. ಮಿದ್‌ಲ್‌ಗ್ ಸಂಬಂದೊ ಪಟ್ಟಿನ ಈ ಸಿರ್ಕ್ ಜೋಕ್ಲೆನ ಸರ್ರ ಅಂಚೆನೇ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಕುಂದೆಲ್ ಕನಪುನಂಚಿನವು. ನೆಂಪು ಶಕ್ತಿನ್ ಮಾಜವುಂಡು. ಇಂದೆಕ್ ಮರ್ದಿಜ್ಜಿ. ಪೆದ್ದಿನಕ್ಲೆನ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಮೇದೇ ಇಂಚಿನ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಶಕ್ತಿಯಾಪುಂಡು...''

ಒರ್ಯೆ ಡಾಕ್ಟರಾದ್ ನೇರ್ದ್ ಎಚ್ಚಿಗೆ ದಾದ ಪನ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವೂ ಉಂದೂ, ಲಂಗ್ ಪುಸ್ಕುಂದ್ ದುಂಬೇ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚೊಡಿತ್ತಿನಾಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಕುಡಾತ್ ಒಕ್ಕೆರೆ ಮನಸ್ಸಾಯಿಜಿ. ದುಂಬೊರ್ತೊಂದು –

''ಅವು ಉಪ್ಪಡ್. ಇತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಇಸಯೊಗು ಬರ್ಕ. ನಿನ್ನ ಮೋನೆಗ್ ವಾ ಗುಳಿಗನ ಗಾಳಿ ಆಕ್‌ಂಡ್?''

ವೆಂಕಟೆ ಒರ ದಿಣ್ಣೊದ ಉಸುಳು ಬುರ್ದು ತನ್ನ ಕತೆನ್ ಎನ್ನ ದುಂಬು ಬುಡ್ಪಾದ್‌ದೀಯೆ.

''ನಿನಡ ಪನಂದೆ ಬೊಕ್ಕ ಏರೆಡ ಪನ್ಪುನಿ ಪನ್? ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ದುನಿಪುನೆನ್

ಏರೆಡಾಂಡಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಹಗುರ ಮನ್ಪೊಡ್ಂದಿತ್ತೆ. ಇಡೆ ಕೇನ್... ಬವುಸ... ಇನಿಕ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಸೊ ಕರಿದುಪ್ಪಂದ್. ನಡೀರ್ಲ್ಗ್ ಎಡ್ಡೆ ನಿದ್ರೆಗ್ ಜಾರ್ದಿತ್ತೆ. ಮೋನೆದ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆಗ್ ಎಂಚಿನನೋ ಚುಚ್ಚಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಉಗುರುಡು ಪರಂಕೊನ್ನಗ ಒಂತೆ ಸಮದರಿಕೆ ಆಂಡ್. ಬೊಲ್ಪುಗು ಲಕ್ಕ್‌ನಗ ಮೋನೆದ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ದಾದನೋ ಬಿಗಿಪಟ, ಇಪ್ರೀತ ಸೂ ದಾದನೋ ಎಲರ್ಜಿ ಆದುಪ್ಪೊಡುಂದು ಗ್ರೇತೆ. ಪೊರ್ತು ಕರೀಲೆಕ್ಕನೇ ಬೇನೆ, ಬಿಗಿಪಟ, ಕುತ್ತಟೊದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೂ ಒರ್ಪುನಲಾ ಎಚ್ಚಾದ್ ಗಾಬ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದು ಕನ್ನಡಿಡ್ ಮೋನೆ ತೂಯೆ. ಮೋನೆದ ದತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್ ಬಾತ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಚಣ ಚಣ ಬಾಪ್ ಎಚ್ಚಾವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆಡ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬಿರ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಪೊಕ್ಕೆಲು ಉದಿತ್‌ದಿನ ಎನ್ನ ಗ್ಯಾನೊಗು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಯಾನ್ ಗಾಬ್‌ಡ್ ಕೆಲವು ಪೊಕ್ಕೆಲೆನ್ ಉಗುರುಡು ದರ್ತ್ ಬುಡ್ಯೆ. ಆತ ಪರ್ನಾಮ ಕುಡಲಾತ್ ಇಪ್ರೀತವಾಂಡ್. ಮೋನೆಡೀಕ ಬಾತ್‌ದ್, ಮೂಂಕು ಬಲ್ತ್‌ಗ್ ತಿರ್ಗ್ಂಡ್. ಕಣ್ಣ್ ರೆಪ್ಪೆ ಬಾತ್‌ದ್ ಬುಲಯೆರೆನೇ ಆಯಿಜಿ. ದುಡಿ ದತ್ತ್‌ಗ್ ತಿರ್ಗ್ಗಿಡ್. ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ಪಾರ್‌ಂಡ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಯಿನೇ ಉಂದು 'ಸರ್ಪಸುತ್ತು' (ಹರ್ಪಿಸ್) ಇಂದ್ ಎನನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ವಾರ್ಡ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲು ಮರ್ದೋಪಚಾರ ಸುರ್ಮಂತ್‌ದೇ ಬುಡ್ಯೆರ್."

ವೆಂಕಟೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಆಂಚೆಂಚಿ ಗೆಬ್ಬಟೆಯೆ.

"ಬೊಕ್ಕ ದಾನಾಂಡ್...? ಪನ್ಲಯಾ?" ಯಾನ್ ಆಯನ್ ಪುಸಲಾಯಿಸಿಯೆ.

"ಬೊಕ್ಕ ಆಪುನೆಂಚಿನಾ...! ಮಣ್ಣ್! ಮನದನಿ ಉಂದು ಇಪ್ರೀತೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಆ ಪೊಕ್ಕೆಲು, ಇತ್ತೆ ಮೋನೆಡೀಕ ಪೊರ್ಕೆಲೊಂದು ಒಂಜೆತ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಉದಿತೊಂದು ಎನ್ನ ತರೆಡೀಕ ಪರತೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಮನದನಿ ಎನ್ನ ಕೆಕ್ಕ್‌ಲ್‌ಗ್ಲಾ ನಿಲ್ಕ್‌ದ್ ತೂಂಡು. ಆ ಬಿಗಿಪಟ, ಆ ಬೇನೆ, ಆ ಕುತ್ತಟ, ಆ ಸಂಕಟೊರ್ದು ಯಾನ್ ಅರ್ದ ಸೈತ್ ಪೋಯೆ. ನಿದ್ರೆ ದೂರಾಂಡ್.... ನೇತ ನಡೂಟ್ಲಾ ಎನನ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಬೆಂಗ್ ಕೊರೆಂಡ್ - ಎನ್ನ ಈ ಮಗಳೆನ ಬರವು-ಸರವುಗಾದ್ ಈತ್ ಪೇಚಾಡೊಂದಿತ್ತೆತ್ತಾ.... ನನ ಅಳೆನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟಾದ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪುನಕ್ಲೆರ್? ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿನ ಸಾಕಾರೊರ್ದಾದ್ ಇಂಬ್ಯಳೆನ್ ಉಂದ್ವೇ ಸಾಲೆದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಗ್ ಸೇರ್ಪವೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಎನ್ನ ಚಾಕಿರಿ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳು ಮುಟ್ಟ ದುಂಬೊರ್ತೊನುದು ಪೋಂಡು. ಈ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಬೆಂಚಿಡ್ ಯಾನ್ ಅನ್ಬಯಿಸಿದ ಬೇನೆದ ಬದ್ಕ್ ದೇವೆರೆಗೇ ಪಿರ್ತಿ. ವಾ ವಾ ಮರ್ದ್‌ಗ್ಲಾ ಈ ಸಿರ್ಕ್ ಬಗ್ಗಂದೆ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ಗೊಸ್ತ್ ಮಂತಿನ ಡಾಕ್ಟರ್ ನನೊಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗೊಗು ಕೈ ಪಾಡ್ಜೆರ್. ಅವು ಚರ್ಮ ಕಸಿಮನ್ಪುನಿ. ತುಡೆತ ಚರ್ವೊನು ಜಾರದ್ ಮೋನೆಗ್ ಅಂಟವುನಿ. ಪೊಸ ಚರ್ಮ ಎನ್ನನೇ ಸರ್ರದ ಭಾಗವಾದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಒಂತೆ ಬೊಲ್ಪು ಬೂಂರ್ಡಲಾ ಯಾವು - ಬೇನೆನ್ಲಾ ಸೂ ಬರ್ಪುನೆನ್ಲಾ ಸಯಿಸೊನ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯಾವೊಂದಿಜ್ಜಂಡ್. ಮಾದವಾ... ಮಾದವಾ... ಏರಾಂಡಲಾ ನಿನ್ನ ಚರ್ಮೊನು ಇಂಚ್ಚಿಂಚ್ ಕಿನ್ಕ್‌ದ್ ಒಯ್ಪುನೆನ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಂತೊನು.... ಪ್ರತೀ ಸರ್ತಿ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಬದಲ್ಪುನಗಲಾ ಆರ್ದ್‌ಲಾ ಮೀರ್‌ದಿನ ಬೇನೆ..."

ವೆಂಕಟೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ದಮ್ಮು ಒಯ್ತೊಂದು ಕುಲ್ಯೆ. ಯಾನ್ಲಾ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಆಯನ ಮೋನೆನೇ ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಯೆ. ಕಡೇಕ್ ಆಯೆನೇ ಆಯನ ಕತೆನ್ ದುಂಬೊತೊಂದು ಪೋಯೆ-

"ಆ ಸರ್ಪಸುತ್ತುಗು ಎನ್ನ ತುಡೆತ ಚರ್ಮ ಬಾಯಿಗ್ ಪತ್ತಿಜಾ ದಾನಾ... ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ದಿನೊಟೇ ಕದೆಲ್‌ದ್ ತಿರ್ತ್ ದೊರಿಂಡ್. ಇಂದೆನ್ಲಾ ತೂಯಿನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲುಲಾ ದೊರಿದ್ ಬೂರ್ಯೆರ್.... ನನ ನೇಕ್ ವಾ ಮರ್ದ್‌ಲಾ ನಾಟುಜೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್."

"ಡಾಕ್ಟ್ರೇ... ಡಾಕ್ಟ್ರೇ... ನಿಮಿಸ ನಿಮಿಸೊಗ್ಲಾ ಮುಲ್ಪ ನಿಕ್ಲೆನ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಬೆಂಚಿಡ್ ಸೈಪುನ ಬದಲ್ಗ್ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡೇ ಎನ್ನ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆನೆದುರ್ಗ್ ಸೈಪೆ...." ಯಾನ್ ಡಾಕ್ಟರೆಡ ಕೈ ಗೋಡ್ಯಾದ್ ಆಂಗಲೊಂಡೆ... ಮಾದವಾ... ಮಾದವಾ... ಮಾದವಾ... ಈಯೈ! ಪನ್... ಈ ಸರ್ಪಸುತ್ತು ಈತ್‌ಲಾ ಬಯಂಕರನಾ...?"

ಒರ್ಯೆ ಡಾಕ್ಟರಾದ್ ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾನ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿನೆನ್ ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ಆಯನೆದುರು ಬುಡ್ಪಾದ್ ದೀವೊಡಾಂಡ್ -

"ತೂಲಾ... ಸರ್ಪಸುತ್ತುಗು ದಾಲಾ ಪೋಡ್ಯೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ... ಒಂತೆ ದುಂಬ್ದಾಗ್ರತೆ ವಯಿಸೊಂಡಾಂಡ್. ಕೆಲವು ತರದ ಚರ್ಮ ಸಿರ್ಕ್‌ಲೆನ ಪೈಕ್‌ಡ್ ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿ. ಆಂಡಾ... ಒಂತೆ ಪ್ರಚಂಡ. ಅಪ್ರೂಪೊಗು ನೂದೆಟ್ ಪತ್ತ್ ಜೋಕ್ಲೆನ ಮೆಯಿಟ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬಿರಿತಿಕ್ಕ ದಾಸೆಮಿದಾತ್ ಕಿಂಞ ಪೊಕ್ಕೆಲು ಸರ್ರದ ಪಿದಯಿ ಚರ್ಮೊಡು ಉದಿತ್‌ದ ಬರ್ಪುನವುಂಡು. ಇಂದೆಕ್ಕ್ 'ಮೆಯಿಟ್ ಬೂರುನಿ' ಇಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. 'ಕೋರ' ಇಂದ್‌ಲಾ (ಸ್ಮಾಲ್ ಪೋಕ್ಸ್) ಪನ್ಪೆರ್. ನಾಲೈನ ದಿನೊಟೇ ಉಂದು ಅೃತಾತಿಗೇ ಸುಮಾರಾದ್ ಜೋಕ್ಲು ಉಸಾರಾದ್ ಲಕ್ಪೆರ್. ಆಂಡಾ... ಇಂದೆತ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವೈರಾಣುಲು ಸರ್ರದ ಉಲ್ಯೆ ಮೆಯಿಟ್ ಆರಾಮಾದ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಪಿರಯ ಆವೊಂದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಉಷ್ಣ ಸರ್ರದಕ್ಲೆನ ಮೆಯಿಟ್... ಅವ್ಲಾ ಸಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ತಿಂಗೊಲ್ಲು ಪಗ್ಗು ಬೇಸ್ಯ ತಿಂಗೊಲ್ಡು ಸರ್ರದ ಉಲ್ಮೆದ ಸಿಕೆನ್ ತಡೊನ್ಯೆರಾವಂದೆ ಸೊಂಟೊರ್ದು ಮಿತ್ತ್‌ದ ವೋವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊಗು ಕುಡುತ ಆಕಾರೊಡು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬಿರ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಉದಿಪ್ಯೆರ್ಲ್ಲಾ ಯಾವು. ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ದ ಇಸೇಸ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಉಂದು ಕೋರ ಕೋಟಲೆ, ಗಜ್ಜಿದ ವೈರಾಣುರ್ದ್‌ಲಾ ಪ್ರಚಂಡವಾಯಿನವು. ವೊವ್ವೇ ಮರ್ದ್, ಮುಲಾಂಬುಗ್ಲಾ ಬಗ್ಗಂದೆ ಅಕ್ಲೆನ್ ನಾಲೈನ್ ತಿಂಗೊಲು ಮುಟ್ಟಲಾ ಬಚ್ಚಾದ್ ಬುಡ್ಪುಂಡು. ಸೂರ್ಯನ ಬೊಲ್ಪುಗು ಮೈ ಆಡವಂದೆ, ಸರ್ರದ ಉಷ್ಣೊನು ತಗ್ಗವೊಂದು, ನಂಜಿದ ತೆನಸ್‌ಲೆನ್ ದೂರ ಮನ್ಪುನೇ... ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ಗ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಉಪಾಯ. ಇಂದೆಟ್ ಕಿಂರ್ಬಟ ಜಾಸ್ತಿ.. ಕಿಂರ್ಬುಂಡುಂದು ಉಗುರುಡು ಕಿಂರ್ಬೊಂಡರಾ... ಆಡೆಗ್ ಮುಗಿಂಡ್! ದುಂಬೇ ಪೆರ್ಚಿದಿತ್ತಿನ ಆ ವೈರಾಣುಲು ಕುಡಾತ್ ಪೆರ್ಚಿದ್, ಮಗ್‌ರ್ ಮುಟ್ಟುದು, ಆ ಪೊಕ್ಕೆಲು ಪೊರ್ಕೆಲ್ದ್ ಸರ್ರಡೀಕ ಗೆಜಲ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ನನ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾತ್ ನರಕೊಗು ನೂಕುದು ಪಾಡುಂಡು. ಉಂದು ಸರ್ರದ ಸೊಂಟ, ಬಂಜಿ, ಕೆಕ್ಕಿಲ್, ಉಚ್ಚುದ ಲೆಕ್ಕ ಸುತ್ತುಪಾಡುನೇರ್ದಾವರ ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಏರಾ 'ಬುದ್ಯಂತ್ಯೆರ್' 'ಸರ್ಪಸುತ್ತು'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀದುಪ್ಪೊಡು...."

ಒರ್ಯೆ ಡಾಕ್ಟರಾದ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿದಿನಾತ್ ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಗ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪಂಡೆ. ಬೊಕ್ಕ ಮುಂದೊರ್ತೊಂದು -

"ಬೊಕ್ಕ ದಾನಾಂಡ್...? ಆಸ್ಪತ್ರೆರ್ದ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಯನಾ...?" - ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ

"ಅಂದ್! ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲು ಇನಿ ಸುಮಾರಾಪುಂಡು - ಎಲ್ಲೆ ಪುಡಿ ಗೋಡ್ಯುಂಡ್‌ಂದ್ ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳೇ ಬಾಸೆ ಕೊರೊಂದು ಎನನ್ ಕುಡಾತ್ ದಿನ ಅಕ್ಲೆನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಕುಳ್ಳಾದ್ ಕುಡಾತ್ ಬೊರಿಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಂತೊಂದಿತ್ತೆರತ್ತಾ... ಅಪಗನೇ ಅಕ್ಲೆನ ಬಿಲ್ಲ್‌ನ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಅಲ್ತುರ್ದು ಬುಡುಗಡೆಯಾದ್ ಸೀದಾ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆ. ದುಂಬುದವು ಎನ್ನ ಸಾವು-ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡೂತ ಲಡಯಿ. ಎಂಕ್ ಯಾನೇ ಸೊತ ಮರ್ದ್-ಚಾಕರಿ ಮನ್ಪಂದೆ ಬೇತೆ ತಾದಿ ಇಜ್ಜಂಡ್. ನಮ್ಮ ಸರ್ರದ ಚರ್ಮ ಪಿದಯಿದ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಡಿಲು ಸರ್ರದ ಉಲ್ಯೆದ ಅಂಗೊಲೆಗ್ ಪೊಗ್ಗಂದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮನ್ಪುನ ಅತೀ ಅಗತ್ಯೊದ ಕೆಲಸೊನು ಮನ್ಪುಂಡುಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಮಂಚೊಡು ಜೆತ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಎನ್ನ ಗ್ಯಾನೊಗು ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ರಕ್ಷಣಾ ಕೋಟೆದಾಂತೆ ಪರ್ತಿ ಮುಟ್ಟನಗಲಾ ಇಪ್ರೀತ ಬೇನೆ

ಆವೊಂದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್. ಚರ್ಮ ಕೊರೆಯಿನ ಪುಡಿತ ಮಿತ್ತ್ ಬೆಯ್ಪುದಿನ ಬಟಾಟೆದ ಚೋಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಲ ಬೇನೆದಾಂತೆ ಪತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುನಿ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಪುಡಿಕ್ಲೆನ್ ಬೇಗ ಗೋಡ್ಯಾವುಂಡುಂದು ವೋವ್ವಾ ಒಂಜಿ ಪುತ್ತೊಗೊಡು ಓದುದಿನ ನೆಂಪು. ಅಂಚಾದ್, ಈ ಸಿರ್ಕ್‌ದಾರ್ದ್ ಎನ್ನ ಮೋನೆಡೀಕ ಮಗ್‌ರ್ ಮುಟ್ಪುದು ಚರ್ಮ ಕೊರೆಯಿನ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಬಾಯಂಗದಿನ ಪುಡಿತ ಮಿತ್ತ್ ಸುಲಬಲಾ ಕರ್ಚಿದಾಂತೆ ನಡಪುನ ಈ ತಂತ್ರೊನು ಕೈಕ್ ದೆತ್ತೊಂಡ ಎಂಚಾವು...?'' ತೆರಕ್ ಪೊಗ್ಗಿನ್ನೇ ತಡ ಅವ್ವೇ ದಿನ ಬಟಾಟೆ ಪ್ರಯೋಗೊಗು ಕೈ ಪಾಡ್ಯೆ. ದಾನೆ ಸೋದ್ಯಾ...! ಮಾದವಾ... ಈ ನಂಬುಂಡ ನಂಬು, ಇಜ್ಜಾಂಡ ಬುಡು! ನಾಲೇ ದಿನೊಟು ಯಾನ್ ಉಸಾರಾಯೆ. ಎನ್ನ ಮೋನೆಡಿತ್ತಿನ ಪುಡಿಕುಲು ಸುಮಾರಾವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇನೆ, ಸೂ, ಕುತ್ತುನಿ, ಮಾತಾ ಮದೆಯಾವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಾರದಕೇರಿಗ್ ಬಟಾಟೆದ ಚೋಲಿದೊಟ್ಟಿಗೆ ಉನ್ಗುದಿನ ಪುಡಿತ ಚೋಲಿಲಾ ಒಂಜೊಂಜೇ ತಿರ್ತ್ತ್ ದೊರಿದ್ ಬೂಂರ್ಡ್. ಕುಸೀಟ್ ಬೆಂದ್ರ್‌ಗ್ ಪೋದು ಕನ್ನಡಿಡ್ ಮೋನೆ ತೂವ್ವೊಂಡೆ. ''ಅಯ್ಯೋ ದೇವೆರೇ... ಯಾನ್ ಬೆಂದ್ರ್‌ಡ್ ಕಲ್ಕೊಂಡೆ...''

''ದಾನಾಂಡ್? ದಾನಾಂಡ್ ಬೆಂದ್ರ್‌ಡ್?'' ಯಾನ್ ಸೋದ್ಯೊಗು ಬೂರ್ದು ವೆಂಕಟನ ಮೋನೆ ತೂದು ಕೇಂಡೆ.

''.... ಯಾನ್ ಮಂತಿನ ಕರ್ಮೊಗು ಈ ಮನ್ಪೊಡಾಯಿನ ದಾನೇ?'' ಇನ್ನಿ ಹರಿದಾಸೆರೆನ ಪದತ ಲೆಕ್ಕ ಎನ್ನ ಸರ್ವನಾಸ ವಾದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೋನೆ ಕಂದ್‌ರಂಗ್‌ಗ್ ತಿರ್ಗ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪುಡಿಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆಡೀಕ ಎತ್ತ್-ತಗ್ಗ್, ಗುರಿ-ಗುಂಪು, ಪಳ್ಳ-ದಡಿಕೆ. ಓ ದೇವೆರೇ... ಈ ಸಿಗ್ಸೆ ವಾ ಪಗೆಮಾನ್ಯಗ್ಲಾ ತಿಕ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಮೋನೆ ತೂಂಡಾ ಕಿಂಞ ಜೋಕ್ಲುಪ್ಪಡಂಚಿ-ಮಲ್ಲಕ್ಲುಲಾ ಪೋಡಿದ್ ಪದ್ರಾಡಾವೆರ್. ಯಾನ್ ಲೋಕೊನು ಎಂಚ ಎದುರು ಪಾಡೊನ್ನಡ್? ಎನ್ನ ದಿಗಿಲ್ ಪಾರ್‌ಂಡ್. ನೇತ ನಡೊಟು ಯಾನ್ ಜೂವ್ವ ದೆತ್ತೊನ್ಯೆರ್ಲಾ ಪ್ರಯೊತ್ನ ಮಂತೆ. ಆಂಡಾ ಈ ಎನ್ನ ಮಗಳೆನ ಭವಿಸ್ಯೊದ ಬೆಂಗ್ ಎನನ್ ಅಲಚನೆ ಮನ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಮಂತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಮಗಳೆಗ್ ಬೋಡಾದಾಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಬದ್ಕೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ಜೂವ್ವ ದೆತ್ತೊನ್ನುನ ಅಲಚನೆ ಕೈ ಬುಡ್ಯೆ. ಆಯಿನ ಆದ್ ಪೋಂಡು ಈತ್ನೆಂಗೆ ಯಾನ್ ಅನ್ಬಯಿಸಿದ ಕಳು ಅತ್ತ್. ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಸರಿ!

ತುಪಾನ್ಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ತುಡರ್‌ಗ್ಲಾ ತೆಕ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಆಸೆ...
ಸುಳಿಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಪಾಲಲೆಗ್ಲಾ ಮುರ್ಕ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಆಸೆ...
ಸುರಳೆಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದಿನ ಕೆಲೆಂಜಿಗ್ಲಾ ಬದ್ಕೊಡುಂದು ಆಸೆ....
ಉಚ್ಚುದ ಬಾಯಿಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದಿನ ಕಪ್ಪೆಗ್ಲಾ ಬದ್ಕೊಡುಂದು ಆಸೆ...

ಬದ್ಕೆರೆ ಪಿದಡ್ದಿನ ದುನಿಪು ಎನ್ನಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಿದಯಿ ಲೋಕೊನು ತೂಯೆರೆ ಎನನ್ ಯಾನ್ ತಯಾರ್ ಮಂತೊಡೆ. ಆಂಡಾ... ಈ ಲೋಕ ಎನನ್ ಎದ್ಕೊನ್ಯೆರೆ ತಯಾರ್ ಉಂಡಾ? ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉಡಲೇ ಜಬವು ಕೊರ್ಂಡ್ - ಎನ್ನ ಮೋನೆ ಎಂಚ ಉಂಡಾ ಅಂಚೆನೇ ಯಾನ್ ಆೖನ್ ಸೀಕಾರ ಮಂತಿಜಿಡ ಪಿದಯಿದ ಲೋಕಲಾ ಎನನ್-ಎನ್ನ ಮೋನೆನ್ ಸೀಕಾರ ಮನ್ಪುಂದು ಎಣ್ಯೆರೆ ಸಾದ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ರದ ಕೋಂಗಿನ್ ನಮ ಮದತ್‌ಂಡ ಆವೆನ್ ಲೋಕಲಾ ಮದಪುಂಡು. ನಮ ಆವೆನ್ ದೆಂಗ ದೀಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಂತಿನಾತ್ ಲೋಕದ ಗ್ಯಾನ ಆವೆತಂಚಿ ಒಯ್ಪುಂಡು. ಎನ್ನ ಈ ಪೊಸ ಮೋನೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜಿಯಾದ್ ಎನ್ನ ಮೋನೆನ್ ದೆಂಗವಂದೆ ಪಿದಯಿ ಕಾರ್ ದೀಯ್ಯೆ. ಜನೊಕ್ಲು ಎನನ್ ತೂಪುನ ರೂಪು-ದೇಕಿನ್ ಉಡಲ್ಗ್ ದೆತ್ತೊಂಜಿ. ಎನ್ನ ಮೋನೆದ ಬಗ್ಗೆ ಆೖತ ಕೋಂಗಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಚನೆ ಮನ್ಪುನೆನ್ ಬುಡ್ದು ಬುಡ್ಯೆ. ಎನ್ನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ಯಾನ ಕೊರ್ಯೆ. ಬಸ್ಸ್‌ಟೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಂತೆ. ಎನ್ನ ಕೈತಲ್

ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲು ದಿಗಿಲ್ ಬೂರ್ಚು ಏಸಿಗೆಡ್, ಉಂದು ದಾನೋ ಅಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಪರಡುನ ಅಂಟ್‌ರೋಗ ಇಂದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಸೀಟ್ ಕಾಲಿ ಮಂತ್‌ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ದೂರ ಉಂತ್ಯೆರ್, ನಿಲ್ಕ್‌ದ ತೂಪುನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆರ್ದ್‌ ತಪ್ಪಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಸುರು ಸುರೂಟು ಮೋನೆಗ್ ಪೇಪರ್ ಅಡ್ಡ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮೋನೆನ್ ಮದೆ ಮಂತಿದಿನಿ ಅಂದ್. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನೆಂಡ - "ಎನ್ನ ನಿಜೊವಾಯಿನ ಮೋನೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ಎದುರು ಪಾಡೊನ್ವೆ. ಆರ್ಲ್‌ ಬೊಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗು ಮಿತರಕ್ಲೆನ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆನ್ ಸೀದಾ ತೂಯ್ಯೆರೆ ಸುರ್ಮಂತೆ. ಎನ್ನ ಜರಿದಿನ ಮೋನೆ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನಾವಡ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ನಾವಡ್ ಒಯ್ತ್‌ದೆತ್ತಿಜಿ. ಎನ್ನ ನಿಜೊವಾಯಿನ ಮೋನೆನ್ ದೆರ್ತ್‌ ಪತ್ತ್‌ದ್. ಅವು ಎಂಚತ್ತಂಡ್ಲಾ ಸರಿ -ಆತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಲೋಕೊನು ಎದುರು ಪಾಡೊಂಡೆ. ಎಸಿಡ್ ಚೇಪವೊಂದಿನಕ್ಲು, ಸೂ ತಾಗ್ದ್ ಮೋನೆನ್ ಕಂರ್ಚವೊಂಡಿನಕ್ಲು ಅತ್ತಾಂಡ ಎನ್ನಂಚಿನ ಮೋನೆಡ್ ಸರ್ಪ ಸುತ್ತು ಆಯಿನಕ್ಲು ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ತಂಕ್ಲೆನ ಮೋನೆನ್ ತೂಪಯೆರೆ ಒಲ್ಪಜ್ಜಂದಿನ ನಾಚಿಗೆ, ಮುಜುಗರ ಪಡ್ಪೆರ್. ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಅಕ್ಲೆನ ಕುಟುಮನೇ ಅಕ್ಲೆನ್ ದೂರ ಮನ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಸ್ವಯಂ-ಕರುಣೆದ ಕೂಪೊಗು ತಾನಾದೇ ಜಾರ್ಪೆರ್. ಸುತ್ತ್‌ರ್‌ದ ಸಮಾಜಲಾ ಅಕ್ಲೆನಂಚಿ ಪಡಿಕೆ ದ್ರಿಸ್ಟಿಡ್ ತೂಪುನುಂಡು. ಒಂಜಿ ಇಚಿತ್ರ ಮುರ್ಗೊನು ತೂಪುಲೆಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನಂಚಿ ತೂವ್ವೊಂದೇ ಕುಲ್ಲುನಿಲಾ ಉಂಡು. ವಾಂಕದೆ ಬರ್ಪುನಂಚಿ ಬಾವನೆನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್, ಕೈ ಬಾಸೆಡ್ ತೂಪವುನುಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಮೋನೆ ತೂಯ್ಯಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಉಂದು ದಾದನೋ ಅಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಪರಡುನ ಅಂಟ್‌ರೋಗ ಇಂದ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆರ್ದ್‌ ತಾತ್ಸಾರೊಡು, ದೂರ ಬಲಿಪುನ ಉಂಡು. ಸಮಾಜದ ಈ ನಮೂನೆದ ರೂಪು-ದೇಕಿಡ್ಡಾದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಆತ್ಮೊ-ಇಸ್ವಾಸ ಏತ್ ದೊರಿದ್ ಬೂರುಂಡುಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಇಲ್ಲರ್ದ್‌ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಯೆರೆನೇ ನರ್ರುಗ್ವ. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಏರ್ನಲಾ ದಯೆ-ದಾಕ್ಷಿಣ-ಕರುಣೆದ ಬಿಗ್ನೆ ಬೊರ್ಚಿ. ಸಮಾಜೊದ ಮುಖ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ ಸಾಜವಾದ್ ಎಂಕ್ಲುಲಾ ಪಾಲ್ ದೆತ್ತೊನ್ನುಲೆಕ ಸಾಕಾರ ಕೊರ್ಂಡ್ಡ ಯಾರು. ಎನ್ನಂಚಿನ ಕೋಂಗಿ ಮೋನೆದಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್ತ್ತಿನ ಬೇನೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ತ್ವದಾಂತಿ ಈ ಸಮಾಜೊಗು ನನಲಾತ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಅಗತ್ಯೊ ಉಂಡು...." ವೆಂಕಟೆ ದಿಣ್ಣೊದ ಉಸುಳು ಬುಡ್ಡು ಮಗಳೆನ ತರೆ ಪೂಜಿಯೆ.

ಈತ್ನೇಟಲಾ ತನ್ನಮ್ಮೆರೆನ ಕತೆಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕೊರ್ದು ಕೆಬಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಆಯನ ಮಗಳ್ ಇತ್ತೆ ಎನ್ನಂಚಿ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಅಮ್ಮೆರ್ನಂಚಿ ಬಿರೆಳ್ ತೂಪಾದ್ ಕೊಂಞಿ ಬಾಸೆಡ್ ಪಂಡಳ್ - "ಹೀ ಈಸ್ ಮೈ ಸೂಪರ್ ಡ್ಯಾಡ್! ಮೈ ಡ್ಯಾಡ್ ಈಸ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಗೆಸ್ಟ್!"

ಓದುಗೆರೇ - ಇತ್ತೆ ಪನ್ಲೆ! ಒಂಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಓದೊಂದುಪ್ಪುನ ಒರ್ತಿ ಬುದ್ದಿಮಂದ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪವುನ ಈ ನಮೂನೆದ ಬಿರ್ದೊಳಿರ್ದ್‌ಲಾ ಬಿಗೀತ ಬಿರ್ದೊಳಿ ಬೇತೆ ಬೋಡೇ?

ಸರ್ರದ ಪಿದಯಿದ ಪೊರ್ಲು ಒಂಜೇ ಸರ್ವಸ್ವವತ್ತ್. ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಬೊಡ್ಲಾ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ಎದುರು ಪಾಡೊನ್ಯೊಲಿ ಇನ್ನಿನೆಕ್ ಎನ್ನ ಚಡ್ಡಿದೋಸ್ತಿ ವೆಂಕಟನ ಬದ್‌ಕ್‌ರ್ದ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಉದಾರ್ಮೆ ಬೇತೆ ಬೋಡೇ?

ಆನಿ ಎನ್ನ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿತ್ತಿನ, ದತ್ತ ಕೆಪ್ಪೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕಪ್ಪು ಮಜೆ ಇತ್ತಿನ ಆ ಪೊಂಜೊವುನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಯೇಲೆ ಈ ಬರವು ದಾನಾಂಡಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರ್ಂಡ್ಡ ಆಳ್‌ಲಾ ಇಂದೆನ್ ಓದೊನ್ನಡ್ ಇಂದ್ ಬಾಮ್ವೆ.

•

ಒಡ್ಡುದ ಕಂಡ

• ವಿಜಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಲೆತ್ತೂರು

ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆದ ತೇರೊಯ್ಯುನ ಪೊರ್ತುರ್... ಮರ್ಗ್‌ತ್ ಉದಿಪುನ ಪೊಸದಿನೊಕು ಚುಮು ಚುಮು ಚಲಿಕ್, ರವ ರವ ಬೀಜುನ ಗಾಳಿಡ್ ಕಲ್ಲಿಗೆದ ಪರಿಮಳ...! ಪಕ್ಕಿಲೆ ಪಾತೆರೊ ಕತೆ ಕೇನೊಂದು ಬಾನೊ ನಿಲಿಕೆ ಪೊರ್ತುರ್ ದೇವೆರೆ ಗೊಬ್ಬು!

ದೂರೊಡೋಲ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪೊರ್ಲು ಪೊರ್ಲುದ ರಂಗ್ ರಾಪಾದ್ ಪೊಡಿ ಪರಡ್‌ದ್ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾವುನ ಈ 'ನೇಸರ್'ನ್ ತೂಂಡ ದೋಪರದ 'ಕುಂತಿ' ಮಾತ್ರತ್ತ್... ಕಲ್ಜಿಗೊದ ಪೊಣ್ಣುಲ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಯೆರಾ ದಾನ್ನ!

ಪಾತೆರುನೆಡ್ದ್ ಮನಿಪಂದೆ ಇಪ್ಪುನನೇ ಪೊರ್ಲುನ್ನಿಲೆಕ ಪರತೊಂದು ಪೋಪಿ ಕಮ್ಮೆನೊದೊಟ್ಟುಗೆ ಅರಲೊಂದುಪ್ಪುನ ನಮುನೆ ನಮುನೆದ ಮುಗುರುಲು... ಪುರುಬಾಲೆ ಬಂಜೊಯ್ತೊಂದು ತರೆದೆರ್ತ್ ಕಣ್ಣರಲ್ತ್ ತೂಯಿಲೆಕ ತೋಜುನ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡೊ ನಿಲಿಕೆ ಬಂಗಾರ್ ವರ್ನೊದ ಒಡ್ಡು... ಕೆಯಿ ಕೊಯ್ನಗ ಮುದೆಲ್ ಬುಡ್ದು ಒಂತೆ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ದೆ ಕೊಯ್ನೆಡ್ದಾವರೆ ಕಂಡೊಡೀಕ ಪಾರಿಜಾತೊ ಪುರ್ಪ ಬಿರ್ಕಿನಂಚಿತ್ತಿ ನಲಿಕೆ. ಪುಗೆ ರಾಪಿ ಮೈಂದ್... ಪನಿ ನೀರ್‌ದ ತಲಿಪಾಟೊ... ಕೆತ್ತಿದುಲಯಿಡ್ದ್ ಕಿನ್ನಿ ಪಿದಡುನಂಚ ಸೂರ್ಯನ ತರಿಕಿಟ ತಡಿಟ್ ನಾಚಿಕೆಡ್ ಮುರೆಕ್ ಒಡ್ಡುದ ಪೊರ್ಲುರ್ ತೂನಗ ಮೈ ಎರ್ಮೆನ ಪೋಪುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣ ನಡಕೆದಂಚ ಬೈಲಿಡೀಕ ಓರೆಕೋರೆ ಪುನಿಕುಲು... ಅಮರೆಲು... ಕಟಪುನಿಕುಲು... ಕೈಯ್ಯೆಲೆಲು. ಸಾದಿ ಒರುಂಕುಡೆ ತಿಮರೆ, ಪಂತಿ, ಕದಿಕೆದ ಪದ್ದೆಯಿ. ನೆತ್ತ ನಡುಟೆ ನಿದಾನೊಡೆ ಪಜ್ಜೆ ದೀಂಡ ಪಂತಿದೆಸಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಮುತ್ತುದ ರಾಸಿದ ಅಭಿಷೇಕೊ ಒಟ್ಟುಗೇ ಕಿನ್ಯ ಕಿನ್ಯ ಪೂತ ರಾಸಿದ ರಂಗೋಲಿ ಚಂಡಿಕಾರ್‌ಗ್! ರೇಸಿಮೆದಂಚಿತ್ತಿ ಪಚ್ಚೆ ಪಚ್ಚೆ ಪಂತಿ ದಿಡೆಟೆ ನಾಲಾಯಿ ನೀರ್ದ್ ಶಿಕಾರಿಗ್ ಕುಲ್ದಿನ ಪನಿ ಕಪ್ಪೆಲು ಕಾರ ಬಿರೆಲ್‌ಲೆನ ನಡುಟೆ ತಸ್ಕ ಪುಸ್ಕಂದ್ ಅಂಚೆಂಚಿ ಲಾಗಿನಗ ನಡಪುನನೇ ಮರತ್‌ದ್ ಕಾರವುಲೆ ಉಂತುದಾನಗ ಎಚ್ಚರಾವು...

ನರ್ತೆಲೆನ ತೆತ್ತಿ ಏತ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಕಾರ್ ದೀಂಡಲಾ ನರ್ಕ್ ನುರ್ಕುಂದು ದರಿನಗ ಅಂಚಿ ನರ್ತೆಗೇ ನೆರೊಂದು ದುಂಬರಿಯೊಡಾಪುಂಡು. ಕಟಪುನಿತ ತಾರೆಲೆಡ್ ಗೊಂಚಿಲ್ ಗೊಂಚಿಲ್ ಪಲೊ ತೂಂಕೊಂದುಂಡು.

ಪುನಿಕುಲೆನ ಬೆರಿಟ್ ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ ಆಯಿತ ಕರೆ ಬರಿಟೆಲ ಸನ್ಯಾಸಿಲೆ ಗಡ್ಡದಂಚ ದಿಂಜಿದಿ ಉದ್ದೊ ಕುದ್ಯೊದ ಪಂತಿದೊಟ್ಟುಗೆ ನಾಯಿ ತುಲಸಿ, ಕಮ್ಮೀಸ್ಟ್, ನಿಲತಾರೆ, ನೆಲನೆಕ್ಕರೆ, ನಾಯಿಬೀಲ, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ, ಗರ್ಗ, ತಿಮರೆ, ನೀರ್‌ಕಡ್ಡಿ, ಕುದುಕ ಬಚ್ಚಿರೆದ ದೈಕುಲು... ಒಡ್ಡುದ ಉಡಲ್‌ಗೊಂಜಿ ಕಂಬಿದ ನೆಯ್ಗೆದ ಪೊರ್ಲು ತೋಜಾವೊಂದುಂಡು.

ಬಡೆಕಯಿ ದಿಕ್ಕ್ ಮೂಡಯಿಗ್ ಸೇರ್‌ಬಿ ಕೋಂಟುಡೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೆದು... ಕೆದುತ ಬರಿಟೊಂಜಾತ್ ಜಾಗೆಡ್ ಬಸಳೆದ ದೊಂಪೊಲು, ತೌತೆದ ಸಾಲುಲು, ಅಡರ್ ಕುತುದು ಬಾನೊ ಬುಡ್ತುನ ಲತ್ತನೆದ ಬೂರುಲು... ತೆಕ್ಕರೆದ ಪೀರೆದ ಬಲ್ಲ್‌ಲು... ಬೊನ್ಯೊಗು ಸೊರ್ಕುದಿ ಪದ್ದೆಲು... ಸೀಕ್ ಸಿರ್ಕ್ ಬರ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿನ್ಪಿ ಗೊಂಡೆ ಪೂತ ದೈಕುಲು.. ಸೊರ್ಗೊನೇ ಭೂಮಿಗ್ ಕನತ್ ಉಂತಾದ! ಕೆದುತ ಆಪೆದ ಮೈಟೊಂಜಿ ನಾಗಬಿರ್ಮೆರೆ ಬನೊ. ಅಂಚಿದ ಮೈಕ್ ಕಾರ್‌ದೀಪುನಂಚ ಇಜ್ಜಿ. ಪರಪುನವು ಏತ್ ಪೊರ್ತುಗುಂದಿಜ್ಜಂದೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿ ಜಾಗೆ! ಬಲ್ಲೆ ಬಜವುದ ತಲ್ಮೆನೊಡು ಓಂತಿ, ಅರನೆ, ಓಡು, ಪಗೆಲೆಲಾ ನಲಿತೊಂದುಪ್ಪುವ. ಆಳೆತ್ತರದ

ಪುಂಚೋ... ಬಾನೊ ಮುಟ್ಟೊಡುನ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಮರಕುಲು... ಆಯಿಕ್ ಸುತ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪಲ್ಲೆದ.. ಚೆಂಡ್‌ದ ಬೂರುಲು ಮಿತ್ತ್‌ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ ಮೈತಾಲ್, ನೈಕಂಬ್ರ್ಲಿ, ನೆಕ್ಕರೆ, ಬೊಲ್ಲೆ ತಪ್ಪು, ಉರ್ಕಿ, ಮೈರೊಲ್ತಪ್ಪು ಎದುರೋಲ್ಪ ಬೂರು ಮಾತ ಸೇರೊಂದು ಬನೊನು ಮಸ್ತ್ ಆಗೆಲೊಗು ಪರಡುನಂಚ ಮಲ್ತ್‌ದ. ಬನೊತ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡೇ ತೆಲಿನೀರ್ ಪರಿಪುನ ತೋಡು! ತೋಡುಗ್ಲಾ ಬನೊಕುಲಾ ನಡುವೆ ಒಂಜೀತ್ ತರೆದಿನ ಸಾದಿ. ತೋಡುದ ಪುಡೆಟೆ ಓಂಟೆ, ಪಿಲಿ, ಕಲ್ಲ್‌ಪುಲಿ, ಮುಂಡೇವುದ ಬಲ್ಲೆ ಪೊದಿದ್ ಮದ್ಯನದ ದೊಂಬುಲಾ ಬೂರಂದಿನಂಚ ಕಬಿದ್‌ಂಡ್. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆದ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಮೂಜಿ ಗಲಿಗೆಡ್ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಇಡೆ ಬತ್‌ದ್ ಪೋಯೇಂದ್ ಸುದ್ದಿ ರಾಪಾಬಿ ಪಕ್ಕಿಲೆ ದಂಡ್. ಕಣ್ಣ್ ಪುಜೆಕೊಂದು ಬಲ್ಲೆದುಲಯಿ... ಪಿದಯಿ ಕಣ್ಣೇ ಮುಚ್ಚೇ...ಂದ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಲ್ಲ. ತೋಡುದ ಬರಿಟೆ ವೈಯಾರೊಡು ಪರಿಪಿ ನೀರ್‌ಡ್ ಕೈಪೆ ತರು, ತಿಬಟೆ, ಕೊಡ್ಯನ್, ಮುರಂಟೆಲು ಮಂಗಾಟ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನವೇ ಒಂಜಿ ಮನಸ್ ತಲ್ಲೆನಾಪಿ ಸಂಗತಿ.

ಬಂಗಾರ್‌ದ ಒಡ್ಡು ದಿಂಜಿ ಹರಿವಾಣೊದಂಚಿತ್ತಿ ಕಂಡೊಗು ಈ ತೋಡು, ಬನೊ ಮಾತ ಕಿರೀಟದಂಚ! ಒಂಚಿ ತೂಕ ಎಚ್ಚನೇ ಸುಖ ಕೊರ್ಪ. ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಸುಗಿಪು ಮಲ್ಪರೆ ನೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪೊರ್ತೇ ಪ?

●

ಕಾಂಡೆ

● **ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ**

ಚಪ್ಪೆಗಾಳಿ ಆ ಪಕ್ಕಿಲೆ ಚಿಲಿಪಿಲಿ
ಪನ್ಪುಂಡು ಆಂಡಿತ್ತೆ ಕಾಂಡೆಂದ್
ಒಪ್ಪ ಇತ್ತಿ ಜೀವ ಜಂತುಲು ಲಕ್ಕ್‌ದ್
ಕೆಲಸೊಗು ಪತ್ತುನ ಪೊರ್ತಾಂಡ್ ॥

ಲಕ್ಕಿ ಪಕ್ಕ ಕಣ್ಣ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ತೂಲೆಗೆ
ಮೂಡಯಿಡ್ ಮೂಡಿನಿ ಏರ್‌ಂದ್
ದೆಕ್ಕಿ ಕೂಲಿ ಮೋನೆ ನೆನೆಪುಲೆ ದೇವೆರೆನ್
ನಿತ್ಯ ಕಾಪು ಎಂಕುಲೆನ್‌ಂದ್ ॥ಚಪ್ಪೆಗಾಳಿ॥

ಅರಳ್‌ದಿ ಪೂಕ್ಕುಲೆ ಪರಿಮಳ ತೂಲೆಗೆ
ಗಾಳಿಗ್ ಒರ್ಮೆಲ ಪರಡೊಂದು
ಮೆರೆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕತ್ತಲೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
ಕರೆಬರಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಜಾರುಂಡು ॥ಚಪ್ಪೆಗಾಳಿ॥

ಮದಪುಲೆ ಕತ್ತಲೆಡಾಯಿನ ಬಂಜೊನು
ಒದಗಿನೆ ಬೊಲ್ಕಿರ್ ಜೀವನೊಡು
ಒರಕತ್ತಲೆ ಕುಡ ಒರ ಬೊಲ್ಪಾಪಿನಿ
ದೇವೆರೆ ಬೆರ್ಮೆರೆ ಕಾರ್ನಿಕೊಡು ॥ಚಪ್ಪೆಗಾಳಿ॥

ಒಂಜಿ ಜೀವ ಪುಣ ಆಯಿನ ಸುತ್ತ...

• ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸಾಲೆತ್ತೂರು

ಈ ಲೇಖನ ಬರೆನಗ ಎನ್ನ ಕೈ ನಡುಗೊಂದುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಉಂದು ಯಾನ್ ನೆನೆಪೆರಾವಂದಿ, ಪನ್ಯೆರಾವಂದಿ ದುಃಖದ ಇಚಾರೊ. ಮುರನಿ ಮುರನಿ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯೆ ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರನಾಥ್ ಬಜೀ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡು ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ಅಗೋಸ್ಟು 15ನೆ ತಾನಿ ಬರಂದಿನ ಲೋಕೊಗು ಪೋಯೆ. ಅಗೋಸ್ಟ್ 28 ಆಯನ ಸಾವು. ಅವೆತ ದುಂಬುನಾನಿ ಕುಲ್ಲುದು ಈ ಲೇಖನ ಬರೆವೊಂಡುಲ್ಲೆ. ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು, ಪತ್ರಕರ್ತೆರಾಯಿನ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿಲು ಎಂಕ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಬೇನೆ ಕಂತ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡಾ...? ಇಂಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಾ ಪಲಯಗ್ಲಾ ಬರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಯಾನ್ ಈ ಲೇಖನ 'ಮದಿಪು'ಗು ಬರೆವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಒಂಜಿ ನರಮಾನಿ ಸೈಯ್ಯರೆ ಒಂಜಿ ಸೆಕುಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿರ್ಧಾರ ದೆಪ್ಪುವೆ. ಆಂಡ ಆಯನ್ ನಂಬುನ, ಆಯನ ಬೆರಿಟುಪ್ಪುನ, ಆಯನ ಹಿರಿಯೆರೆನ್ ಏರೆನ್ಲಾ ಎನ್ನುಜೆ. ಪೇಪರ್ಲೆಡ್ 'ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಬನ್ನಗ ಛೇ ಮೊಕ್ಲು ದಾಯೆ ಇಂಚ ಮಲ್ಪುವೆರಪ್ಪಾಂದ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಆವೊಂತುಂಡು. ಆಂಡ ಎನ್ನಪ್ಪೆನ ಕರ್ಲ್ ಕಡಿತ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯೆನೇ ಜೂವ ದೆತ್ತೊಂಡೆ ಪನ್ನಗ ಎಂಕ್ ನಂಬ್ಯೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಅಗೋಸ್ಟು 15 ಯಾನ್ ಶಾಲೆಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಬಾಯಿ ಸೀಪೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ. ರಾತ್ರೆ ಮುಟ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಕ್ಲೆ ಉಲಯಿ ಚರ್ಚೆ ಆವೊಂತುಂಡು. ಆನಿಯೇ ರಾತ್ರೆ 10 ಗಂಟೆಗ್ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ತೆಡ್ಲ್ ಹಾಕಿನಂಚಿನ ಸುದ್ದಿ. ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಗಿ ಬಲ್ಲ್ ದೆತೊಂದೆಂದ್ ಫೋನು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡು? ಯಾನ್ ಏರೆನ್‌ಂದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪಡ್? ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೊಡ? ಮೆಗ್ಗಿ ಮೆಗಿದಿನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೊಡ? ಯಾನ್ ಏರೆನ್‌ಂದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೊಡು? ಎನನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಏರ್...? ಸೈನಗ ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ದಾಯೆ ಎನ್ನುಜೆರ್ ಮೊಕ್ಲು...? ಎಂಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ತುಳಸಿ ನೀರ್ ಬುಡ್ದು ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಕಡಪುಡೊಡಾಯಿನ ಮೆಗ್ಯೆ ಇಂಚ ಮಲ್ಪುನಗ ಎನ್ನ ದುಂಬುಡಿಪ್ಪಿ ಸಮಾಜ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಿದ್ ಈ ಲೇಖನ ಬರೆತೆ. ನನದುಂಬುಗಾಂಡಲಾ ಜವನೆರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ. ನಿಕುಲು ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲು ಮಾತ್ರ ಪಂಡ್ದ್! ಆ ಶೂನ್ಯ (ಸೊನ್ನೆ) ಅನನ್ಯತೆ (identity) ನಿಕ್ಲೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬರಂದ್‌ಲೆಕ ತೂವೊನ್ಲೆ. ನಿಕ್ಲು ಎನ್ವರ್ ತೀರ್ನ ಬೊಕ್ಕ ದಾದಾಂಡ ದಾನೆ? ಏರ್ ತೂಪೆರ್‌ಂದ್. ಆಂಡ ನಮ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಖಂಡಿತಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋವಯ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವನೆರ್ ಬಲ್ಲ್ ದೆತ್ತೊನ್ನಗ, ಇಸ ದೆತೊನ್ನಗ ಬೊಡೆದಿನ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಪಂಡ್ದ್ ದೆತೊನುವೆರ್. ದಾಯೆ ಬಲ್ಲ್ ದೆತೊನೊಡು ಪನ್ಲೆ. ಬೊಡೆದಿ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಲ ಆಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ದೂರ ಉಪ್ಪುಲೆ. ಪತ್ತಿರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸತಾಂಕಿನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಉಪ್ಪೆರ್, ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯನಕ್ಲು ಉಪ್ಪೆರ್. ಮೊಕ್ಲುದಾಲ ನಿಕ್ಲೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ತೀರ್ದ್ ಉಪ್ಪುಜೆರ್. ಒರಿ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಆಣ್ ತೀರ್ದ ಆಯನ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಕಂಡನಿ ಇಜ್ಜಿ ಬಾಲೆಗ್ ಅಮ್ಮೆ ಇಜ್ಜಿ ಆಯನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಗ್ ಮಗೆ ಇಜ್ಜಿ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯನಕ್ಲೆನಾ ಮೆಗ್ಗಿ ಇಜ್ಜಿ... ಸಂಬಂಧ... ಸಂಬಂಧ... ಪನೊಂದು ಪೋಂಡ ಏತ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಒರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ ಈ ಸಂಬಂಧೊಲೆಗ್ ಬಿಲೆನೇ ಇಜ್ಜಾ...? ಕಾಲಿ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲು ಮಾತ್ರಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಈ ಸಂಬಂಧ ಪೂರ ದಾಯೆಗ್ ಬೋಡು. ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಉಪ್ಪುನಗ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಕ್ ಗಮನ ಕೊರೊಡು

ಏನಃ ಆವೆನ್ ಬುಡ್ದು ಬೊಡೆದಿನ ಬಗ್ಗೆನೇ ಇರ್ವತ್ತ ನಾಲ್ ಗಂಟೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಇಂಚಿನ ಬೊಡ್ಚಂದಿನ ಇಚಾರೊನೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುನಿ. ಒಂಜಿ ಬಾಲೆ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಆವೆಕ್ ಏತ್ ಸಂಬಂಧೊಲು ಸೇರೊನುವ. ಆವೆನ್ ಪೂರ ಮದತ್‌ದ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುನ ಸರಿಯಾ? ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲದಕ್ಲು ಪೋವೊಡ್ಚಿ ಪಂಡಲಾ ಆಕ್ಲೆನ್ ದಂಟ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಪಿನ ಸರಿಯ...? ಖಂಡಿತಾ ತಪ್ಪು ಬುಡೆದಿ ಪಂಡಲ್ ಪಂಡ್ದ್ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬೊನು ದಂಟ್‌ದ್ ಪೋಂಡ ಆಣುಲೆಗ್ ಕಡೆಕ್ ಉಂದೇ ಗತಿ. ಆವೆಕಾದ್ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇಜ್ಜಂದೆ ಒವೆಕ್ಲಾ ಕೈ ಪಾಡ್ರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ ಪನ್ಪುನಿ. ಉಂದೆನ್ ಯುವ ಜನತೆ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೊಡು. ದಾದಾಂಡಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಆಂಡ ಆವೆನ್ ಕುಟುಂಬದ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯ ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಾತೆರ್ದ್ ಸರಿಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಇಂಚಿನ ಬೊಡ್ಚಂದಿನ ಯೋಚನೆ ಪೂರಾ ಬರ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಏರೆನ್ ಮದತ್‌ಂಡಲ ಬಾಲೆದ ಮೋನೆ ತೂದಾಂಡಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಚನೆ ಬುಡೊಡು. ಏರ್ ತೀಂರ್ಡಲಾ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಕಂಡನಿ ತಿಕ್ಕು. ಆಂಡ ಬಾಲೆಗ್ ಅಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕೆರೆ ಸಾಧ್ಯನಾ...? ಉಂದೆನ್ ದಾಯೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಜೆರ್? ಕೆಲವೆರ್ ಸೈತಿನ ಇಲ್ಲಲ್ ಎಂಚ ವರ್ತಿಸವೊಡುಂದುಲಾ ತೆರಿಯಂದೆ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಡ ನಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಕಡೆ ನೆರ್ದ್ ವರ್ತಿಸವುನವು ಏತ್ ಸರಿ? ಸೈತ್‌ನ ಇಲ್ಲಲ್ ಏತ್ ಶಾಂತಿ ಬೋಡು? ದುಃಖ ಬುಡ್ದು ನೆರ್ಯರೆ ತಾಳ್ಮೆ ಉಂಡಾ...?

ನನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕದ ಇಚಾರೊ. ಪೋಸ್ಟುಮಾರ್ಟಂ ಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಪುಣ ಕೌಂಪುನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಧಿವಿಧಾನೊಲು ಉಂಡು. ಸಾವು ಮುಟ್ಟ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಿಯಮೊಲು ಉಂಡು. ಪೋಯಿನ ಜೀವ ಎಂಚಲಾ ಪೋಂಡು. ಅವೆತ ಬಗ್ಗೆ ಜೋಯಿಸೆರ್ದ ಕೇಂಡ ಅವು ಅಂಚ ತೀರ್‌ಂಡ್. ಸೈಯ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ ನಕ್ಷತ್ರ ನನದ, ಸ್ಥಳಶುದ್ಧಿದಕ್ಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪಲೆ, ಆತ್ಮ ಅಂಚ ಉಂಡು, ಇಂಚ ಉಂಡುಂದು ಪೋಡಿಪವೆರ್. ದುಂಬೇ ಬೇಜಾರಾಯಿನ ಮನಸ್ಸ್. ಅಂಚಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಜೋಯಿಸೆರ್ ಅಂಚ ಪಂಡೆಂರ್ಡ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಪೋಡಿಗೆ. ತೀರ್ನ ಆತ್ಮ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತೂಯೆರೆ ಬರ್ಪುಂಡು, ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಉಪದ್ರ ಕೊರ್ಪುಂಡು, ನೂಲು ಕಟ್ಟ್‌ಲೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಕುಲು ಪೈಸೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನಮನ್ ಅರ್ದ ಜೀವ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅತಿಯಾಯಿನ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಲಾ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ನಿರ್ಸಂತಾನ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಮಲ್ಲ ಜೀವ ದುಂಬು ಪೋಂಡು. ನರಳ್ದ್ ನರಳ್ದ್ ಎಲ್ಯ ಜೀವ ಬೊಕ್ಕ ಪೋಂಡುಂದು ಜೋಯಿಸೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಜೀವ ಒಂಜೆ ಉಪ್ಪುನಿಯತ್ತ್. ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆ ಆತ್ಮ ಓಡೆ ಸೇರುಂಡುಂದು ತೂಯಿನಕುಲು ಏರ್? ಸೈತ್‌ನವು ಸೈತ್‌ದಾತ್‌ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಜೀವ ಇತ್ತ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಮಾನಸಿಕವಾದ್ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪುನವು ಏತ್ ಸರಿ ಪನ್ಲೆ...? ಭಸ್ಮ ಪಾಡ್‌ದ್ ಆಣನ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಜೋಯಿಸೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಸಾಧ್ಯನಾ...? ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಭಸ್ಮೊಗು ತಿರ್ಗಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ ಸೈಪುನ ಯೋಚನೆನ್ ಅವುದಾಯೆ ತಿರ್ಗಾವುಜಿ? ಅವು ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾತ್ರ. ಆಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ದಾದ? ದಾದಾಂಡಲ ಪಂಡ್ದ್ ನಮನ್ ಒಪ್ಪಿಸವುನವೇ ಆಕ್ಲೆನ ಬೇಲೆ. ಅಂಚ ಪೂರ ಆಯೆರೆ ಕಾರಣ ಏರ್? ಈ ತೀರ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿ! ಆಯೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ಯೋಚನೆಡ್, ಬೊಡೆದಿನ ಪಾತೆರೊಗ್ಲಾ ಬಿಲೆಕೊರ್ದು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿಲೆಕ ಬದ್‌ಕ್‌ಂಡ ಇಂಚಪೂರ ಆಯೆರೆ ಉಂಡಾ? ಖಂಡಿತಾ ಇಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯಗಾಯಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನ ಸಮಾಜದ ಏರೆಗ್ಲಾ ಆವಂದೆ ಉಪ್ಪಡ್. ಏತ್ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆ? ಏತ್ ಯೋಚನೆದ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆ? ಒಂಜಿ ಸೆಕುಂಡುದ ಯೋಚನೆಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ದು ಸೈಪುನವು ಏತ್ ಸರಿ? ಸೈಯ್ಯರೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಲ್ಲಾ ಇಸನಾ ದೆತ್ತೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಎನನ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಬದ್‌ಕಾಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ಸೈಪುನೆಡ್ದ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಂಡ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯಗಾಯಿನ ಗತಿ ನಿಕ್ಲೆಗಾವಂದ್. ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಮಾಜೊಡು ಯೋಗ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಲಾದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಲೆ. ●

ನೇಮಕ್ಕನ ಕುಸಾಲ್ ಕುಸೆಲ್

• ಭಾಸ್ಕರ ನೆಲ್ಲಿತೀರ್ಥ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನ ಏತ್ ಬಿರ್ಸೆರಾ, ಆತೆ ಕುಸಾಲ್ ಕುಸೆಲ್‌ಗ್ ಪುದಾರ್ ಪೋತಿನಕುಲು. ದಿನ ನಿಚ್ಚ ಅಕ್‌ಲೆ ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ಟ್ ಗಾದೆ, ಕಿನ್ನಿ ಕತೆಕ್ಕುಲು, ಕುಸಾಲ್, ಅನುಕು, ಉಂದು ಮಾತಾ ಸೇರೊಂದು ಪಾತೆರೊಡು ಪೊರ್ಲು ರಟ್ಟುಂಡು. ಕೆಲವೆರಂತೂ ಏತ್ ಬಡಪತ್ತ್, ದುಕ್ಕೊ, ತಾಪತ್ರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಮದಪ್ಪೆರೆ ಕುಸಾಲ್‌ಗ್ ತರೆವೊಡ್ಡುವೆರ್. ಇಂಚಿ ಕುಸಾಲ್‌ಡ್ ತಾನ್‌ಲಾ ತೆಲಿತೊಂದು, ತನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ತೆಲ್ಕೆದ ತೊಡ್ಡೆನ್ ತಿನ್ಪಾಯಿ ನೇಮಕ್ಕ ಊರುಡೇ ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿನಾರ್. ಆರ್ನ ಕುಸಾಲ್ದ ತುಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಕೆಲವೇ ಪಾವು ಮಾತ್ರಾ ಮುಲ್ಪ ಸಂಪಲ್ತ್‌ದೆ.

ಕುಸೆಲ್ ಒಂಜಿ

ಬೇಲೊಟ್ಟು ಬಾರಿ ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲ್. ಗುರ್ಕಾರೆ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಜನ ಮಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಆರ್ನ ಕೈ ಒಂತೆ ಕುದ್ಯಾಂದ್ ಇಡೀ ಊರುಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನ ವಿಸಯೊ. ಬೆನ್ನಿಯೇ ಆತಿಪುನಗ ಕುಕ್ಕು ಪೆಲಕಾಯಿಗ್‌ಲಾ ದಾಲ ಕಮ್ಮಿ ಇಜ್ಜಿ. ಕಾರ್ತೆಲ್‌ಡ್ ಎನೆಲ್ ನಟ್ಟಿದ ಉರ್ಬು. ಊರುದ ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆದ ಪೊಂಜೊವುಲು ಮಾತಾ ಕಂಡೊಡು ಸೇರ್ದೆರ್. ನೇಮಕ್ಕನ ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಡು, ವಾರಿಜಕ್ಕನ ಡೆನ್ನನೊಡು ಕಂಡ ಕಲಕಲ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಪೆದ ಕಂಡೊಡು ಗಿರಿಯಪ್ಪನ್ನನ ಒರಲ್ ತಾರಿದ ಕುಬೆಟ್ಟ್ ಮೈಕ ಕಟಿಲೆಕ ಕೇನೊಂದುಂಡು. ಕಾಂಡ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆದ ಚಾ ಪರ್ಯೆರೆ ಪುನಿಕ್ಕ್ ಬತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ತುಲುವೆ ಪೆಲಕಯಿದ ಪರಿಮಲ ಗಮಸ್ ಕುಟ್ಟುಂಡು. ಮರನಿಲ್ಕೆ ತೊಲ್‌ಂಬೆ, ತೊಲ್‌ಂಬೆ ಪೆಲಕಾಯಿ ನೇಲೊಂದುಂಡು. ಆಂಡ ದಾನೆ ಮೊಕುಲು ಮಾತಾ ಮರನೇ ತೂದು ಅಂಗ್ ಅರ್ಪಾವೊಡತ್ತಂದೆ ಪೆಲಕಾಯಿ ಮಿನಿ ತಿರ್ತ್ ಬೂರಂದ್. ಸೆಟ್ರೆಡ ಕೇನುನಾಂಡಲಾ ಯೇರ್. ಕೇನ್ದ್ ಬಾಯಿ ಹಾಲ್ ಮಲ್ತೊನಡಾತೆ!

ಆತೊರ್ತುಗು ಒಂತೆ ಪಿರಯದಾರ್ ಅಪ್ಪಿಯಕ್ಕ ರಾಗ ಒಯ್ತೆರ್. ಪೆಲಕಾಯಿ ಮೂಂಕುಡೇ ತಿನೊಡತ್ತಂದೆ ಬಾಯಿಡ್ ತಿನಿಯೆರಾವಂದ್‌ಂದ್ ಅಪ್ಪಿಯಕ್ಕಗ್‌ಲಾ ನೇಮಕ್ಕಗ್‌ಲಾ ಪತೊಂಡು. ಇನಿ ಬಯ್ಯದ ಉಲಯಿ ಸೆಟ್ರ್ ಪೆಲಕಾಯಿ ಜಪುಡಾದ್ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕೆ ಮಲ್ತ್‌ಜಿಡ ಎನ್ನ ಪುದಾರ್ ನೇಮುವೇ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗ 'ಸೈ'ಂದ್ ಮಾತೆರಪ್ಪ ಕಂಡೊಗು ಜತ್ತೆರ್.

ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾಪಿನೆ ತ್ಯಾಂಪನ್ನ ಸೆಟ್ರೆನ ಸವಾರಿ ಕಂಡದಂಚಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೂಲಿದ ಯಿಡೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡ್ಡಿ ತಿಕ್ಕಾವೊಂದು ಮುಂಡುನು ಮರಂಪುಡ್ದು ಆತ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್‌ಕಟ್‌ದ್, ಪುನಿ ಬರಿಯೆ ಅಜ್ಜೆ ಲತ್ತೊಂದು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ನೇಮಕ್ಕ ನೇಜಿದ ಸೂಡಿ ಪತೊಂದು ಬರಿ ಬರಿಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪುನಿತ್ತಡೆ ಎತ್ಯೆರ್. ಪೊಂಜೆವೆ ಓ ಬೇಲೆ ಸರೊ ನಾಲ್ ಮೈಲ್ ದೂರೊಗು ಕೇನು. ನೆತ್ತಯಿಡೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ನೇಮಕ್ಕನ ನೇವಸ ಒಯ್ಪುನ ಕುಂಯ್ಯಿನ್ಪಿ ಸರ ತ್ಯಾಂಪನ್ನ ಸೆಟ್ರೆನ ಕೆಬಿತ್ತ ಮಾಟೆದ ಉಲಯಿ ನಾಟ್‌ಂಡ್. ಅಜ್ಜೆ ದೆರ್ತ್ ದೀದ್, ಕಾಂಕರಿದ್ ಉಬ್ಬಿದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್.

''ದಾನೆಯಾ'' ನೇಮೋದ ದಡಿ ಕುಟ್ಯೆರ್. ''ದಾಲಜ್ಜಿ ದನಿಕ್‌ಲೆ. ಕಾರ್ತೆಲ್‌ಡ್ ಅಂಚೆನೆ. ಈ ನೇವಸೊಡು ಕುಲ್ಲ್ಯೆರ್ಲಾ ಆಪುಜಿ ಉಂತೆರ್ಲಾ ಆಪುಜಿ''. ''ಅೃಕ್‌ದಾನೆ ಮರ್ದ್‌ಗಿರ್ದ್ ದಾಲ ಮಲ್ದ್‌ಜನಾ ದಾನೆ?'' ಆಯೆ ''ಅೃಕ್ ಮರ್ದ್ ಸುಡುಗಾಡ್ ದಾಲ ಆಪುಜಿ ಒರ ಒಂಜಿ ಪಚ್ಚೆರ್ ಪೆಲಕಾಯಿ ತಿನ್ತುಂಡ ಗುನ ಆತೂ''ಂದ್ ಕುಡ ಕುಂಯಿ ಒಯ್ತೆರ್. ''ಹಾಂ! ಆಂ! ಬೊಕ್ಕ

ತೂಕಾ''ಂದ್ ಸೆಟ್ರ್ ದುಂಬೊತ್ತೈರ್. ನೇಮಕ್ಕನ ಕುಂಯಿ ಕುಂಯಿ ಉಂತುಂಡ್. ಪೊಂಜೆವೆ ಓ ಬೇಲೆ ನನಲಾ ಜೋರಾಂಡ್.

ಬಯ್ಯಗ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ಮಾಲ್ನಗ ಸೆಟ್ರ್ ಆನ್ನಿನ್ ಲೆತ್ತೆರ್. ''ಯಿಂದಾ ಆ ಮರಡ್ದ್ ನಾಲ್ ತುಲುವೆ ಪೆಲಕಾಯಿ ಒಯ್ತ್‌ಪಾಡ್; ಆಂಚೆನೆ ಆ ನಟ್ಟಿದ ಪೊಂಜೊವ್ಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪುಲಾ''ಂದೆರ್. ಪೊಂಜೊವು ಮಾತೆರಪ್ಪ ತುಲುವನ್ ಒಯ್ತ್ ಒಯ್ತ್ ತಿಂದೆರ್. ಮಾತೆರೆಗ್ ಬಂಜರ ಆಂಡ್. ನಟ್ಟಿ ಮುಗಿನೆಟ್ಟಲಾ ಅಪಗಪಗ ನೇಮಕ್ಕಗ್ ನೇವಸ ಒಂತೆ ಒಂತೆ ಒಯ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ದಿನಾಲ ಪೊಂಜೊವೆಗ್ ತುಲುವೆ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಸೇವೆಲಾ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮಾತೆರ್ಲ ನೇಮಕ್ಕನ ಕುಸೆಲ್‌ದ ನೇವಸದ ಗುಟ್ಟು ಬುಡಿಜೆರ್. ಮನಸ್ ನಿಲ್ಕೆ ನೇಮಕ್ಕನ್ ಪುಗಾರ್ದ್ ಪುಗಾರ್ದ್ ನಟ್ಟಿ ಮುಗಿತೆರ್. ಅಪ್ಪಿಯಕ್ಕ ಬುಡು ಮನಸ್‌ಡ್ ಪಂಡೆರ್ ''ನೇಮೋ ಈ ಬಿರ್ಸೆದಿ ಮಗಲ್‌ದೆ ಅಪ್ಪೆ''.

ಕುಸೆಲ್ ರಡ್ಡ್

ಕೊಲಕೆದ ಬೆನ್ನಿ ಸುರು ಆತ್ಂಡ್. ದನಿಕ್ಲೆಲೆವುಲು ಕಂಡ ದತ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ನೇಮಕ್ಕನ ಗುರ್ಕಾರೆ ಮುದ್ದನ್ನೆ ಒರ್ಪೊರ್ತುಡೇ ಎರ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ಒಣಸ್‌ಗ್ಂದ್ ಯಿಲ್ಲಂಚಿ ಕಾರ್ ಪಾಡ್ದೆರ್. ಯಿಲ್ಲ ತಿರ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಪರಪು ತೋಡುಗು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮೈ ದೆಕ್‌ದ್ ಚಂಡಿ ಕೋಮನೊನು ಪುಂಟುದು ದರ್ತ್‌ದ್ ಕುಡ್ತೆರ್. ಕೋಮನ ಕುಡ್ಪುನ ಪಟಾರನ್ಪಿ ಸಬ್ದ ಅಡ್ಪಿಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ನೇಮಕ್ಕನ ಕೆಬಿಕ್ಕ್ ಬೂರ್ಂಡ್. ಆರ್ ಕೋಮನ ಕುಡ್ತೆರ್ಡ ಬಟ್ಟಲ್‌ಡ್ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ತಯಾರ್ ದೀವೊಡುಂದೇ ಅರ್ತ. ಆಂಚೆನೇ ಪೀರೆದ ಕಜಿಪು ಕೋಪುಡು ಪಾಡ್ದ್ ಬಟ್ಟಲ್ ನಿಲಿಕೆ ನುಪ್ಪು ಕನತ್‌ದ್ ಚಾವಡಿಡ್ ದೀತೆರ್.

ಮುದ್ದನ್ನೆ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಜಾಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಕೋರೆಲ್ಗ್ ಕೈ ನಿಲಿಕೆ ನುಪ್ಪು ದಕ್ಯೆರ್. ಕೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆಂದ್ ಕೋರ್ಲು ಯಜಮಾನ್ಯೆ ಪಾಡಿನುಪ್ಪು ಪೆಜಿದ್ ತಿನೊಂದುಲ್ಲ. ಮೀಂಯ್ಯಾವೊಂದ್ ಬತ್ತಿ ಗಂಟಗ್ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪು ದೀಯೆರ್. ನನೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನುಪ್ಪುದ ಉಂಡೆ ಜಾಲ್‌ದ ಯಜಮಾನ್ಯೆ ದಾಸುಗು ಕೈಟ್ ಪತ್ತುನಾತ್ ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪುನು ಬಾಯಿಗ್ ತಲ್ಲ್‌ದ್ ಚಬಿಪೆರೆ ಕಜಿಪು ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಡ್ದೆರಾತೆ. ಉಪ್ಪುದ ಕಸ. ಉಬ್ಬೆರ್ಲಾ ಅತ್ತ್ ನಿಂಗ್ಯೆರ್ಲಾ ಅತ್ತ್. ಬಡವುದ ಪೊರ್ತು ಬೇತೆ. ದುಂಬೇ ಪಿಸ್‌ರ್‌ದ ನರಮಾನಿ. ಜುಮಾದಿಗ್ ಬದಿಕರದ ಚೊಂಬು ತೊಜಪಾಯಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಕೈಟ್ ಕಜಿಪುದ ಕೋಪುನು ಪುಡ್ತು ನೂಕುದು ದಿಡ್ಕ ಲಕ್ಯೆರ್. ಸೀದಾ ಕೈದೆಕ್ಯೆರ್ ಜಾಲ್ ಜತ್ತೆರ್. ದಾಸುಗು ನುಪ್ಪುದ ಉಂಡೆನ್ ದೀದ್ ಕೊರೆಪುಂಬೇಂದ್ ದಡಿ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಆತೊರ್ತುಗು ಪಿದಯಿ ಬತ್ತಿ ನೇಮಕ್ಕನ್ ತೂದು ಮಲೆದ್ ಪಂಡೆರ್ ''ಒಂತೆ ಕಜಿಪುಗು ಉಪ್ಪು ಎಚ್ಚಗೆ ಕಂಟು ಪೊನ್ನಗ್ ಹೇರೆ ಎಚ್ಚಗೆ!'' ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಸುಂಟು ತಿರ್ಗಾಯೆರ್. ನೇಮಕ್ಕಲಾ ಸದ್ರುತ್ತರ ಕೊರ್ಯೆರ್. 'ಯಾನ್ ದಾನೆ ನಕ್ಕ್ ತೂತೆನಾ'ಂದೆರ್. ಮುದ್ದನ್ನಗ್ ಒಲ್ತು ಪಿಸ್‌ರ್ ಏರ್ಂಡಾ ದಾನ್ನಾ! ರುಮ್ಮಂದ್ ಉಲಯಿ ಬತ್ತಿನಾರೆ ನೇಮಕ್ಕನ ಜುಟ್ಟುಗು ಕೈಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ದಡೆ ಒಯ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಕೋಡಿಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ನಗ ಕನಕ್‌ದ ಸೋಂಟೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅಲ್ತ್ ಸೀದಾ ಬಸಲೆ ದೊಂಪದಡೆ ಒಯ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ನನದಾನೆ ದೊಂಪದ ಒಯಿ ಒಯ್ಪೊಡಾತೆ, ಅಕ್ಕಸೊಡು ಅರೆದೊಂದು ಪೋಪುನ ಯಿಮಾನ ತೋಜೆಂಡ್. ನೇಮಕ್ಕ ಪಟಕ್ಕನೆ ಒಂಜಿ ಕುಸೆಲ್ ಗೊಬ್ಬೆರ್. ಮಗೆ ಭೋಜುನು ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆರ್. ''ಓ ಭೋಜು ತೂಲಮಗ, ಈತ್ ಸಮಯೊಡುಲಾ ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಎಂಕ್ ಯಿಮಾನ ತೋಜಾದ್‌ಜೆರ್. ಇನಿ ತೋಜ್ಪಾಯೆರೆ ಲೆತೊಂದು ಬೈದೆರ್''ಂದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆರ್. ಮುದ್ದನ್ನನ ಕೋಪ ಓಡೆ ರಟ್ಂಡಾ ದಾದನಾ! 'ಸೈಲಂಚಿ'ಂದ್ ನೇಮಕ್ಕನ್ ಪುಡ್ತು ನೂಕುದು ತೆಲಿಕೆ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ತೆರಿಪಾವಂದೆ ಸೀದಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಗೂಡಂಗಡಿದಂಚಿ ಪಿದಡಿಯೆರ್.

ನೆಂಪುದ ಸುಳಿಟ್

● ಎಚ್. ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್

''ಅಪ್ಪ ಮಂಗಳೂರ್ಗ?''

''ಅಂದ್, ಜಾಯೆಗ್?''

''ಅಪ್ಪ ಬನ್ನಗ ಕುಜ್ಜೆ ಹಪ್ಪಳ ಕೊಣಲೆ''. ಪುಳ್ಳಿ ಅಂಗಲಾಪುಡು ಪಣ್ಣಗ ನಾಗಜ್ಜಿನ ಬಂಜಿಗ್ ಬಿಸತ್ತಿ ಪಾಡ್ಲಕ್ಕಾನು. ಆಯೆ ದೋಸ್ತಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋನಗ ಅಳ್ಪ... ಪೊರಿತ್ನ ಕುಜ್ಜೆ ಹಪ್ಪಳ ಕೊರ್ಳ್ಳತಿತ್ತೆರ್‌ಕೆರೆ. ಐತ ರುಚಿಕ್... ಅಪಯಡ ವಾರತಿಂಚ ರಂದೊಂತಿತ್ತೆ ಪಣ್ಣಲಕ್ಕನೆ... ಬನ್ನಗ.. ಹಪ್ಪಳಂತ ಕಟ್ಟ್ ಕೊಣ್‌ಬತ್ತಿತ್ತೆ. ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಹಪ್ಪಳಂಕು ಆಜಿಪರೂಪಾಯಂತ್ ಪಣ್ಣಗ ಪಳಂಬು ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ತ್: ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಸೂಯೆರ್. ಅಂಗೈದಾತ್ ಅಗಲತ ಹಪ್ಪಳ! ಕರ್‌ಮಸಲ್ ಬಣ್ಣ! ಕಿಣ್ಕ್‌ತ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಡ್ನಗ... ಉಪ್ಪೂ, ಖಾರ, ಪರಿಮಳ ಇದ್ಯಂತ್ನ ಚಪ್ಪೆ ಹಪ್ಪಳ! ಬಹುಶಃ ಕುಜ್ಜೆದ ರಚ್ಚೆನೆ ಹೆಚ್ಚ ಪಾಡಿಪ್ಪೊಡು. ಆನಿದ ಕಾಲ ದಿನಂಕು ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಹಪ್ಪಳ ಅಂಪ್ರೂ ಅಂಬರಾಪು. ರಜೆಟ್ ಇಲ್ಲ್ ನಿಲಿಕೆ ಜನಲ ಇತ್ತೆರ್. ಕುಜ್ಜೆದ ಮರಕ್ಳು ಇತ್ತು. ದುಂಬುನಾನಿ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕುಜ್ಜೆಳೆನ್ ಅಂಜೋಕ್ಳು ಕುಡರಿಡ್ ತುಂಡಂತುಂಡ ಪೊಂಜೋವ್ಳು... ಜೋಕ್ಳು ದಜಪುನಾಕ್ಳು ಐತ ಕಂಟ್‌ರೆಚ್ಚೆ ಪೊದಂಕು ಮನದಾನಿದ ಕಜಿಪುಗು. ಪೆಲತರಿಕ್ ಉಪ್ಪು ಪಾಡ್ತ್ ಡಬ್ಬೆಡ್ ಬೆಯ್ಪೊಪುಣ ಗೌಜಿ. ಮನದಾನಿ... ಮಾಮಿಗ್ ಮಲ್ಲ ಅಟ್ಟೆಪಾತ್ರಂಟು ಪಚ್ಚಿರ್ನ್ ಬೇಯರೆಗ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ... ಇಂಚತ್ತ್. ಕಡಪೆಲ್ಲ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲ ಬಲಾಯಿಟ್ ಪಚ್ಚಿರ್‌ನ್ ಡಬ ಡಬ ಗುದ್ದುನ ಗೌಜಿ. ''ಬೇಗ ಬೇಗ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ಲ, ಅರತುಂಡ ಸಣ್ಣ ಆಪುರಿ'' ಮಾಮಿನ ನೆರಡೆ. ಐತ ಬೆರಿಕೇ ನನೊಂಜಿ ಕಡಪೆಲ್ಲ್‌ಡ್... ಬಲಾಯಿಡ್ ಗುದ್ದುದ್ನ ಪಚಿರ್ನ್ ಅರಪರೆಗ್ ನನ ಇರ್‌ವೆರ್. ಸಣ್ಣ ಅರತ್ನ ಬಂದನ್ ಉಂಡೆ ಅಂಪರೆಗ್ ನಾಲ್ವೆರ್. ನನ ಅವೆನ್ ಚಂದ್ರನಲೆಕ್ಕ ಉರುಟಾತ್ ಒತ್ತರೆಗ್ ಇರ್ವೆರ್. ಬಾಳೆದಿರೆಟ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜರೆಗ್, ಹಪ್ಪಳನ್ ಪಜೆಕ್ ಪಾಡ್ರೆಗ್ ಇರ್ವೆರ್. ನನ ಅವೆನ್ ಕಕ್ಕೆ ನಾಯಿಗ್ ಆಹಾರ ಆವಂತಿಲೆಕ್ಕ ಕಾಪರೆಗ್ಲ ಗಂಟಡೆಗೊರ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಕುಳ್ಳೊಡು. ಮಾಮಿನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಡ್ ಸೂರ್ಯದೇವೆರ್ ಮೂಡುಣ ಪೊರ್ಳ್ತ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಜಾಲ್ ನಿಲಿಕೆ ಉರುಟುರುಟು ಹಪ್ಪಳ. ಐಟ್ ಏತ್ ನಮುನಿ? ತೀಪೆದ ಬೇತೆ, ಉಪ್ಪು ಖಾರಂತ ಬೇತೆ, ಎಣ್ಮೆ, ಎಡ್ಡೆಮುಂಚಿ, ಜೀಗುಜ್ಜೆ ಪಾಡ್‌ದ್ನ ಬೇತೆ. ಔವ್ಲ ಹಪ್ಪಳ ಇಂಚ ಪತ್ತುಂಡ ಅಂಚಿ ಮೋನೆ ಸೋಜೊಡು. ಕಾಂಗ್-ಕೊಂಗ್ ಇಪ್ಪರೆಗಾವನು. ಉರುಟುರುಟಾವೊಡು. ಇಂಚ ಇತ್ತುಂಡ ಪಜೆಟ್ ಗೆತ್‌ತ್ ಬಂದತ್ತ ಪಾತ್ರೆಗ್ ರಪ್ಪ ಅಡಕೊಂತಿತ್ತೆರ್. ಆಖ್ಲೆಗ್ ವಾ ಕೆಲಸಲ ಅಂಚನೆ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾತಿಪ್ಪೊಡು. ನನ ಇಲ್ಲದ ಜೋಕ್ಳು ಪರಲೂರ್ಗ್ ಪಿದಾಡ್ನಗ ಹಪ್ಪಳ - ಸೆಂಡಿಗೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಟ್ಟ್‌ತ್ ಕೊಳ್ಪುಣ ಗೌಜಿಡ್ ಆಕ್ಳೆನ ಮೋನೆ ಅರ್ಲ್ಕೊಂತಿತ್ತು. ''ನೆರುಂಡ ಬೇಜಾರಂಪಡೆ ಮಗ... ಉಂದು ಎಂಕು ಮೊತ್ರನ ತೋಡುಂಬಡವುಗು ನಾಲ್‌ದಿನ ಇಕ್ಳು ತಿನೊಳಿಂತ್ ಅರಿಪುಣ''ಂತ್ ಗಡಿಗಡಿಕ್ ಪಣೊಂತಿತ್ತೆರ್. ನನ ಐಟ್ ಬತ್ನ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್.. ಪರಲೂರ್‌ಡಿತ್ನ ದೋಸ್ತಿಳೆಗ್... ಕೆಲಸಂತಾಕ್ಳೆಗ್ ಮಂತ ಪಾಲ್ ಇತ್ತು.

ನನ ಹಪ್ಪ ಅಂಪುಣ ಪೊರ್ಳ್ತ್‌ಗ್ ಎಪಲ ಪಿರಿಪಿರಿ ಬರ್ಸ; ಇಲ್ಲದ ಕುಜ್ಜೆ ಬುಳೆಪುಣನೇ ಆ ಪೊರ್ಳ್ತ್‌ಗ್. ಕೋಕಿ - ದಾತಿ ಈ ಮುಗಲ್ದ ಗೊಬ್ಬಾಟಂಕು ನಮ ಒರ ಒಳಯಿ ಪಿದೆಯಿ ಪಜೆಕೈನಂ ಇಜಿಪುಣ ಕರ್ಮಂಕು.. ಈ ಮಾಮಿಗೊಂಜಿ ಮರ್ಲ್ಲು ಊರಿಡೀ ಪಟ್ಟರೆಗ್ ನಮ ನರಕ ಬರೊಡ? ಬರ್ಸನೇ ಆಂಡಲ ಮಾಮಿ ಹಠಕ್ಕಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಫ್ಯಾನ್ ಪಾಡ್ತ್, ದಿಕದೆಟ್ಟ್ಯಡ ಜಂಗಂಟ ಪಾಡ್ತ್ ಉಣಗೋವೊಂತಿತೆರ್. ಆ ಪ್ರಾಯೊಟು ಆಕ್ಳು ನಮಟ ಕೆಲಸ ಅಂಪೋವುತಿತ್ನ ಕ್ರಮಂಕು ಓಟು ಕೊಳೊಡು. ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕುಕ್ಕು ಕುಜ್ಜೆದ ಮೇಳ. ಗಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪ, ರಸಾಯನ, ಪಾಯಸ, ಉಪ್ಕರಿ, ದೋಸೆ, ಸಾಸ್ಮಿ, ಪಳವೂ.. ತುಕುಳಿ ಓ... ಒಂಜಿ ಎರಡು ಬಗೆನ, ಗಿಡ್ಡೆಗ್ ಅರಿಪಾಡುನಲ ಸೇರ್‌ಗಟ್ಲೆಡ್.

ಇಲ್ಲದಾಕ್ಳು ಆನಿ ಮನದಾನಿ ಬಂಜಾರೆ ತಿಂದ್‌ತ್ ಕೈಕಂಜಿಳೆಗ್ ಬೇಲೆದಾಕ್ಳೆಗ್ ನಟ್ಟುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಕೊಳ್ಪುನಾತ್ ನನ ನಟ್ಟಿಗ್ ವಾರಕ್ಕೆರಡು ದಿನ ಗಟ್ಟಿದ ಸಮ್ಮಾನ. ಇತ್ತೆ ಅವೊ ಮರಕ್ಕು, ಅವೊ ಜಾಲ್, ಅವೊ ಒರ್ಸದ ಗೊಬ್ಬಾಟ. ಆಂಡ ಹಪ್ಪಳ ಬೋತ್ರಿ. ಒರಿಪಾವು ಅರಿಪಾಡ್ತ್ ಗಟ್ಟಿ ಅಂಪುಣ ಉಮೇದ್ ಏರೆಗ್ಲ ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾಲಂಟು ಪಂಡ್ತ್ ರಾಗ ಒಯ್ತುಂಡ...

ಇತ್ತೆ ಅನ್‌ಮಂತ ಪಣರೆಗಿದ್ದಿ. ನಮ ನಾಲ್ಯೆನ್ ಮೈಲು ಶಾಲೆಗ್ ನಡತೊಂತು ಪೋತ. ಇತ್ತೆದಾಕ್ಳೆಗ್ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಮಟ್ಟ ನಡಪರೆಗ್ ಸ್ಕೂಟಿ ಬೋಡು. ಆ ರಾಮಾಯಣ - ಆ ನರಕಂತ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್ ಬೋಡು? ದುಡ್ಡು ಕೊಳ್ಳುಂಡ ಅಂಗಡಿಡ್ ಮಂತಲ ಸಿಕ್ಕುಣ. ತಿನ್ಪುಣಲ ಬೋತ್ರಿ. ಆ ಕಷ್ಟಲ ಬೋಂತ್ರಿಂತ್ ಈ ಪಾತೆರ. ಇತ್ತೆದಾಕ್ಳೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ್‌ಂಡ ಕಡಿಮೆ ಎರಡು ಪಾತೆರ ಪಂಡ ಹೆಚ್ಚ, ನಾಗಜ್ಜಿ.. ಜಾಲ್‌ಡ್ತಿನ ಪೆಲತಮರತ ಮಲ್ಲ ಕುಜ್ಜೆನ್ ಕಕ್ಕೆಳು ಗರ್ಪುನೆನ್ ಸೂವೊಂತಿಪ್ಪುನಗ ಆನಿ ಆಕ್ಳು ಹಪ್ಪಳ ಅಂಪುಣ ಗೌಜಿನ್ ನೆನಪಂತೊಂತ್ ವ್ಯಸನ ಬುಡಿಯೆರ್.

ಜೋಡ್ಯಾಯರೆ ಸಾದ್ಯನಾ

● ಕೆ.ಎಸ್. ಮೋಹನ್ ಸುವರ್ಣ

ಮೇಜಿದ ಮಿತ್ತ್ ದೀಪಿನ
ಬಣ್ಣದಿಂಜಿನ ಸಿಂಗಾರೊದ ಪೂತ ಪಿಂಗಾಣಿ
ಅಮಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಡಕೆಡ್ದ್
ಕೈತಾಗ್‌ದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ದುಂಡು...
ಪೂ ರಟ್‌ದ್ ಪಿಂಗಾಣಿ ಚೂರು ಚೂರು...
ಆಶೆಡ್ ಮನಸ್‌ದೀದ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್
ಸಂತೆಡ್ದ್ ಕಂತಿನ ಕುಪ್ಪಿದ ಪಿಂಗಾಣಿ
ಬೂರ್ದುಿ ದಕಿಲೆಕ..
ಅವ್ವೆನ್ ಕನತಿ ಮನಸ್‌ದ ಕನ್ನಡಿಲ
ದರಿದ್ ಚೂರು ಚೂರಾತ್‌ಂಡ್.
ಬೂರ್ದಿ ಪಿಂಗಾಣಿಗ್ ಗಿಟ್ಟ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಆಪುಂಡಾ...
ಮನಸ್‌ದ ಕನ್ನಡಿನ್ ಜೋಡ್ಯಾದ್
ಮೋನೆ ತೂಯರೆ ಆವಾ?
ಆಶೆಡ್ ಕಟಿನ ಗುರ್ಬಿದ ಗೂಡುನು
ಪೋಲಿ ಜೋಕ್ಲು ಕೋಲುಡು ಕುಟುದು
ತಿರ್ತ್ ಪಾಡಿನಂಚ....
ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ದಿನ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್‌ದ
ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿ, ಬೂರುನ ರಭಸೊಗು
ಎಸಲ್ ತಾಳ್ಯೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್.
ತಾಳುನ ಎಸಲ್‌ನ್ ಪಿರ ಜೋಡ್ಯಾಯರೆ ತೂನಗ..
ಅಯಿತ ಮುಳ್ಳು ತಾಗ್‌ದ್
ಬಿರೆಳ್‌ಡ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್!?

ಬೊಲ್ಪು

• ಶೋಭಾ ಬಗಂಬಿಲ

ಚೋಮನ ಬೊಡೆದಿ ತುಕ್ರ ಏಪಲಾ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನೊ ಇಲ್ಲಡೆ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಲ್. ಏತ್ ಉಸಾರ್‌ದಾಂತೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕತ್ತಿ ಮುಟ್ಟಲೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಆಳ್ ತಯಾರ್! ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನೊ ಇಲ್ಲಡೆ ಪಂತಿ ಪೆರೆಯೆರೆ, ಕೆಯಿ ಕೊಯ್ಯೆರೆ, ಬಜಕುರೆ ಅರಯೆರೆ ಅವತ್ತಂದೆ ತಪ್ಪು ಪೆರೆಯೆರೆ ಕೆಯಿ ನೇಜಿಗ್ ತುಕ್ರ ಪೋವೊಂದಿನೊ ದಿನೊ ಇಜ್ಜಿ. ಚೋಮೆ ಪರ್ದ್ ಪರ್ದ್ ಸೀಕ್‌ಡ್ ಬೂರ್ತೆ. ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಯೆರೆ ನಡಪೆರೆ ತೀರೊಂದ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ತುಕ್ರ ಕಲ್ತ್‌ಜಿಂಡಲಾ ತನ್ನ ಮಗೆ ಮಂಜುನು ಕಲ್ಪಾದ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿಗ್ ಆಯನ್ ಪಾಡೊಡುಂದು ಆಸೆ ದೀವೊಂದುಪ್ಪುವಲ್. ಮಂಜು ಏಪಲಾ ಸಾಲೆ ಕಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನೊ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಬೇಲೆ ಮಂತ್‌ದ್ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ತುಕ್ರ ಏತ್ ಕಸ್ಟಾಂಡಲಾ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆಡ ತೆರಿಪಾವೊಂದು ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಬೊಲ್ದು ಪೈರಾನ್, ದಪ್ಪ ಮೀಸೆ ದೀದ್ ಕಂಡೊದಂಚಿ ಬರ್ಪೆರ್! ಪೊಂಜೊವುನಕ್‌ಲ್ ನೇಜಿ ನಡ್‌ನಗ ಓ ಬೇಲೆ ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತಿನೊ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಆಸೆದೊ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದೆ ಇತ್ತಿನ ದಿನೊ ಇಜ್ಜಿ. ಕಾಂಡೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಯ್ಯದೊ ಚಾತ ಪೊರ್ತುಡು ಬೇಲೆದಕ್‌ಲೆಗ್ ತಿಪ್ಪಿಡ್ ಚಾ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಸಹಿಸೊಂದು ಆಕ್ಲು ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಮಂಜುಗು ಸಾಲೆಗ್ ಫೀಸ್ ಕಟ್ಟೆಯೆರೆ ಬಾರಿ ಬಂಜ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಯೆ ಕುಡ್ಲಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಕಲ್ಪುವೆಂದ್ ತುಕ್ರಡ ತೆರಿಪಾವೆ. ನನ ದುಂಬುಗು ಕಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಡ್ರೆಸ್, ಫೀಸ್, ಬೂಕು ಇಂಚ ಮಾತಾ ಖರ್ಚಿಗ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ಸಾರೊ ಮುಟ್ಟ ಕಾಸ್ ಬೋಡಾಪುಂಡು ಪಂಡೆ. ತುಕ್ರಗು ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ದಿನೊಕು ಇರುವ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ಅಲೆನ ಇಲ್ಲ್‌ದೊ ಖರ್ಚಿಗ್ ಸರಿ ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರೊ ಆಪುಂಡು. ಆಯನ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಲೆಗ್ ಕಡಪುಡುದು ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ಪಾವೊಡುಂದು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲಚನೆ ಮನ್ಪುವಲ್. ಚೋಮೆ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕರಿನೆಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊಗು ಸೇರುವೆ. ಮಂಜು ಬಾರಿ ಬೇಜಾರೊಡು ಯಾನ್ ನನ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಪುಜಿ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪೆ ಪನ್‌ಪೆ. ''ತೂಲ ಮಗ... ನಿನನ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿಗ್ ಪಾಡೊಡುಂದು ಏತ್ ಆಸೆನ್ ದೀದಿತ್ತೆ. ಎನ್ನಿನ ಆಸೆ ಪೂರ ಕೈ ಜಾರ್‌ದ್ ಬೂರುದು ಭಸ್ಮ ಆವೊಂದುಂಡತ್ತಾ''ಂದ್

ತುಕ್ರು ಪನ್ನಗ "ಅಂದ್ ಅಪ್ಪೆ.. ಈರ್ ದಾಲ ಬೇಜಾರ ಮನ್ಪೊಡ್ಚಿ, ದೇವೆರುಲ್ಲೆರ್" ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. ಮುಕ್ಲು ಮುಳಿತೊ ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ಪಾತೆರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಉಂತೊಂದು ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಕೆಬಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಒಡನೆ ಆರೆನ್ ತೂಯಿನ ತುಕ್ರು ಕೈ ಮುಗಿಯೊಂದು "ಬಲೆ ಧನಿಕುಲೆ ಉಲಯಿ ಬಲೆ" ಪನ್ಪಲ್. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋಪೆರ್. ಅಕ್ಲೆನೊ ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಪೊಸತ್ ಮುಡೆಯಿನೊ ಪಜೆ ಕೊನತ್ದ್ ಕೊರ್ಪೆ ಮಂಜು. ಆರ್ ಐಟ್ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. "ದಾನೆ ತುಕ್ರು? ಇಂಬಿಯೆ ನನ ಒಡೆ ಸಾಲೆಗ್ ಸೇರುವೆಗೆ?" "ನನ ಯಾನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಪುಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಕುಲ್ಲುವೆ. ಎಂಕ್ಲೆನಂಚಿನ ಪಾಪದಕ್ಲ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಉದ್ದಾರ ಆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡಾ ಪನ್ಲೆ?" ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. "ಗುವೆಲ್‌ದೊ ಉಲಯಿ ಇತ್ತಿನ ಕಪ್ಪೆದಂಚನೆ ಇತ್ತಿನ ಎಂಕ್ ಒಡೆ, ದಾನೆ ಸಾಲೆಗ್ ಪಾಡೊಡುಂದು ಗೊತ್ತುಂಡೆ ಪನ್ಲೆ ಧನಿಕುಲೆ?" ತುಕ್ರು ಪನ್ನಗ "ತೂಲ ತುಕ್ರು.... ಈದಾಲ ಬೇಜಾರ ಮನ್ಪೊನಡ. ಯಾನುಲ್ಲೆ. ನಿನ್ನ ಮಂಜು ಮಗನ್ ಸಾಲೆ ಕಲ್ಪಾವುನೊ ಪುದೆನ್ ಎಂಕ್ ಬುಡ್ದು ಕೊರು. ಯಾನ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ದಿನೊ ಕಲ್ಪೆರೆ ನಿನ್ನ ಮಗಕ್ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ಪೆ". "ಬೊಡ್ಚಿ ಧನಿಕುಲೆ, ಇರೆಗ್ ದಾಯೆ ಎನಡ್ದ್ ತೊಂದರೆ?" "ತೊಂದರೆ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ತುಕ್ರು... ನಿಕ್ಕ್ ಕಾಸ್ ಏತ್ ಬೋಡು ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಈ ದಾಲ ಪೋಡಿಯೊಡ್ಚಿ" ಪನ್ಪೆರ್ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ತುಕ್ರು ಬಜಕುರೆ ಅರಾವೊಂದುಪ್ಪುನಗ, ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ನೋಟುದೊ ಅಟ್ಟಿನ್ ಕನತ್ದ್ ತೋಜಾವೆರ್. "ತೂಲ ತುಕ್ರು ಉಂದೆನ್ ದೆತೊನು. ಒವು ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಎನಡ ಕೇನ್. ಯಾನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಸಾಯ ಮನ್ಪುವೆ." "ಬೊಡ್ಚಿ ಧನಿಕುಲೆ, ಯಾನ್ ಬೆಂದಿನೊ ಸಂಬಳನೇ ಎಂಕ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಯಾವು. ಕಾಸ್, ಇಲ್ಲ್, ಬಂಗಾರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಎಂಕ್ ಒಯಿಟ್‌ಲಾ ಆಸೆ ಇಜ್ಜಿ" ಪನ್ಪಲ್ ತುಕ್ರು. "ಇಂದ ದೆತೊನು" ಪಂಡ್ದ್ ಆಲೆನೊ ಕೈಕ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಪನೊಂದು ಆಳ್ ಅಲೆನೊ ಬೇಲೆನೇ ಮಂತೊಂದುಪ್ಪುವಲ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ತುಕ್ರು ಅಲೆನೊ ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ಉಪ್ಪುವಲ್. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ "ತುಕ್ರು... ಓ... ತುಕ್ರು.." ಪಂಡ್ದ್ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಉಂತೊಂದು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. "ಓ.. ಧನಿಕುಲು... ಬಲೆ ಉಲಯಿ ಬಲೆ. ಕುಲ್ಲುಲೆ" ಪನ್ಪಲ್. "ಬೊಡ್ಚಿ ತುಕ್ರು ಯಾನ್ ಕುಲ್ಲುಜಿ. ಎಂಕ್ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್... ಯಾನ್ ಒಂತೆ ಪಾತೆರ್‌ಗಾಂದ್ ಪಾರೊಂದು ಬೂರೊಂದು ಬತ್ತೆ" ರಾಗೊಡು ಪನ್ಪೆರ್. ಮರ್ಲ್ ಮನಸ್ಸ್ ನಲಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೇ ತುಕ್ರುನೇ ತೂಪೆರ್. "ದಾನೆ ಧನಿಕುಲೆ? ಈರ್... ಎನನ್ ಅಂಚ ತೂಪರ್?" "ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ತುಕ್ರು, ನಿನನ್ ತೂನಗ ಎನ್ನ ಕರ್ಲ್ ಕತ್ತೆರ್‌ಲೆಕನೇ ಆವೊಂದುಂಡು. ಈ ಒರ್ತಿ ನನಲಾ ಎಂಚ ಬದುಕುವಾ? ಅವುಲಾ ಒರಿ ಮಗಕ್ ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ಪಾವೊಡುಂದು ಕನೊ ಕಟ್ಟೊಂದು ಆಕೇರಿಗ್ ಒವುಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ ಬದುಕುನ ಸ್ಥಿತಿ ಬರ್ಪುಂಡಾಂದ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಪುಜಾ ತುಕ್ರು..." "ತೂಲೆ ಧನಿಕುಲೆ... ಈರ್ ಎಂಕ್ ಸಮಾಧಾನೊದೊ ಪಾತೆರೊ ಪನಿಯೆರೆ ಬತ್ತರಾ?... ಅತ್ತ್... ಎಂಕ್ ಮಿನಿ ಸಾಯೊ ಮನ್ಪೆರೆ ಬತ್ತರಾ?" ಕೇನುವಳ್. "ತುಕ್ರು ಮುರಾನಿ... ಯಾನ್... ನಿನ್ನ ಮಗಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ನಗ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಮನಸ್ಸಾಂಡಲಾ ಎಂಚ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್? ಇಂದ ದೆತೊನು" ನೋಟುದೊ ಅಟ್ಟಿನೇ ಕೊರ್ಪೆ. "ಬೊಡ್ಚಿ ಧನಿಕುಲೆ, ಬೊಡ್ಚಿ ಧನಿಕುಲೆ ದಾಯೆ ಎನನ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಂತೊಂದುಲ್ಲರ್?" ಅಪಗ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋಯಿನೊ ತುಕ್ರುನೊ ಮಗೆ ಮಂಜು ಬರ್ಪೆ. "ಮಂಜು... ನಿಕ್ಕ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋದು ಬರವು ಕಲ್ಪೆರೆ ಮನಸ್ಸಿಜ್ಜಾ?" "ಉಂಡು ಧನಿಕುಲೆ.

ಯಾನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಜನೊ ಆವೊಡುಂದು ಆಸೆ ಉಂಡು.'' ''ಆಂಡಾ... ಮಂಜು... ಈಯಾಂಡಲಾ ಪನ್. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ತುಕ್ರುಡ. ಅಲೆಗ್ ಏರ್ ಪಂಡಲಾ ಅರ್ಥನೇ ಆಪುಜಿ. ನಿಕ್ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಸಾರೊ ಆಸೆಲೆನ್ ಬುಳೆಪಾವೊಡುಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ... ನೆನೆತ್‌ಲೆಕೊ ಆಪುಂಡಾ? ನಿನ್ನಂಚಿನೊ ಜೋಕುಲು ಸಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಡುಂದು ಏತ್ ಕುಸಿಟುಲ್ಲೆರ್. ನಿಕ್ಕ್ ದಾನೆ ಆಸೆ ಇಜ್ಜಾ?'' ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್‌ನಗೊ ಮಂಜುಗು ಬಾರಿ ಕುಸಿ ಆಪುಂಡು. ನೋಟುದೊ ಅಟ್ಟಿನ್ ತೂದು, ಮಂಜು ಉಂತುನವುಲೇ, ಕನೊಕಟ್ಟುವೆ. ''ಅಪ್ಪೆ.. ಅಪ್ಪೆ.. ನಂಕ್ ಸಾಯೊ ಮನ್ಪೆರೆ ಬತ್ತಿನೊ ಧನಿಕುಲೆನೊ ಪಾತೆರೊಗು ಬಿಲೆ ಕೊರಂದೆ, ಅರೆನೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ದಾಯೆ ಬೇನೆ ಮನ್ಪೆರೆ ತೂವೊಂದುಲ್ಲರ್? ದೇವೆರ್ ದೀಲೆಕಾಪುಂಡು. ಆರ್ ಎಂಕ್ ಕೊರ್ಪುನೊ ಕಾಣಿಕೆನ್ ದೆತೊನುಲೆ ಅಪ್ಪೆ'' ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. ತುಕ್ರು ನೋಟುದೊ ಅಟ್ಟಿನ್ ದೆತೊನುವಲ್. ''ಮಂಜು... ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗು ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಸೇರ್ ಆವಂದಾ?'' ಪನ್ಪೆರ್ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್. ''ಆವು ಧನಿಕುಲೆ ಈರ್ ಎಂಚಾ ಪಂಡರ್ ಅಂಚಾ''. ''ನಿನನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಯಾನ್ ಸೇರ್ಪಾವೆ. ಎಲ್ಲೆನೆ ಪೋಯಿ''. ''ಧನಿಕುಲೆನೊ ಕಾರ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ನೀರ್ ಪರ್‌ಂಡಲಾ ಯಾವಂದ್. ಈರ್ ಎಂಕ್‌ಲೆನೊ ಪಾಲ್‌ಗ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ದೇವೆರ್''ಂದ್ ಪಂಡ್ದ್ ಮಂಜು ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನ್ ಪುಗರುವೆ.

''ಬೊಡ್ಚಿ ಮಗಾ... ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಪುಗರ್‌ದ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆವು ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ ತುಕ್ರು... ಜಾಗ್ರತೆಡುಪ್ಪು ಬರ್ಪೆ'' ಪನೊಂದು ಸೀದಾ ಪೋಪೆ.

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಮಂಜುನು ಸಾಲೆಗ್ ಸೇರ್ಪಾವುನೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮನ್ಪುವೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಾಂದೆ ಕುಡ್ಲಡ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ದೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್‌ಲಾ ಮನ್ಪುವೆರ್. ಮಂಜುಗು ಚಂದಪ್ಪೆರೆನೊ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬಿಕೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನ್ ದೇವೆರ್‌ಲೆಕೊನೆ ಪೂಜೆ ಮಂತೊಂದು ಉಡಲ್‌ಡ್ ನೆನೆತೊಂದುಪ್ಪುವೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಬಯ್ಯ ಆಜಿ ಗಂಟೆದೊ ಪೊರ್ತುಡು ತುಕ್ರು ಬೇಲೆ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಕತ್ತಿ ಮುಟ್ಟಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಪಿದಡುವಲ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಅರ್ಥ ಸಾದಿಡ್ ಉಂತುದು ತುಕ್ರುನು ತೋಟೊದೊ ಬರಿಟ್ ಕಾತೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ತುಕ್ರು ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುನಗ ''ತುಕ್ರು ಉಂತು... ದಾನೆ ಅಮಸರೊಡು ಬಲಿಪುವಾ?'' ''ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ಧನಿಕುಲೆ, ಪೊರ್ತಾಂಡ್'' ಪನ್ಪಲ್ ತುಕ್ರು. ''ತುಕ್ರು... ನಿನ್ನ ಪೊರ್ಲು ಈತ್ ಪ್ರಾಯೊ ಆಂಡಲಾ... ಎಂಚ ಉಂಡು? ನಿನನ್ ನಲ್ಪ ವರ್ಸೊ ಕರಿನ ಪೊಂಜೊವುಂದು ಏರ್ ಪನುವೆರ್? ಈ ಪದಿನಾಜಿ ವರ್ಸೊದ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣಲೆಕನೆ ತೋಜೊಂದುಲ್ಲ'' ಅಲೆನೇ ತೂವೊಂದು ರಾಗೊಡು ಪನ್ಪೆರ್. ''ದಾನೆ ಧನಿಕುಲೆ, ಈರ್ ಇಂಚ ಪಾತೆರುವರ್. ಸಾದಿ ಬುಡ್ಲೆ ಯಾನ್ ಪೋಪೆ'' ಪನ್ಪಲ್ ತುಕ್ರು. ''ತೂಲ ತುಕ್ರು, ದಾನೆ ಅಮಸರ? ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಎನ್ನಂಚಿನೊ ತಂಪು ಕೊರ್ಪುನೊ ಚಂದ್ರಲೆಕನೆ ಇತ್ತಿನಾಯನ್ ಬುಡ್ದ್ ದಾಯೆ ಅಮಸರೊಡು ಬಲಿಪುವಾ?'' ''ತೂಲೆ, ಧನಿಕುಲೆ ಈರ್ ಧನಿಕುಲುಂದು ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆ. ಬೇತೆ ಮಿನಿ ಏರಾಂಡಲಾ ಕತ್ತಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಡ್ತ್‌ದುವೆರ್''. ''ಕೋಪೊ ಮನ್ಪೊರ್ಚಿ ತುಕ್ರು. ಕೋಪೊನು ಏಪಲಾ ತಾಂಗೊನೊಡು. ಆವು ಏಪೊಲಾ ಜೂವೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತ್. ದಾಯೆ ಪನ್? ಈ ಇತ್ತೆ ಏರೆನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಡುಲ್ಲ? ಒಂತೆ ಆಲಚನೆ ಮನ್ಪು''. ''ತೂಲೆ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಇರೆಡ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆ ಉಂದು ಇರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆತ್ತ್. ನೆಂಪುದೀಲೆ'' ಪನೊಂದು ಪಿರವೊಂಜಿ ಸಾದಿಡೆ ಆಳ್ ಪೋಪಲ್.

ಒಂತೆ ರಾತ್ರೆ ಆನಗ, ಆಳ್ವೆರ್ ಮೆಲ್ಲ ತುಕ್ರುನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಪೆರ್. ತುಕ್ರು ಮೀದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಊದುಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಪು ದೀವೊಂದುಪ್ಪುವಲ್. ನಿಲ್‌ಕಾದ್ ತೂನಗ ತ್ರಿಶೂಲ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿನ ದುರ್ಗೆಲೆಕನೇ ಆರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜುವಲ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಪೋಡಿದ್ ಸೀದಾ ಪೋಪೆರ್. ಅಲೆಡ ದಾನೆಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡುಂದು ನೆನೆಪುವೆರ್. "ಆವಡ್... ಇನಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲ್ಲೆ ಆಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಬಲೆಕ್ ಬೂರುವಲ್. ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಎನ್ನ ಬಲೆಕ್ ಬೂರಂದಿನೊ ಮೀನ್ ಒಂಜಾಂಡಲಾ ಉಂಡಾ?" ಪಂಡ್ದ್ ಕಾತೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಆಲ್ ಏಪಲಾ ಆಳ್ವೆರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬೇಲೆಗ್ ಬರೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವಲ್. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ತುಕ್ರುಡ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾತೆರಂದಿನ ದಿನೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಆಲ್ ಕೆಬಿ ಕೊರಂದೆ ಅಲೆನ ಬೇಲೆಡೇ ಮನಸ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತಲ್. ಮಂಜು ಪೊಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗ್ ಸೇರಿಯೆರೆ ಸಂಘಟನೆಲು ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರುದು, ಆಯನ್ ದುಂಬು ಕನಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರ್ಪೊ. ಇಂಬಿಯನ ಇಸಯೊನು ತೆರಿನ ಚಂದಪ್ಪೆರ್ ಆಯನ್ ಕೆರಿಯೆರೆ ಪುನೆಪೆರ್. ಆಂಡ... ಐಟ್‌ಲಾ ಆರ್ ಸೋಪುವೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಮಂಜು ಸಾದಿಡೆ ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು, ಗುರ್ತದಾಂತಿನಕ್ಲ್ ಬಿಸತ್ತಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಾವೆರ್. ಆಯಗ್ ಬಿಸತ್ತಿ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಬನ್ನಗ ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದಿತ್ತಿನೊ ಮೇಘ ಜೀಪುಡುದು ಜಪ್ಪುವಲ್. "ದಾನೆ ಉಲಯಿ ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ಮನಸ್ಸುಂಡಾ? ಅತ್ತ್... ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮೂಲೆ ಗುಂಡು ದೀವೊಡಾ?" ಕೇನುವಲ್. "ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಶರಣಾಲೆ. ಇಜ್ಜಂಡ... ದರದರಾಂದ್ ಒಯಿತೊಂದು ಪೋದು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೆ". ಕೈಕ್ ಕೋಲ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಪೋನಗ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತಪ್ಪಾದ್ ಬಲಿಪುವೆರ್. "ಬೊಡ್ಚಿ... ಮೇಘ... ಇನಿತೊ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಬುಡ್ದು ಬುಡುಕ. ನನೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮಿನಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅನ್ಯಾಯ ಮಂತ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನೊ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾಗ" ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. "ಇಜ್ಜಿ... ಮಂಜು... ಈರ್ ಒಂಜಿ ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದ್ ಕಟುಕೆರೆಗ್ ಕನಿಕರ ತೋಜಾಂಡ ಎಂಚ? ಈರ್... ನನಲಾ ಸುಮಾರ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಉಂಡು.. ಬಲೆ ಪೋಯಿ ಜೀಪುಡು ಕುಲ್ಲುಲೆ" ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪಲ್.

ಕಾಂಡೆ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಪೇಪರ್ ಓದೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕಿನ ಇಸಯೊನು ತೆರಿಪಾವೊಡುಂದು ಮಂಜು ಚಂದಪ್ಪೆರೆನೊ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಪೆ. ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಉಂತುವೆ. ಉಲಯಿ ಇತ್ತಿನ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಪಿದಯಿ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ "ದಾನೆ ಮಂಜು? ದಾನೆ ಬತ್ತ?" ಮಂಜು ಧನಿಕುಲೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುವೆ. "ಈರ್ ಆನಿ ಎಂಕ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಕಾಸ್ ಕೊರಂದೆ ಇತ್ತುದುಂಡ... ಯಾನ್ ಒರಿ ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಮಾತೊ ಇರೆನೊ ಸಾಯೊ" ಪನ್ಪೆ ಕುಸಿಟ್ ಮಂಜು. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಎದುರುಡು ಎಡ್ಡೆ ಭಾವನೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಆಯನ್ ತೂನಗನೇ ಬಂಜಿದುಲಯಿ ನಂಜಿ, ಇಸೊ ಏರ್‌ಲೆಕ ಏರೊಂದುಂಡು. ಕಣ್ಣ್ ಬುಡುದು ಪಗೆಟ್ ತೂಪೆರ್. 'ಎನ್ನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಡಿತ್ತಿನೊ ತಿರ್ತ ಪಂತ್ಯೆದಾಯೆ ಒರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಯೆನೊ?' ಆರೆನ ನೆತ್ತೆರ್ ಕೊದ್ಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅವೆನ್ ತೋಜಾವಂದೆ ಪೊರ್ಲುಡು ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್.

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಅಕ್ಲು ಇತ್ತಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೂನಗ ಏರ್ಲಾ ತೋಜುಜೆರ್. ಮುಕುಲು ಓಡೆ ಪೋತೆರ್‌ಂದ್ ಅಲಚನೆ ಮನ್ಪುವೆರ್. "ಇಲ್ಲ್ ಬುಡುದು ಎನಡ ಪನಂದೆನೇ ಪೋಯೆರಾ? ಪೋಂಡ ಪೋವಡ್, ಕಡಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ಮೀನಾವೆರಾ? ಬಾನೊಡು ಪೋದು ಬೊಳ್ಳಿ ಆವೆರಾ? ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಆಂಡಲಾ ಬರುವೆರ್" ಅಂಚನ ಗ್ರೆಯಿಪುವೆರ್

ಆಳ್ವೆರ್. 'ಮಂಜು, ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯೆ ಸಯ್ಯೊಡು. ಆಯೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿಂಡಾ... ಸಮಾಜೊಡು ಯಾನ್ ಈತ್ ಕಾಸ್‌ದೊ ನರಮಾನಿ, ಊರುಗು ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನಾಯಗ್ ಬಿಲೆ ಓಲುಂಡು. ಒರಿ ತಿರ್ತ ಪಂತ್ಯೆದಾಯೆ ಎನ್ನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದು, ಯಾನ್ ಕೊರ್‌ನೊ ತೆಳಿನ್ ಪರ್ದ್ ಇತ್ತೆ ಮಲ್ಲ ಜನೊ ಆದ್ ಮೆರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆ, ಛೆ? ಆಯನ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಬುಡಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ' ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕೋಪೊ ನೆತ್ತಿಗೇರೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಆಂಡಲಾ ಬೇಲೆ ಒವುಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ ಎನ್ನ ಕಾರ್‌ದಡಿಕೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೂರುವೆರ್, ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನುವೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಮಲ್ಲ ಮಂತ್ರವಾದಿನಡೇ ಪೋಪೆರ್. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮುಂಡೊಗು, ಕೈಕ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಸಂದ್ ಸಂದ್ ಮೂಜಿ ನಾಮದ ಭಸ್ಮ ಪಾಡ್ದ್ ಮನೆಟ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು, ಕೌಡಿಗೆ ಕಾಯಿ ದೀದ್ ರಾಶಿ ತೂದು ಬಲಿಮೆ ಪನೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ಜನಕುಲು ಮಾತಾ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಸೇರ್‌ದೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕೋಣೆದುಲಯಿ, ಪೋಯೆರೆ ನಂಬರ್ ದೆತೊಂದು ಲೈನ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದೆರ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಕೋಣೆದುಲಯಿ ಪೋಪೆರ್. "ಓ... ಆಳ್ವೆರ್... ಬಲೆ ಕುಲ್ಲುಲೆ, ಎಂಚ ಉಲ್ಲರ್?" "ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ ಸ್ವಾಮೀ... ದೇವೆರೆನೊ ದಯೊಟು. ಇರೆನೊ ಪುರ್ಸಾದೊಡ್ದು ತೊಂದರೆ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆ ಇರೆಡೊಂಜಿ ಉಪಕಾರೊ ಆವೊಡು". "ಎಂಚಿನೊ ಪನ್ಲೆ ಧನಿಕುಲೆ?" "ತುಕ್ರು ಮಗೆ ಮಂಜು... ಇತ್ತೆ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದ್ ಮಲ್ಲ ಜನೊಂದ್ ಬಾರಿ ಮೆರೆಪೆ." "ದಾನೆ? ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್. ಇರೆಗ್ ದಾನೆ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ?" "ಛೆ? ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಅತ್ತ್ ಸ್ವಾಮಿ, ತರೆನೇ ಹಾಳಾದ್ ಪೋತುಂಡ್. ಅತ್ತ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂಜುಲಾ ತುಕ್ರುಲಾ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಲ್ ತೆಳಿ ಪರೊಂದಿತ್ತಿನೊ ನಾಯಿಲು. ಅಂಚಿನೊ ಮಂಜು ಇತ್ತೆ ಒರಿ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಪಂಡ ಏರೆಗ್ ಸಹಿಸೊಲಿ? ಪನ್ಲೆ, ಇಂದೆ ಇರೆಗ್ ಕಾಸ್ ಏತ್ ಬೋಡು ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪೆ". ನೋಟುದ ಆಟ್ಟಿನೇ ಕೈಕ್ ದೀಪೆರ್. "ಆವು ಧನಿಕುಲೆ, ಈರ್ ಪಂಡ ಆಪುಜಿಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡಾ? ಇರೆಗೊಂಜಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಡತ್ತೆ?"

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಆಂಡಲಾ ಮಂಜುನು ಕೆರ್ದ್ ಕುಸಿ ಪಡೆವೊಡುಂದು ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆರ್. "ಬೊಲ್ಪು ಆಪುನೆಕ್ ದುಂಬು ಕುಡ್ಲದೊ ಪೇಂಟೆಡ್ ಆಯೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯೆ ಮಣ್ಣಾದ್ ಪೋವೊಡು." "ಐಕ್ ಯಾನ್ ಉಲ್ಲೆ ಅತ್ತೆ ಧನಿಕುಲೆ" ಒಂಜಿ ಪುರ್ಸಾದೊದ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಜಾರಪ್ಪ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮಂತ್ರ ಮನ್ಪುವೆ. "ಇಂದೆ ಪತೊನುಲೆ. ಉಂದು ಇರೆನೊ ಕೈಟುಪ್ಪಡ್. ಕಾಂಡೆಲಾ ರಾತ್ರೆಲಾ ಮೀದ್ ಆದ್ ಪುರ್ಸಾದೊನು ಪಾಡ್‌ಲೆ". "ಆವು ಸ್ವಾಮಿ ಯಾನ್ ಪಾಡುವೆ. ತುಕ್ರು ಎನ್ನ ಬಲೆತುಲಯಿ ಬೂರೊಡು, ಎನ್ನ ಕಾರ್‌ದಡಿಟೇ ಬೂರ್ದು ಸೈಯ್ಯೊಡು" ಪನ್ಪೆರ್ ಆಳ್ವೆರ್. "ಆವು ಧನಿಕುಲೆ... ಇರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಆವೊಡಾಂಡ ಒವು ಸಾಯೊ ಮನ್ಪೆರೆಲಾ ತಯಾರಾದುಲ್ಲೆ". "ಆವು ಪಂಡಿತೆರೆ ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ. ಯಾನ್ ಎನ್ನಿನೊ ಕಾರ್ಯೊ ಆವಡ್" ಪಂಡ್ದ್ ಸೀದಾ ಪಿದಡುವೆರ್. "ಉಂತುಲೆ ಧನಿಕುಲೆ, ಇಂದೆ ತಗಡ್‌ನ್ ಮರತ್‌ದ್ ಪೋಪರಾ? ಇಂದೆ ಕೊನೊದು ಆಯನ ಜೀಪುದ ಅಡಿಟ್ ದೀಲೆ. ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾವಂದಿಲೆಕೊ ದೀವೊಡು". "ಆಯೆ ಇತ್ತೆ ಓಲುಲ್ಲೆಂದ್ ನಾಡೊಡು ಸ್ವಾಮಿ. ಎಂಚಾಂಡಲಾ ನಾಡೊಡು" ಪನೊಂದು ಪೋಪೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಆಳ್ವೆರ್ ಕಾಂಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋಪೆರ್. ಅವುಲು ಮಂಜು ಜೀಪುಡ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆ. ಆಯನ್ ತೂಯಿನೊ ಆಳ್ವೆರ್ ಜೀಪುದಡೆಗ್ ಮೆಲ್ಲ ಪೋಪೆರ್. ಮಂಜು

ದೇವಸ್ಥಾನೊಡೊ ಉಲಯಿ ಪೋಪೆ. ಆಳ್ವೆರ್ ತಗಡ್‌ನ್ ಜೇಪುದೊ ಅಡಿಟ್ ಮಲ್ಲ ದೀಪೆರ್. ಆರ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋವೊಡಾ ಬೊಡ್ಚಾಂದ್ ಅಲಚನೆ ಮನ್ಪುವೆರ್. ಮಂಜು ತಿಕ್ಕಂಡ ಪಾತೆರೊಡಾಪುಂಡು ಪಿರಜಾರುವೆರ್. ಮಂಜು ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋದು ದೇವಿನೊ ಗುಂಡೊದ ಎದುರು ಉಂತುದು ಕೈಮುಗಿಯೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ಕಣ್ಣ್‌ಮುಚ್ಚಿದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಂತ್‌ದ್. ಡಬ್ಬಿದುಲಯಿ ಪರಕೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪುರ್ಸಾದೊ ದೆತೊಂದು ಒಂತೆ ಧ್ಯಾನೊ ಮನ್ಪುಗಾಂದ್ ಬನ್ನಗ ಮೇಘ ಎದುರುಡು ಉಂತೊಂದಿತ್ತಲ್. ''ಓ ಮೇಘ... ದಾನೆ?'' ಕೇನುವೆ. ''ಮಂಜು ಎಂಕ್ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಮದಿಮೆ ಉಂಡು. ಇಂದೆ ಕಾಕಜಿ ದೆತೊನುಲೆ. ಆಣ್ ಡಿ.ಸಿ. ಆದುಲ್ಲೆರ್'' ಪನ್ಪಳ್. ''ಕುಸಿ ಆಂಡ್ ಯಾನ್ ಮರಪಂದೆ ಬರ್ಪೆ'' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಡುವೆ.

ಮದಿಮೆದೊ ದಿನೊತಾನಿ ಮೇಘ ಐತೊ ಸಿಂಗಾರೊಡು ಉಪ್ಪುವಳ್. ಏತೋ ಸಭೆ ಸೇರ್‌ದ್‌ಪ್ಪುಂಡು. ಮದಿಮೆದೊ ಮೂರ್ತೊ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮಾಲ್ ಮಂಟಪೊಡು ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತಲ್. ಮದಿಮಾಯನೊ ದಿಬ್ಬಣಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಮದಿಮಾಯೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ಗುಸು ಗುಸು ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. 'ಮದಿಮೆಗ್ ಮೂರ್ತೊ ಆವೊಂದುಂಡು ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುನಾಯೆ ಏರ್?' ಭಟ್ರ್ ಕೇನುವೆರ್. ಮೇಘಾಗ್ ತಿಗಲೆ ಬಡ ಬಡ ಪನೊಂದುಂಡು. ಅಪಗ ಮಂಜು ಮಂಟಪದಡೆ ಪೋಪೆ. ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ದಾದನಾ ಪಾತೆರೊನ್ವೆರ್. ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ತೂವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕನೆ ಮಂಜು ಮೇಘಗ್ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುವೆ!

ಇಸಯೊನು ಕೇಂಡಿನ ಆಳ್ವೆರೆಗ್ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಆಯನ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಕೆರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬೆಡಿ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಮದಿಮಾಯೆ ಮದಿಮಾಲ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್ ತೂಪೆರ್. ಕೈಟತ್ತಿನ ಬೆಡಿ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡು. ಮೇಘನ್ ತೂದು ಆಳ್ವೆರೆಗ್ ತೆಡ್ಲ್ ಆಕಿಲೆಕ ಆಪುಂಡು.

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನ ಕೈಟ್ ಬೆಡಿ ತೂಯಿನ ತುಕ್ರುಗು ಆರೆನ ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು. ನನ ತಾನ್ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲ್‌ಂಡ ಮಗನ ಜೂವೊಗು ಸಂಚಕಾರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಂಜುನ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಪಳ್. ಆಳ್ವೆರ್ ತನ್ನನ್ ಬಲೆಕ್ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಬಜ ಬತ್ತಿನೆನ್ ಮಾತಾ ತೆರಿಪಾವಲ್. ಈ ಇಸಯೊನು ಕೇಂಡ್ದ್ ಮಂಜುಗು ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ''ಧನಿಕುಲು ಇಂಚಿನೊ ನರಮಾನಿಂದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನಿದಿಜ್ಜಾಂಡ್'' ಪನ್ಪೆ. ''ನಮ ಈ ಊರು ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿ. ಈತ್ ಪೂರ ಘಟನೆ ನಡತಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಮುಲ್ಪ ಉಂತುನೊ ಸರಿ ಅತ್ತ್. ನಮ ಪೋದು ಎನ್ನ ಕ್ವಾಟ್ರಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುಗಾ''ಂದ್ ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. ತುಕ್ರುಲಾ ಕುಸಿಟ್ ಪಿದಡುವಲ್.

ಮೇಘನ ಕೈತಲ್ ಉಂತೊಂದಿತ್ತಿನೊ ತನ್ನ ಮೆಗ್ದಿ ರತ್ನನ್ ತೂದು ಆಳ್ವೆರೆಗ್ ದಾನೆ ಪನೊಡುಂದು ತೆರಿಯಿಜಿ. ರತ್ನಗ್‌ಲಾ ಪಲಯನ್ ತೂದು ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣನೀರ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಭೂತೆ ಕಟ್ಟಿಯೆರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತಿನೊ ಜಾರಪ್ಪನೊ ಮಗೆ ಕರ್ಣೆ, ರತ್ನನ ಮಿತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡ್ದ್‌ನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರತ್ನ ಕರ್ಣನೊ ಮೋಕೆದೊ ಬಲೆತೊ ಉಲಯಿ ಬೂರಿಯಲ್. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಳ್ವೆರೆನೊ ರತ್ನನಲಾ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದ್ ಪೋಂಡು. ರತ್ನ ಕರ್ಣನೊಟ್ಟುಗೆ ಬಲಿತ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಮದಿಮೆ ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರತ್ನ ಏಪಲಾ ಆಳ್ವೆರೆನೊ ಬೊಕ್ಕ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನೊ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಅಲಚನೆ ಮಂತೊಂದಿತ್ತಲ್. ಆಂಡ... ಇತ್ತೆ ಪರಮೋಸೊಡು ತನ್ನ ಮಗಳ್ ಮೇಘಗ್‌ಲಾ ಆಲ್‌ನನೇ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಕಲ್ಲ್‌ದಲೆಕನೆ ಉಂತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆಗ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ನಾಲಯಿಯೇ ಮಗುರುಜಿ. ರತ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್

ಜಪುಡಾವೊಂದು ಆಳ್ವೆರ್ನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು ಬುಲಿಪುವಲ್. "ಅಣ್ಣಾ... ತಪ್ಪಾಂಡ್, ಯಾನ್ ಮಲ್ಲ ತಪ್ಪು ಮಂತೆ" ಕರ್ಣೆಲಾ ಅವುಲೇ ಉಂತೊಂದಿತ್ತ್. "ಇನಿ ಮಗಳೆನೊ ಮದಿಮೆನ್ ಗೌಜಿಡ್ ಮನ್ಪೊಡುಂದು ಆಸೆನ್ ದೀದಿತ್ತೆ. ಆಂಡ... ಮದಿಮೆದೊ ಮಂಟಪೊಡು ಮದಿಮಾಯೆ ಇಜ್ಜಂದೆ ಅಕೇರಿಗ್ ಮಂಜು ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುನೊ ಸ್ಥಿತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಯ ಮಂತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ತಪ್ಪು ಮಾಪು ಮನ್ಪುವನಾ ಅಣ್ಣಾ.." ಬುಲಿತೊಂದು ಪನ್ಪಲ್.

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆಗ್ ರತ್ನನ್ ತೂದು ದಾನೆ ಪನೊಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. "ಈ ಜನ್ಮೊಡು ನಿನನ್ ಮಾಪು ಮನ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ಏಪ ತಿರ್ತ ಪಂತ್ಯದ ಆಣನ್ ಮದಿಮೆ ಆಯನೊ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲಲ್‌ದೊ ನಿನ್ನಲಾ ಎನ್ನಲ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದ್ ಪೋತುಂಡು. ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ" ಪನೊಂದು ಸೀದಾ ಪೋಪೆರ್.

ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುನೊ ಪೊರ್ತುಡು ಮಲ್ಲ ಟ್ಯಾಂಕರೊಂಜಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಪುಂಡು. ಪಿರವುಡು ಮದಿಮಾಲ್ ಮೇಘಲಾ ಮಂಜುಲಾ ಕಾರ್‌ಡ್ ಬರೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿನೆನ್ ತೂದು ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊದು ಪೋಪೆರ್. ಬಾರಿ ಜೋರಾದ್ ತರೆಕ್ ಪೆಟ್ಟಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲು ಉಲಯಿ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ರತ್ನಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಬರ್ಪಲ್. ರತ್ನ ಕಣನೀರ್‌ನ್ ಜಪುಡಾವೊಂದು ಕೇನುವಲ್ "ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಎನ್ನ ಅಣ್ಣಗ್ ದಾನೆಂಡ್?" "ಬಾರಿ ಸೀರಿಯಸ್ ಕೇಸ್. ಆರೆಗ್ 'o' ಗ್ರೂಪ್‌ದೊ ನೆತ್ತೆರ್ ಕೊರ್‌ಜಿಂಡಾ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ" "ಅಯ್ಯೋ! ದೇವೆರೆ ಯಾನ್ 'o' ಗ್ರೂಪ್‌ದೊ ನೆತ್ತೆರ್‌ಗ್ ಓಡೆ ಪೋವೊಡು" ಪಂಡ್ದ್ ಬುಲಿಪುವಲ್. ಮಂಜು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನಲಾ 'o' ಗ್ರೂಪ್. ನೆತ್ತೆರ್ ಯಾನ್ ಕೊರ್ಪೆ. ದಾಲ ಪೋಡಿಯೊಡ್ಚಿ, ಧನಿಕುಲೆನ್ ಯಾನ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಬದ್‌ಕಾವೆ" ಪನ್ಪೆ. ಮಂಜುನು ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲು ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಆಯೆ ಆಳ್ವೆರೆಗ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಕ್ಲು ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪೆರ್. .... ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಉಲಯಿ ಪೋಯೆರೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆನೊ ತರೆಕ್ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಳ್ವೆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ಮಂಜುನು ತೂಪೆರ್. "ರತ್ನ... ಯಾನ್ ಜಾತಿ ಜಾತಿ ಪಂಡ್ದ್ ಆಂಕಾರೊಡು ಮೆರೆಯೆ. ನಿನನ್‌ಲಾ ದೂರ ಮಂತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಯೆ. ಎಂಕ್ ಇತ್ತೆ ತೆರಿಂಡ್" ಪನ್ಪೆರ್ ಆಳ್ವೆರ್. "ನಿನ್ನ ಜೂವೊ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಕಾರಣ ಏರ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ? ಬೇತೆ ಏರ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್ ಅವು ಮಂಜು." "ಮಂಜು... ತಪ್ಪಾಂಡ್ ಎನನ್ ಮಾಪು ಮನ್ಪು". ಆಳ್ವೆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ನೀರ್ ಅರಿಪುಂಡು. "ಧನಿಕುಲೆ... ಈರ್ ಎನಡ ಕ್ಷಮೆ ಕೇನುವರ? ಅತ್ ಮಲ್ಲ ಜನ ಯಾನ್ ಅತ್ತ್" ಪನ್ಪೆ ಮಂಜು. "ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆನ್ ಒಕ್ಕಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆನ್ ಹಾಳ್ ದಿಟ್ಟೆಡ್ ತೂಯೆ. ಅವತ್ತಂದೆ ನಿನನ್ ಕೆರಿಯೆರೆ ಪುಣೆಯೆ, ಯಾನ್ ಏತೋ ಪೊಂಜೊವುಲೆಗ್ ಅನ್ಯಾಯ ಮಂತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಯೆ. ನನಾಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಎನ್ನಂದ್ ಆಂಕಾರೊಡು ಮೆರೆಪುನೆನ್ ಉಂತಾದ್, ಎಡ್ಡೆ ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಬದ್‌ಕುವೆ" ಪಂಡ್ದ್ ಆಳ್ವೆರ್ ಕಣನೀರ್ ಜಪುಡಾವೆರ್. "ಎನ್ನ ಮರ್ಮಾಳ್ ಮೇಘಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬಾಳ್ವೆನ್ ಕೊರ್‌ನೊ ನಿಕ್ಕ್ ಒವು ಕಾಣಿಕೆನ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ" ಪನ್ಪೆರ್ ಆಳ್ವೆರ್. ಮೇಘನಲಾ ಮಂಜುನಲಾ ಕೈ ಒಂಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪತ್ತೊನುವೆರ್. "ಇನಿ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಬಿದಿ ಕತ್ತಲೆ ಕರಾದ್ ಬೊಳ್ಪು ಮೂಡ್‌ದ್‌ಂಡ್. ನಿಕ್ಲೆನೊ ಬದ್‌ಕ್ ಬಂಗಾರಾವಡ್" ಪನ್ಪೆರ್ ಚಂದಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್.

ಎನಡ ಕೇನಡ

• ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ

ಬಾಲೆ... ಪಾಡ್ದನೊಡು ಕೇಂದಿನೆನ್ ಈ ಎನಡ ಕೇಂಡಡ ಯಾನೊಲ್ತು ಕನವೊಲಿ...?
ಅವೆನೀತೂವೊಡ್ಂದ್ ರಂದಿಯಡ ಯಾನೊಲ್ತುಡ್ದು ಕನತ್ ತೋಜಾವೊಲಿ..?
ಅರ್ತ ಆವಂದಿನಂಚಿನ ಎದ್‌ರ್ ಕತೆನ್ ಕುಡಕುಡಲ ಈ ಎನಡ ಕೇನಡ...
ಯಾನಿತ್ತೆ ಕೆಬಿ ಇತ್ತಿ ಕೆಪ್ಪೆ ಬಾಯಿತ್ತಿ ಪೊಟ್ಟೆ ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರ್ಡೆ... ॥ಬಾಲೆ॥

ಕೂಡುಕುಟುಮೊದ ದೈವೊಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಚೆಂಡ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾಡಂದಿನಾಯೆ
ಕುಟುಮೊದ ದೈವದೇವೆರೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರೊಗು ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಕೊರಂದೆ ಮೈತಪ್ಪಾದಿನಾಯೆ
ಮೂಲನಾಗಗ್ ವರಡ ವಂತಿಗೆ ಬುಡು, ತನು ತಂಬಿಲ ಕೊರಂದಿನಾಯೆ
ಪಿರಿಯೆರೆ ಆಸ್ತಿದ ಪಾಲ್‌ಗೆತೊನ್ರೆ ಮತ್ಸ್ಯಗಂದೊಡು ಊರುಗು ಪಿದಾಡ್ದಿನಾಯೆ ॥ಬಾಲೆ॥

ಜಾತಿ ಓಲುಂಡು ಪನ್...
ಮೊಗಂಟಾವು ಅಟ್ಟ, ಕುತ್ತಟ್ಟ, ಪಡ್ಯಲೆ, ಮುಂಡು ಮಾಳಿಗೆ, ಪುಗೆ ಪಲಯಿ
ಕಂಚಿದ ಬಟ್ಟಲ್, ಚೊಂಬು ಸೆರಿಗೆ, ಕೊಂಡೆ-ಗಿಂಡೆ, ಪಜೆ-ಅಜೆ, ಮದನಕಾಯಿ
ಗುರ್ಕೆ, ಕಂದೆಲ್, ಅಡ್ಯರ, ಕಡ್ಯ, ರಂಕ, ಕೊಂಬುದ ಗಿಂಡೆ, ಅರಿಯಣ, ಕೊರಯಿ-ಮರಯಿ...
ಕಲಸೆ, ಸೇರ್ ಪಾವು, ತಕ್ಕನ, ಅರಿಯ, ತಟ್ಟಿ-ಕುಡ್ಪು ಕೈಲ್, ಕರ್ಡಿಗೆ, ಓಡ ಮರಯಿ ॥ಬಾಲೆ॥

ಬಾಲೆ ಓಲುಂಡು ಪನ್...
ಕಿದೆ, ಕೊಟ್ಯ, ಬೈಪನೆ, ಬೈತಮುಟ್ಟೆ ತುಪ್ಪೆ ಪೆರ್ಮರಿ, ಬೈತಡ್, ಬಾರಗುರಿ, ಉಜ್ಜೆರ್...
ಪುಡಯಿ, ಬಟ್ಟಿ ಬಕ್ಕ, ಕುತ್ತರಿ, ಮಕ್ಕೆರಿ, ಕಾಂಟ್ಯ, ಮುಟ್ಪಲೆ, ಪಾರ, ಕೊರಂಬು, ಕೊಂಬರ್...
ಒಚ್ಚಿದ ಮಣೆ, ಕೆಯಿಕೋಲು, ಕೈಪೂಲು, ಪಡಿಮಂಚವು, ಕೊದಂಟಿ, ಕಲ್ಲೆ ಬೈತಬಲ್ಲ್
ಕರಬಿಸಲೆ, ಪೇರಬಿಸಲೆ, ಬರೊನಿ, ಓಡು, ಕಾವೊಲಿ, ಬಾವೊಡಿ, ಬೀಸಕಲ್ಲ್ ಕಂಜಿ, ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್ ॥ಬಾಲೆ॥

ಬಾಲೆ ಓಲುಂಡು ಪನ್...
ಪೆರದನೆ, ಮುಟ್ಟದನೆ, ಮುಡಿ, ಕುರುಂಟು, ಮಂತ್, ಜಿಡ್ಡೆ ಸಾರ್ನೆ, ಕುರ್ವೆ, ತೂಕುಲ
ಕತ್ತಿ, ಪರ್ಕತ್ತಿ, ತರ್ಕತ್ತಿ, ಮಂಡೆಕತ್ತಿ, ಗೆಜ್ಜತ್ತಿ, ಮಡು, ಕುಡರಿ, ಕೈಕುಡರಿ, ಬಲ...
ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸ್, ಪಾರೆಂಗಿ, ದಾಮಸ್, ಬಲಯಿ, ತಡ್ಪೆ ಕೊಂತು, ದಂಬೆ, ಪೊಲಿಮಣೆ
ನುಗ, ನಾಯೆರ್, ಪನೊರು, ಪುಡ್ಕಯಿ, ಪಲಯಿ, ಪನೆ, ಕುತ್ತಿ ಬೆರ್ಮರ, ನುಗಪಣೆ ॥ಬಾಲೆ॥

ಮೊಗಂಟಾವು ಪೋದು ಪಿದಯಿ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಕುಲ್ಲು ಜಾಗಾತ್ಂಡ್ - ಸಿಟೌಟ್...
ಮಾಡ್ ಪೋದು ಕಬಿರ್ದಿ ಸಿಮೆಂಟ್‌ದ ಪೊದಿಕೆ ಆತ್ಂಡ್ - ಟೆರೇಸ್
ತುಳುವೆರೆ ದುನ್ನ ಬಣ್ಣಧ ಸಕ್ಕರ್ ಸನ್ನಯಿಗ್ ಉದಲ್ ಪತ್‌ದ್ಂಡ್
ಒಪ್ಪತಪ್ಪದ ಇಲ್ಲ್ ಪಾಲ್ ಪಂತೆಡ್ ದಿಕ್ಕ್‌ದೇಸೆಂತ್ರಿ ಆತ್ಂಡ್... ॥ ಬಾಲೆ ॥

ಮರ, ಬೂರು-ಬಲ್ಲೆದ ನಾಗ ಬನ ಅಳಿದ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ದ ಗುಡಿ ಆಂಡ್
ಉಲಯಿ ಮದನಕಾಯಿಡಿತ್ತಿ ದೈವ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ದ ಗೋರಿಡಾಂಡ್
ಲೆಕ್ಕೊರ್ದೆಚ್ಚ ನೆಯಿಪೇರ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ ಮೈತ್‌ದ್ ದೈವದ ಕಣ್ಣ್‌ಲ ಮಂದಾಂಡ್
ಮುರ್ತದ ಮಾದ್ರೆಂಗಿ.. ದುಃಖದ ಮಡೆಪೊಜ್ಜ ರಂಗಿತದ ಕೂಟ ಆಂಡ್ ॥ ಬಾಲೆ ॥

ಬಾಲೆ... ಪಾಡ್ದನ ಕೇನರೆಲ ನನನಂಕ್ ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡಾಪುಂಡು
ತೆಂಬರೆ ದೋಲುದ ಶಬ್ದ ಕೇನುನೆಂಚ.. ಜಿಡೆ ದಿಗಿನ ಪಾಡೊಂದುಂಡು
ಪಚ್ಚನೆ ಬೂಡು ಪಾರ್‌ಪಡಿಲ್ ಬೂರ್ದು ಮುಲ್ಲು ಬಲ್ಲೆ ಕೊಡಿಯೊಂದುಂಡು
ತುಳುವೆರೆ ಆನಿದ ಸಿರಿಸಿಂಗಾರದ ಗತ್ತ್ ಬಿತ್ತ್‌ನ್ ಓಂಡುಂದು ಎನಡ ಕೇನಡ ॥ಬಾಲೆ॥.

ಮಂತ್ರವಾದೊ

• ಪುರಂದರ ಬಲ್ಯಾಯ

ಮಂತ್ರವಾದೊದ ವಿಚಾರೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲೆಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಡು. ಉಂದು ಜಾದು ಅಥವಾ ಕಣ್‌ಕಟ್ ವಿದ್ಯೆ ಅತ್ತ್. ಅಂಚನೆ ಕೇವಲ ಪೆರೆಟ್ (ಕೆಟ್ಟ) ಕೆಲಸೊ ತೋಜಾವೆರೆ, ತಮಾಷೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅತ್ತ್. ಉಂದೆಕ್ ಐತವೇ ಆಯಿನ ಶಕ್ತಿ, ಪೆರ್ಮೆ-ಗರ್ಮೆ ಉಂಡು. ನಾಲನೇ ವೇದೊ ಅಥರ್ವ ವೇದೊಡೇ ಇಂದೆತ ವಿಚಾರ ಕೊರ್ತೆರ್. ಭೃಗು ಮುನಿ ಬುಕ್ಕ 19 ಸನ್ಯಾಸಿಲು ಮಂತ್ರವಾದದ 'ಬೀಜಮಂತ್ರ' ನಾಡ್ದ್ ಪತ್ಯೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿನಕುಲ್ಲ ಪನ್ಪೆರ್. ಮಂತ್ರವಾದದ ಮೂಲಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ; ಅಂಚನೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಡ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗುರು ಶಿಷ್ಯಗ್ ಕೆಬಿಯಾರೆ ಬೀಜ ಮಂತ್ರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ದು ಐತ್‌ಸರ್ತಿ ಉರು ಪಾಡೊಡು, ಸಿದ್ಧಿ ಎಂಚ ಮಲ್ಪುನೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಮಂತ್ರವಾದೊಗು ಮೂಜಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ತೆರಿದಿಪ್ಪೊಡು. ಅವ್ವೇ ಐತ ತಿರ್ಲ್.

1. ಮಂತ್ರೊ : ಗುರುಡ್ದ್ ಕಲ್ತಿನ ಬೀಜ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿ.

2. ತಂತ್ರೊ : ಕಳಪಾಡುನ, ಬಲಿಕಟ್ಟುನ, ಹೋಮ ದೀಪುನ, ಕೈಟ್ ತೋಜಾವುನ ಕ್ರಿಯೆಲು, ಕುರ್ದಿ ನೀರ್, ಕರಿನೀರ್, ಕೊಲ್ತಿರಿ.

3. ಯಂತ್ರೊ : ನರಮಾನಿ ಶರೀರೊಗು ಒವ್ವೇ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿ ವಸಯ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಪ್ರವೇಶ ದಿಗ್ಬಂಧನ, ಕಟ್ಟೆರೆ ಕರಿನೂಲು, ಉರ್ಕು ಕಟ್ಟುನ ಮಾತಾ.

ಕಳೆಪುನೆ : ಈ ಶಬ್ದೊಡೇ ತೆರಿಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಶರೀರೊಗು ಸೇರ್ದಿನೆನ್ ದೆಪ್ಪುನೆ. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗ್ ಕುಲ್ಲುನಗ ಅಂಗಶುದ್ಧಿ, ಸ್ಥಳ ಶುದ್ಧಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಿಗ್ಬಂಧನ ಕ್ರಿಯೆ ಮಂತ್ರೊಚ್ಚಾರೊಡೇ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕೆಂಪು ಕುಂಟು ತುತ್ತುದು, ಮಂಜಲ್ ಕುಂಟು ಸೊಂಟೊಗು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕಾಲ್ದೀಪ ಪೊತ್ತಾದೀದ್, ತ್ರಿಶೂಲ ಊರ್ದ್ ಸುರುಕ್ಕು ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ಪುವೆ. ಮಹಾನಾರಾಯಣಿ ಮಂತ್ರೊ (ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ) ಜಪಿಪುವೆ. ಬುಕ್ಕೊ ಮಂತ್ರದೇವತೆಲೆನ್ ಪುಗರ್ದ್ ಕ್ರಿಯೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯೊಗ್ ಲೆಪ್ಪುವೆ. ಈ ಕಿರಿಯೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೆಡ್ದ್ ಮೂಡಾಯಿ ಕೆಂಪಾಪಿನೇಟ ನಡಪುಂಡು. ಪ್ರೇತ ಚೇಷ್ಟೆ ಆಯಿನ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಹೋಮ ಕುಂಡದ ಎದುರು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಕುರ್ದಿ ನೀರ್‌ಗ್ ಪೂರಿ ಮುರ್ಕಾದ್ ದಕ್ಕುವೆ. ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರ ಜೋರುಡ್ ಆನಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲ್‌ಕುವೆ, ಪರುಕಡೆಪೆ, ವಿಕಾರವಾದ್ ಮೈ ಕೈ ಪಿಂಟಾವೆ. ಅಪಗ ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಬಂಧುಲು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಾವೆರ್. ಬುಕ್ಕೊ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಆ ಪ್ರೇತಾತ್ಮೊಡ ಪಾತೆರ್‌ವೆ. ಇಂದೆಕ್ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷೆಡ್ Interpersonal Communication ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಕುಲೆ ಪತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಡ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮುಖಾಮುಖಿ ಸಂಭಾಷಣೆ. ಅಪಗ ಆಪುನವೇ 'ಮಂತ್ರ-ವಾದ'. ಶರೀರೊಗು ವಸಯ ಆಯಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಸ್ವಯೊ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಭಾಷೆ, ಸ್ವರ ವಿಕಾರವಾದಿಪ್ಪುಂಡು. ಮಂತ್ರವಾದಿ ಸಹನೆ ದೆತ್ತೊಂದು ಆ ಶರೀರೊಡ್ದು ಪೋಯೆರೆ ಆದೇಶ ಕೊರ್ಪೆ. ಅಪಗ ಕೇಂಡ್‌ಜಿಂಡ ಗುಳಿಗನ ಸಹಾಯ ದೆತೊನುವೆ. ಒಂಜಿ ಶರೀರೊದುಲಯಿ ಒಂಜತ್ತ್ ರಡ್ದ್ ಪ್ರೇತಾತ್ಮೊಳು ಸೇರ್ದಿಪ್ಪೆರೆಲಾ ಉಂಡು, ಎಂಚ ಸೇರ್ದಿನೆ, ಏಪೊ, ಪೂರಾ ವಿಚಾರ ತೆರಿದ್ ಐಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬುಡ್ದ್ ಪೋಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಕೇಂಡಿಜಿಂಡ ಕಾಯೆರ್‌ದ ಬೆತ್ತ ಪ್ರಯೋಗ, ಕಾರ ಬಿರೆಲ್‌ಗ್ ಕುಟ್ಟಿ ಪಾಡುನೆ, ಕುಜಲ್‌ಗ್ ಮಂತ್ರಿತ್‌ದ್ ಗಂಟ್ ಪಾಡುನೆ ಮಾತಾ ಉಂಡು. ಬುಡ್ಡು ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ದಾಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯ, ನಾಚಿಕೆ ಆಪುಂಡು.

1. ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸಂಚಾರಿಲು : ಯಕ್ಷ, ಗಂಧರ್ವ, ಕಿನ್ನರ, ಕಿಂಪುರುಷ ಮುಕುಲು ಮಿತ್ತಲೋಕೊದಕುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪಧಾರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ದೇವೆರತ್ತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನಿಗ್ ಉಪದ್ರ ಇದ್ದಿ. ಮಹಾಭಾರತ ಕತೆಟ್ ದುರ್ಯೋಧನನ ಬುಡೆದಿಗ್ ರಾತ್ರೆ ಯಕ್ಷೆ ಶರೀರೊಗು ವಸಯ ಆದ್ ಭಾರಿ ಕಸ್ಟ ಕೊರೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಆಯನ ಪ್ರಾಣ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಆಯಿನ ಕರ್ಣಗ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ರಾತ್ರೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಂಚೊಡು ಆಯನ ಬುಡೆದಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಗುಡಿ ಪಾಡ್ದ್ ಜೆಪ್ಪುವೆ. ರಾತ್ರೆ ಬತ್ತಿನ ಯಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಪಿರ ಅಳೆ ಶರೀರೊಗು ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತಿನ ವಿಚಾರ ತೆರಿದಿಪ್ಪೆರೆಯಾವು.

2. ಭೂ ಸಂಚಾರಿಲು : ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಕುಲು ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಪಿಶಾಚಿ, ಕುಲೆ, 'ಜಲಕನ್ಯೆ' ಉಂದು ಮಾತಾ ದೇವಗಣಕುಲೆನ ಉಪದ್ರ. ಪ್ರೇತೊಳು ಪಂಡ-ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಕೊಲೆ (ಕೆರ್ತಿನ), ಆಕಸ್ಮಿಕೊಡು ಬಾಯಿಗ್ ನೀರಿದ್ಯಂದೆ ಸೈತಿನಕ್ಲು, ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ಏಳ್ ಆಕಾಸೊ ಕಡಪ್ಪೆರೆ ಆವಂದೆ ಬಾಕಿ ಆಯಿನಕುಲು. ಅಕುಲೆನ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಪಿಶಾಚಿ - ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೀವನೊಡು ಒರ ಆಂಡಲಾ ದೇವೆರೆ ಸ್ಮರಣೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಸೈತಿನಕುಲು, ಉಪದ್ರಕಾರಿಲು.

ಈ ಕುಲೆ, ಪಿಶಾಚಿ, ಪ್ರೇತೊಳು ಮಾನಸಿಕ ದುರ್ಬಲೆರೆನ್ ಮಾತ್ರ ಪತ್ತುನೆ. ಐಕ್ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಿ. ಆಂಡ ನರಮಾನಿ ಶರೀರೊದುಲಯಿ ಪೊಗ್ಗುದು ಅತ್ತುವಾಣೋ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಏರಾಂಡಲಾ ಒರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣ ಆಂಡ ಆಯನ ಆತ್ಮೊ ಈ ಭೂಮಿಡ್ ಆಯೆ ಏತ್ ವರ್ಸ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಬಾಕಿ ಇತ್ತೆನೋ ಆತ್ ವರ್ಸ ಇಪ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಐಕಾತ್ರೋ ಸರಿಯಾದ್ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ. ಎಲು ಸುದೆಟ್ ಪಾಡುನ (ಅಸ್ಥಿ ವಿಸರ್ಜನೆ), ಪಿಂಡ ಬುಡ್ಪುನ, ಅಪರ ಕ್ರಿಯೆ ಮಲ್ಪುನೆ. ಅಪಗ ಆಯಗ್ ಮುಕ್ತಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅವು ಕಾಶಿ, ಗೋಕರ್ಣಗೇ ಪೋದೇ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಇದ್ದಿ. ಮಂತ್ರವಾದೊಡು 2 ರೀತಿ ಉಂಡು. 1. ದೇವ ಕ್ರಿಯೆ 2. ಅಸುರ ಕ್ರಿಯೆ. ದೇವ ಕ್ರಿಯೆಡ್ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ಇದ್ದಿ. ಬದಲಾದ್ ಕುಂಬುಡೊ, ಬೊಂಡೊ ಉಪಯೋಗ. ಅಸುರ ಕ್ರಿಯೆಗ್ ಕೆಂಪು ಕೋರಿದ ಅಥವಾ ಕುರಿತ್ತ ನೆತ್ತೆರ್ ಹೋಮೊಗ್ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಉಂಡು. ಮಲ್ಲ ಮಂತ್ರವಾದೊ ಪಂಡ ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ, ಶತ್ರು ಹರಣ, ಪ್ರಯೋಗ, ವಶೀಕರಣ, ಮಾರಣ ಹೋಮ, ಸಮ್ಮೋಹ ಪ್ರಯೋಗ, ಮಾಟ ಪನ್ಪಿನ ಹಲವು ಉಂಡು. ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಸೀಕ್‌ಗ್ ದೃಷ್ಟಿ ದೆಪ್ಪುನೆ, ಪೊಯ್ಯೆ ದೆಪ್ಪುನೆ, ಮಂತ್ರಿತ್‌ದ್ ನೀರ್ ಪಾಡುನೆ, ನೂಲು-ಉರ್ಕು ಕಟ್ಟುನೆ ಉಂಡು. ಕಡಪ್ಪು ದೆಪ್ಪುನೆ ಬುಕ್ಕೊ ಕಡಪ್ಪು ಪಾಡುನೆಂದ್ಲಾ ಉಂಡು.

ಈ ಜಗತ್ತ್ ಏತೇ ಪೊಸತನೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮಂತ್ರವಾದದ ವಿಷಯ ಮಾಜಂದ್. ನಮ್ಮ ಮಾಂಸೊದ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಂದೆ ಇಪ್ಪುನ ಏತೋ ವಿಷಯ ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಉಂಡು. ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಮರೊಗು ತೋಜುಂಡು. ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಿ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು. ಪಗೆಲ್-ರಾತ್ರೆ, ಎಡ್ಡೆ-ಪಡಿಕೆ, ವಾಸನೆ-ಕಮ್ಮೆನೊ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ದೇವೆರ್ - ದಿಂಡೆರ್ ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಏರ್ ಎಂಚ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಳ್ಳೆರೊ ಅಂಚ ತೋಜುಂಡು.

ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್

• ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು

ಕೋ............ ಕಾ......... ಕೋ..............
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್
ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪಿ ಕುಸಿಟ್ ಜೋಕ್ಲ್ ಲಾಗಪಬಾಡ್ವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಗುರ್.... ಗುರ್... ಗುರ್ರ್....
ದಿಕ್ಕೆಲ್ ಸೂ ಕೊರೆತ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ।
ಬಿನ್ನೆರ್ ಕೈಕಾರ್‌ದೆಕ್ಯೆರೆ ಕಲ್ಲಮುರ್ಯಾಡ್ ನೀರ್ದೀಪೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಪುಚ್ಚೆ ಮೋನೆ ದೆಕ್ಕ್‌ಂಡ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್
ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಂಡ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಮಿಟ್ಯಾ ಕನಪೆರ್ ।
ಇಲ್ಲದಪ್ಪೆ ಕುಲ್ಯರೆ ಪಜೆಪಾಡ್ದ್ ದಾನೆಣ್ಣಂದ್ ಕೇನ್ವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಕೋರ್ಲ್ ಪಾತೆರ್ಯಂಡ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್
ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಂಡ ಪೊಸಕುಂಟಂಗಿ ಕೊನವೆರ್ ।
ಸುಕಕಸ್ಟ ಕೇಂಡಿನಪ್ಪೆ ಪರ್ಯೆರೆ ಬೆಲ್ಲನೀರ್ ಕೊರ್ವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಂಡ ಅಜ್ಜೆರ್ ಬೋಂಟೆದೇರ್ವೆರ್
ಅಕ್ಲ್ ಕುಲ್ಯೆರ್‌ಂಡ ಅಜ್ಜಿ ಅಡ್ಯೆಗರಿ ಪಾಡ್ವೆರ್ ।
ಅಜ್ಜೆಕನತಿ ಮುರ್ಗೊನಜ್ಜಿ ಕಜ್ಜುಮಲ್ತ್ ಬಲಸ್ವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಂಡ ಇಲ್ಲ ನಾಯಿ ಕೊರೆಪುವ
ಅಕ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಜೋಕ್ಲ್ ಇರ್ಲ್ ಜಾಗರನೆ ಕುಲ್ಲ್‌ವ ।
ಅಜ್ಜಿಅಜ್ಜೆರ್ ಕತೆ ಸಂಧಿ ಪಾಡ್ದನ ಪನುವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ॥

ಬಿನ್ನೆರ್ ಪಿದಡ್‌ಂಡ ನೂಕಡ್ಯೆ ತಮ್ಮನ ಪಾಡ್ವೆರ್
ಒಣಸಾನಗ ತಿನರೆ ಎದುರ್ ಬೂಲ್ಯ ದೀವೆರ್ ।
ಕುಟುಮೊದಕ್ಲು ಒಂಜಾದ್ ಕುಸಿ ಪಟ್ಟೊನ್ವೆರ್
ಕಕ್ಕೆ ಕಡೆರ್‌ಂಡ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ ।

ದುಃಖ ದಿಂಜಿ ಸೋಜಿಗ

• ಶ್ಯಾಮಲಾ ರವಿರಾಜ್ ಕುಂಬಳೆ

ಒಂಜಿ ದಿನ ಬಯ್ಯಗ್ ಒಂಜಿ ಫೋನ್! ಒಲ್ತು, ಏರ್ ಪಾತೆರುನುಂದ್ ಕೇನ್ನಗ, ಆಂಚಿಡ್ದ್ 'ಯಾನ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ದ್. ಶಮ್ಮಿ ಪನ್ಪುನಾಲ್ ಅವುಲು ಉಲ್ಲಲಾ'ಂದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. 'ಉಲ್ಲೆರ್ ಈರ್ ಏರ್ ಪಾತೆರುನಿ'ಂದ್ ಕೇನ್ನಗ, 'ಶಮ್ಮಿಗ್ ಎನ್ನ ಗುರ್ತೊ ಉಂಡು. ಆಲ್ ಎನಡ ದುಂಬು ಮಾತ ಪಾತೆರ್‌ದಲ್' ಪಂಡಿನೆಕ್ 'ಅಮ್ಮಾ, ನಿಕ್ಕ್ ಫೋನು'ಂದು ಮಗಲ್ ರಿಸೀವರ್ ಕೈಕ್ ಕೊರ್ಯಲ್. ಪಾತೆರ್‌ನಕ್‌ಲೆನ ಸ್ವರೊ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಆಯಿಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ 15 ವರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಆಲೆನ ಸ್ವರ ಕೇಂಡ್‌ನಗ ಎಂಚ ಗುರ್ತು ಪತ್ತುನ? ಕ್ಲೂ ಕೊರ್ಲಂದ್ ಪಂಡಿನೆಕ್ಕ್ 'ಕ್ಲೂ ಕೊರ್ಪುನಲಾ ಒಂಜೆ, ಪುದರ್ ಪನ್ಪುನಲಾ ಒಂಜೆ. ಯಾನೆ ನೀತಾ ಮಾರಾಯೆದಿ. ಬಿ.ಕಾಂ.ಗ್ ಒಟ್ಟು ಕಲ್ತ್‌ನಕುಲು'. ಸೋಜಿಗ ಆಂಡ್ ನೀತಾನ ಸ್ವರೊ ಕೇಂಡ್‌ದ್. ಆಲೇ ಪಂಡಲ್ 'ನಿನ್ನ ಫೋನ್ ನಂಬರ್‌ನ್ ಏನ್ಸಿ ಕೊರ್ಯೆ. ಅಂಚ ನಿನಡ ಪಾತೆರ್‌ಗಂದ್ ಫೋನ್ ಮಲ್ತ್‌ನ. ರಜಿಟ್ ನಮ್ಮೊ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಬಿ.ಕಾಂ. ಜೋಕುಲೆನ ಗೆಟ್ ಟುಗೆದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಏಪ್ರಿಲ್ 10ಕ್ಕ್. ಈ ದಾನೆ ಬರಂದ್‌ನೆ?' 'ಯಾನ್ ಬತ್ತುದುವೆ. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಕೈಗ್ ಕಾಕಜಿ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ 20 ತಾರೀಕ್. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಚ ಬರ್ಪುನ? ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ಇಡೆಗ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ದಿನ ಕರಿತ್‌ಂಡ್'ಂದ್ ಪಂಡೆ.

'ಅವು ಮಾತ ಇಪ್ಪಡ್ ಏರ್ ಮಾತ ಬತ್ತ್‌ದೆರ್'ಂದ್ ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ. 'ಭಾನು, ಈಶ್ವರಿ, ಅನ್ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಆಣುಲು ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಜೀವನೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಸೆಟ್ಲ್ ಆತೆರ್. ನಿನ್ನ ಸುದ್ದಿಲ ಪಾತೆರಿಯೊ, ಪದೊತ ಶಮ್ಮಿ ಬರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಲೇಜಿಡ್ ವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗುಲಾ ಆಲೆನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ಸ್ಪರ್ಧೆಲೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸೊಂದು ಏತ್ ಪ್ರೈಜ್‌ಲಾ ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತಲ್‌ಂದ್, ಅನ್ನಮ್ಮ ಪಂಡಲ್. ಮಾತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾಂಡ್'ಂದ್ ನೀತಾ ಪಂಡಲ್. ಅಯಿಕ್ ಯಾನ್ ಆಲೆನ ವಿಷಯ ಕೇಂಡೆ. 'ಏತ್ ಜೋಕುಲು ಏತ್‌ನೆಡ್ ಕಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್'ಂದ್? ಕೇನ್ನಗ 'ಎನ್ನ ಮಗೆ ಎಣ್ಮನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಓದುವೆ'ಂದ್ ನೀತಾ ಪಂಡಲ್. 'ಅವು ಎಂಚ ಮಾರಾಯಿದಿ? ಎನ್ನ ಮದಿಮೆದ ಕಾಕಜಿ ಕೊರ್ಯರ ಬನ್ನಗ ನಿಕ್ಕ್ 3 ತಿಂಗೊಳ್ದ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಮಗೆ 9ಡ್. ಬೊಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಮಗೆ ಪತ್ತಾವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡತ್ತ'ಂದ್ ಕೇನ್ನಗ, 'ಆ ಮಗೆ ದೇಬೆರೆ ಪಾದ ಸೇರ್ದೆ. ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡ್ ಜ್ವರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತರೆಕ್ ಬಡ್ತ್‌ದ ಆಯೆ ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಆಯೆ. 8ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನ ರಡ್ಡನೇ ಮಗೆ. ಇತ್ತೆ ಮಾತ ಆಯೆನೆ ಎಂಕ್ಲೆಗ್. ಯೋಗಿ ಪಡೆವೊನ್ನ ಯೋಗಿಗ್, ಭೋಗಿ ಪಡೆವೊನ್ನ ಭೋಗಿಗ್. ಅಂಚ ಯಾನ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಯಜಮಾನೆರ್‌ಲಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊಂಡ.' ಈ ವಿಷಯ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ, ದುಃಖ ಆಂಡ್; ಸೋಜಿಗೊಲಾ ಆಂಡ್. ಪುಡ್ಕೆನೆ ಇತ್ತಿ ಆ ಆಣ್ ಬಾಲೆದ ಮೋನೆ ಇತ್ತೆಲಾ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೆದ್‌ರ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಎಂಕ್ ದಾನೆ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಲಿಂದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. 'ನೀತಾ ಯಾನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತ್‌ನೆಕ್ಕ್ ಮಾಪು ಕೊರು. ನನರೊ ಫೋನ್ ಮಲ್ಪುವೆ ಇತ್ತೆ ದೀಪೆ'ಂದ್ ಫೋನ್ ದೀಯೆ. ಕರವರನೆ ಆವಂದಿ ಈ ಸತ್ಯೊ ನಿತ್ಯೊ ದುಃಖೊ ಆಂಡ್ ನೀತಾಗ್‌ಂದ್ ಬೇಜಾರಾಂಡ್. ವಿಧಿಬರವು ಪನ್ಪುನವು ಉಂದೆನೆ.

•

ಪಗರಿದ ಸಂಕ

(ಶರಸೇತು ಬಂಧ - ತುಳುಪದೊ ಪ್ರಸಂಗೊ)

• ಹರೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಸೂಡ

(ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರವೇಶ)

॥ ಭಾಮಿನಿ ॥

ಬಿರೆ ಪಾರ್‌ತೆಲಾನಿಲೂರುಗು । ಮಾರಿ ಪತ್ತಯಿ ಮಾದಿಗೆರೆನನ ।
ತರೆನೆ ಪಾರದೆ ಬರುವೆ ಬಡಕಯಿದೂರು ಬುಡುದಾನಿ ॥
ಸಾರನಾಲಯಿದಾಯ ಮಗಳೆನ । ಪೊರುಳು ಮನಸ್‌ದ ಕೊದಿನೆ
ತೆರಿದಳೆ । ಕೊರಿಯೆ ಸಂತನೊ ಭಾಗ್ಯೊ ಬೊಕ್ಕನೆ
ಬರುವೆ ತೆನ್‌ಕಯಿಗೆ ॥೧ ॥

॥ಕಾಂಬೋಧಿ - ಝಂಪೆ ॥

ಇಂದ್ರ ಮಗೆ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಪುಣ್ಯ ಸುದೆಕುಳೆ ಮೀಯೆ । ಸಂದಯೆನೆ
ಪಟ್ಟ್ ಪರಕೆನ್‌ಲ, ಗಂಧೊನುಯೆ ತುಡೆತೊಂದು ।
ಒಂದಿಯೆನೆ ನಲಿತೊಂದು । ಸಂದ್‌ಡಾಯೆನೆ ತೂಯೆ ಪಾಪು ॥೧॥

ಆಮಮಲೆಂಚಿನ ಪಾಪು । ರಾಮದೇವೆರೆ ನಿನೆಪು ।
ಭೂಮಿಡೇಪೊಲ ಒರಿಪು ಸುಗಿಪು ॥
ಆ ಮಲ್ಲೊ ಕಡಲ್‌ದಾ । ವಾಮೊ ಭಾಗೊಡು ಕುಳುದು ।
ನೇಮೊ ತಪಸ್‌ದ ಮುರ್ಗೋ ತೂಯೆ ॥೨॥

(ಹನುಮನ ಪ್ರವೇಶ)

ಶ್ರೀರಾಮಸ್ತುತಿ

ರಾಮಾಯ ರಾಮಭದ್ರಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರಾಯ ವೇದಸೇ
ರಘುನಾಥಾಯ ನಾಥಾಯ ಸೀತಾಯ ಪತಯೇ ನಮಃ ॥

ರೇವತಿ–ಅಷ್ಟ

ಗೇನೊಡೆ ಶ್ರೀರಾಮೆ । ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಗ್ ಬಲೊರಾಮೆ ॥
ಆನಿ ಎನ್ನುಡಲ ಪಡಿಪನಿಯೊಂದಾದೆ । ಮಾನವಂತೆದಿ
ನಿನೆಲೋಕೊಗೆತೋಜಾಯ ॥೧॥

ಸರುಟ–ಏಕ

ಏರ್‌ಯ ಮಲೆಮಂಗೆ । ತಪಸ್‌ದ । ಕಾರಿಯ ಪೊಸತಂದೆ ॥
ಆರುವೆದ ಬಾಕಿಲ್ ಕಾಪುವ ದಾಯೆಗ್ ।
ತೆರಿಯೊಡು ಪೊಲಬುನು ತೆರಿಪವು ಬೇಗೊಡು ॥೧ ॥

ಝುಂಪೆ

ಪೊಸತ್ ಜವ್ವನೆ ಈಯೆ । ಪೊಸ ಪೊಲಬು ತೆರಿಯೊನುಯ ।
ಉಸುಳುದಾರಾಯ ಮಗೆ ಯಾನ್ ॥
ಕಸುಬುದಾಂತೆನೆ ಕುಳ್ದಿ । ದೇಶ ಪಣು ಹನಮೆಂದ್ ।
ಕಾಸ ಜನೊ ಈಯೇರ್ ಪನ್ಲ ॥೨॥

ಝುಂಪೆ

ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಮದೆ ಸೇರಿ । ಬಲ್ಲ್‌ದನೆ ಕತೆ ನಿನ್ನೊ ।
ಸುಳ್ಳು ಪನಡಯ ಕಾಡ್‌ದಾಯೆ ॥
ಉಳ್ಳಯನ ಭಕ್ತೆ ಆ । ಮಲ್ಲೊ ಹನುಮನ ಮಯ್ಮೆ ।
ಕಳ್ಳಿದೊರು ನಿನ್ನಡೋಲುಂಡು ॥೧॥

ಘಂಟಾರವ - ಅಷ್ಟ

ತೆರಿಯೊನುಯ ಎನ್ನೊ ಒರು ಇಂಚಾಂಡ್‌ಯ । ಘೋರ ಕಡಲ್‌ಗೆ ।
ಸೇತ್ಮೆ ಕಟ್ಯರೆ । ಮಾರಿದೊಂಬುದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ॥೧॥
ಪೊರ್ತು ಪೊರ್ತುಗು ಕಲ್ಲ್ ಮಣ್ಣ್ ಪೊಯ್ಯೊ । ಜರ್ತ್ ಗರ್ತ್‌ದೆ
ಚಟ್ಟ್ ಪೋಂಡುಯ । ಗುರ್ತಲಾವೊಡು ಎಂಚಯ ॥೨॥

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಒಟ್ಟು ಕೆತ್ತುವ ದಾಯೆ ಬುಡುವೊರ । ಪೊಟ್ಟು ಕಲ್ಲ್‌ಡ ಪಾಪು ಕಟ್ಟುನ ।
ಕಟ್ಟ್ ಕತೆನೊರ ಮದತ್ ಪೊಸತಿನಿ । ಗುಟ್ಟು ತೆರಿಲ ॥೧॥
ಬುಡು ಬುಡುಲನಿನೊ ಬೂಟು ಪಾತೆರೊ । ಬುಡುವೆ ಬಲ್ಮೆದ
ಪಗರಿನೊಂಜೆನ್ ॥ ಇಡೆಟ್ ಸೇತ್ಮೆನೆ ಬಿಗಿತ್ ತೋಜವೆ ।
ಗಡುನು ಕೊರುಲ ॥೨॥
ಪುಂಡು ನುಡಿನಾ ಪೊರ್ತು ಕೇಂಡ್‌ದೆ । ಮಂಡೆಲಕ್ಕದೆ ಹನುಮೆ-
ಲುಂತುಯೆ ॥ ಚಂಡಿಕಂಡನಿ ನಂಗೆ ಬಿರ್ಸ್‌ಡೇ । ದೊಂಡೆಗೆತ್ತೆ ॥೩॥

ಮಾರವಿ- ಏಕ

ಕೋಲುಡು ತಿಗಗೆಪ್ಪುನ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆ । ಗಳಿಗೆನೆ ತೆರಿಯೊಂಡೆ ॥
ಎಲುದಾಂತಿನ ನಿನೊನಾಲಯಿ ಸತ್ಯೊನೆ । ಭಲೊ ಎನ್ನನೆ ತೆರಿಲ ॥೧॥

ಮಾರವಿ - ಏಕ

ಮುಕ್ಕುವೆ ಭೂಮಿನ್ ನುರ್ಗವೆ ಕಡಲ್‌ನ್ । ಕಕ್ಕುವೆ ಗೆಂಡೊನುಯ ॥
ಮಕ್ಕ್ ಬುದ್ಧಿಗಿನಿ ಅಂತ್ಯೊದ ಕಾಲಗೆ । ಒಕ್ಕಿಯ ದಾಯೆ ಪಣ್ ॥೧॥
ಬೀರತನೊಟು ಈ ಬಿಗ್‌ತಡ ಪಾಪುನು । ಅರೆಗಳಿಗೆಡೆ ಪೊಲಿಪೆ ।
ಕುರೆಕುರಿ ತಾಡ್ಯರೆ ಬತ್ತನೆ ಮೆಣ್ಬುರಿ । ಉರಿರಾಜಗ್ ಸಮನ ॥೨॥

ಭೈರವಿ-ಅಷ್ಟ

ಉಂತವು ಮಲ್ಲಾತಿಗೆ । ಈಯೊರಿ । ಪಂಥೊಗು ದುಂಬಾಲಗೆ ॥
ಸಂತಸೊಡಿತ್ತೆನೆ ಪಾಪುನು ಬಿಗಿಪುವೆ । ಕಂತೆ ಮಲಿತ್
ತೋಜುವು ॥೧॥

ಭೈರವಿ-ಏಕ

ಬೂಟುದ ನರಮಣಿ ನಿನ್ನೊ । ಬಿರು । ಪೆಟ್ಟ್‌ದ ಸೇತ್ಮೆನೆ ಕನ್ನ ॥
ಕುಟ್ಟುದು ಪೊಲಿಪುವೆ ತೂಲ । ಈ । ಕಟ್ಟ್‌ದ ಭಾಷೆನೆ ಕೊರ್ಲ ॥೧ ॥

ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ

ಮೂಜಿ ಪೊರ್ತುಡು ಬಿಗಿತಿ ಸಾಜ ಪಾಪುನು ಈಯೆ ।
ಮಾಜಾಲ ಅಗ್ನಿ ಅಲ । ತೋಜು ಲಾಗಿವೆನೆ ॥೧॥

ತ್ರಿವುಡೆ

ಬಿರುತ ಮಯ್ಮೆಡೆ ಪಾಪು ಕಟ್ಯಡ । ಕಾರ ಬಿರೆಳ್‌ಡೆ ಪೊಲಿಪೆ
ನಿಚ್ಚಯೊ । ತೆರಿಲ ತತ್ತೆಡ ನಿನ್ನಲಪ್ಪಣೆ । ತೆರಿದ್ ನಡಪೆ ॥೧॥

ಮಾರವಿ-ಏಕ

ತೆರಿದಾಲರ್ಜುನೆ ಬಿರುಪತ್ತ್‌ದೆ ಬುಡು । ದೇರಯೆ ಸೇತುಮೆನೆ ॥
ಪರಿಮಳೊ ಸಾಗವುನಾಯನೊ ಮಗೆ ಕುಡ । ಪಿರೊ ಪೊಲಿತೆನೆ ಅವನೆ ॥
ಕುಡ ಕುಡ ಕಟ್ಟ್‌ಯೆ ತಂಕೊಡು ಪೊಲಿತೆನೆ । ಕಾಡ್‌ದ ನರಮಾನಿ ।
ಗಡಗಡ ನಡ್‌ಗ್‌ಯೆ ಪಾರ್‌ತೆ ದುಃಖೊಡೆ । ಕೇಡ್‌ಗೆ ಮೂಲಾಂಡೆ ॥೨॥

ಸರಸ್ವತಿ-ಏಕ

ಕಲೆದಾಂತಿನ ನಿನೊ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆ । ಬಿಲೆದಾಂತೆನೆ ಪೋಂಡೆ ।
ಬುಳಿಪಡ ಈ ಪಿರ ಬಲಿಪಡ ಓ ಮಗ । ಬಲವಂತೆನೆ ತೆರಿಲ ॥೧॥

ಭಾವಿನಿ - ಅರ್ಥ

ಮುಳ್ಳುದಂಚಿನ ಮಚ್ಚರೊದ ನುಡಿ । ಕರ್ಲ್ ಪೊತ್ತಯಿನಂಚ
ಮೈಯುರಿ ಸುಳ್ಳು ಪನಯೆಂದಾನಿ ಬೇನೆಡ್ ಬುಳಿತೆನಾಪಾರ್ಥೆ ॥

ನೀಲಾಂಬರಿ - ರೂಪಕ

ಬೇಲೆದಾಂತೆನೆ । ಕೊಳಲೊಗುಂತಿಯೆ ಬಾಳ್ ಹೇಸಿಗೆ
ಕಾಲ ನಾಚಿಕೆ ॥ ಕೋಲು ಕೊರುದಿನಿ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೆನೆ ।
ಜಾಲ್ ತೋಜುಜಿ । ಪುದೆನ್ ತುಂಬುಯೆ ॥೧॥

(ಬೆರಣ ವೇಷೊಡು ಕೃಷ್ಣೆ ಬರ್ಪೆ)

ಭಾವಿನಿ - ಅರ್ಥ

ಗಳಿಗೆ ಕಡೆಸವುನತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದೆ । ನೇಲ್ಯ ಹೋಮೊದ ಕುಂಡೊ-
ಗಪಗನೆ । ವೇಳೆ ಪಾರ್ಥನೆ ಬೂರುವೆನ್ನಗ ಹರಿಯಪಗ ತಡೆತೆ ।೧॥

ಬೇಗಡೆ - ಅಷ್ಟ

ದಾಯೆಗಿಂಚ ಚದಿತ ನುಡಿ ರಂಪ । ಸರಿಯತ್ತ್‌ಲುಂತುಲೆ ।
ಮಾಯಗಾರಗ್ ಮೆಚ್ಚ ಈ ಅಂಕ ॥ ಪ್ರಾಯೊಡುಲ್ಲನೆ ಜಕ್ಕಜವ್ವನೆ ।
ತೂಯೆ ಪೊತ್ತುನ ತೂಕು ಬೂರ್‍ವನೆ । ರಾಯಮಗ ಕತ್ತುಂದು
ಕಜ್ಜನೆ । ದಾಯೆ ಪೆರಣೊನು ಬುಡುವೆ ಪಣ್ಬನ ॥೧॥

ಷಹನ-ಅಷ್ಟ

ಬೆರಮಣೆ ಈರತ್ತಯೆ । ಕೈಮುಗಿದೆ । ಕರಕರಿ ಎಂಕಾಂಡ್‌ಯೆ ।
ಕೊರುತಿ ಭಾಷೆನ್ ತಪ್ಪೆರಾವಯೆ ॥ ಪಿರಣದಾಸೆನ್ ಮಲ್ಪೆರಾವಯೆ ।

ಕುರೆತ ಜನೊವೂರಿ ಪೊಲಿತೆ ಪಾಪುನು । ಬಿರುಟು ಕಟ್ಟುನ
ಸೋಡ್‌ಪಾಡ್‌ಡ್ ॥೧॥

ಸುರುಟ – ಏಕ

ಕರಿದಿನ ಪಂತೊನುಯ । ತೂಯರೆ । ಬೆರಣಗ್ ಸಂತಸಯ ॥
ಸರಿಜನೊ ಪಂತೊಗು ಪಿರಿಪನಿಯರೆ ಇನಿ । ಒರಿಯಾನುಲ್ಲೆಯ
ಲಕ್ಕ್‌ಲೆ ಕಜ್ಜೊಗು ॥೧॥

ಝಂಪೆ

ಬೆರಣವೊರುಟಾನಿ ಹರಿ । ತೆರಿಪಾಯಿನುಡಿತಂಚ । ವೀರೆರಿರ್ವೆರ್
ಒಪ್ಪುದಪಗ ॥ ಪಿರೊ ಪಂತೊಡುಂತುವೆರ್ । ಬಿರು
ಪಗರಿ ಪತ್ತ್‌ದೆರ್ । ವರ ಸಂಕೊ ಕಟ್‌ದ್ ಪೊಲಿಪ್ಯರೆಗ್ ॥೧॥

ಘಂಟಾರವ –ಮಟ್ಟೆ

ಬೀರೆ ಪಾರ್ಥೆ ಪಗರಿ ಬುಡುತೆ । ಏರಿ ಪಾಪುಗು ॥
ಬೆರಿನ್ ಕೊರುದು ಮಾಯೊಡುಂತ್ಯೆ । ಹರಿಯೆ ಕಾತ್‌ದ್ ॥೧॥

ಮಟ್ಟೆ

ಆನೆದೆಜ್ಜೊ ತೊರಿತೆ ಸೇತ್ಮೆ । ದಾನೆ ಸೋಜಿಗ ।
ಊನದಾಂತೆ ಒರಿಂಡೆ ಹನುಮೆ । ಮೋನೆ ಭಾಡದೆ ॥೨॥

ಭಾವಿನಿ

ತೊರ್ತು ತೊರ್ತುದು ಕಂಗಾಲಾಯೆನೆ । ಭಕ್ತ ಬಂಧುನ ಭಕ್ತೆ ಹನುಮೆನೆ ॥
ಸರ್ತ ಉಂತುದಿ ಸತ್ಯೊ ಸಂಕೊನು ತೂದು ಸುಗಿತೊಂಡೆ ॥ ಅರ್ಧ ॥

ಶಂಕರಾಭರಣ – ಏಕ

ರಾಮ ನಿನ್ನ ಬಾಲೆ ಯಾನ್ । ಸ್ವಾಮಿ ಈಯೆ ಮೂನ್ಯ ಎಂಕ್ ॥
ಭೂಮಿಡಿಂಚ ದಾಯೆ ಕೇಡ್ । ರಾಮ ರಾಮ ॥೧॥

ಭಾಮಿನಿ

ಮುರೆಡ್‌ಯೆನೆ ನಿಜ ಭಕ್ತಿಭಾವೊಡು । ಪರ್ವಕಾಲೊಡು ರಾಮ
ಸುಗಿಪುಡು । ತೆರಿಯೆ ಜಾನಕಿನರಸೆ ಈಯೊರಿ ಬಡೆವೆರೆನ ಸ್ವಾಮಿ ॥
ಕೊರಿಯ ಶಬರಿಗ್ ಪಿರ್ತಿ ಪೊಲಿಕೆನ್ । ಬರೆಯ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಮುಗುತಿ
ಬರವುನು । ಕೆರ್‌ಲಯೆನನ್‌ದಾನಿ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಒಸರ್ ಕಡಲಾಂಡ್ ॥೧॥

ಕೇದಾರ – ಅಷ್ಟ

ಬುಳಿಪುನ ಭಕ್ತನ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಮಾಧವೆ । ಸಲುಗೆಡೆಯಿಂಚಂಡೆ ॥
ಸುಳಿಕೀತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಸೋತಯ ಪಾರ್ಥಡ । ಮಲಿನನೆ ನಿನಡಿಜ್ಜಿಯ ॥೧॥
ಸರಿಕಾಲ ಕಿಟ್ಟವತಾರೊಡು ಉಳ್ಳೆನೆ । ತೆರಿಲಯ ಈ ಭಕ್ತೆನೆ ।
ವೀರೆ ಧನಂಜಯ ಸರಿಪೊರ್ತು ಸಾಯೊನೆ । ಕೊರುದೀಯೆ ಕಾತೊನುಲ ॥೨॥

ಝಂಪೆ

ಸಿರಿ ರಾಜೆ ಭಕ್ತೆರೆಗ್ । ಸಿರಿ ರೂಪೊ ತೋಜಾದ್ । ಹರಿತಾನ್ ನಿಲೆ ತನ್ನೊ ಸೇರ್ಯೆ ।
ಮಾರುತಿಡ ಮಾಪುನಾ । ಪೊರುತು ನಟ್ಟ್‌ದೆ ಪಾರ್ಥೆ । ಕುರೆಕಜ್ಜ ಮದಪುಂದು ಬಾಮ್ಯೆ ॥೧॥

॥ ಮಂಗಲ ॥

ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
'ವಿಶ್ವಕಲಾ ನಿಕೇತನ'
ಪರ್ಮಲೆ, ಪುತ್ತೂರು, ದ.ಕ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
'ದೃಶ್ಯ', ಗೊಲ್ಲಚ್ಚಿಲ್
ದೇರೆಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಅನಸೂಯ ಬಿ. ಸಾಲಿಯಾನ್
401, 'ಗ್ಯಾಲೆಕ್ಸಿ' ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್
ಆರ್ಯಸಮಾಜ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 3

ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ತೆಂಕಕಾರಂದೂರು ಅಂಚೆ
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು(ದ.ಕ.)

ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರೈ ಹರೇಕಳ
'ಪಡ್ಯಾರ ಮನೆ'
ಹರೇಕಳ, ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್.
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸ.ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು
ಕುರ್ನಾಡು, ಅಂಚೆ : ಕುರ್ನಾಡು, ದ.ಕ.

ಅಗ್ರಾಳ ನಾರಾಯಣ ರೈ
'ನಿಸರ್ಗ', ಮಾಣಿಕ್ಯ ನಿಲಯ
ಅಂಚೆ ನೆಲ್ಯಾಡಿ, ಪುತ್ತೂರು, ದ.ಕ.

ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ
ಸುಲ್ತಾನ್ ಬತ್ತೇರಿ ರಸ್ತೆ, ಉರ್ವ
ಬೋಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
'ವಿದ್ಯಾ', ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು

ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ
ಅರದಾಲು ಚಿನ್ನದ ಕೆಲಸದ ಮನೆ
ಅಂಚೆ : ಮುಂಡ್ಕೂರು
ಕಾರ್ಕಳ 576 121 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ
ಪಿ.ಎಲ್. ಕಂಪೌಂಡು, ಮೋರ್ಗನ್ಸ್‌ಗೇಟ್,
ಜಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು - 575 001

ವಿಜಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಲೆತ್ತೂರು
ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ
ಸಾಲೆತ್ತೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ದ.ಕ.

ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ
'ಬಂಟರವಾಣಿ', ಬೊಂಬಾಯಿ ಬಂಟರ ಸಂಘ
ಕುರ್ಲಾ ಪಶ್ಚಿಮ, ಮುಂಬಯಿ

ಕೆ. ಮಹೇಂದ್ರನಾಥ್ ಸಾಲೆತ್ತೂರು
ಕಾವ್ಯಸುತ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ನಿಲಯ
ಅಂಚೆ ಸಾಲೆತ್ತೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ - 574 323

ಭಾಸ್ಕರ ನೆಲ್ಲಿತೀರ್ಥ

ಎಚ್. ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್
ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ಕೆ.ಎಸ್. ಮೋಹನ್ ಸುವರ್ಣ
ಸ್ವರ್ಣ ನಿಲಯ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಿ,
ಅಂಚೆ ಜೋಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು

ಶೋಭಾ ಬಗಂಬಿಲ
ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗ್ರಾಮ, ಅಂಚೆ:ನಿತ್ಯಾನಂದ ನಗರ
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು.

ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಸಿ-1, ಜಲಕೀರ್ತಿ,ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಹೌಸಿಂಗ್
ಸೊಸೈಟಿ, ಜಯರಾಜ್ ನಗರ, ಎಲ್.ಜೆ. ರಸ್ತೆ
ಹತ್ತಿರ, ಬೊರಿವಿಲಿ (ಪ), ಮುಂಬೈ - 400 091

ಪುರಂದರ ಬಲ್ಯಾಯ

ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು
ವಿಟ್ಲ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ದ.ಕ.
ಶ್ಯಾಮಲಾ ರವಿರಾಜ್ ಕುಂಬಳೆ

ಹರೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಸೂಡ
ಅಂಚೆ : ಸೂಡ, ಬೆಳ್ಮಣ್ಣು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಇತ್ತೆದ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
'ನೆಲೆ', ಬೆದ್ರಾಳ, ನರಿಮೊಗರು, ಪುತ್ತೂರು - 574 312

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್
ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ,
ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು, ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು, ಉಡುಪಿ

ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್
ಕಾಂಚನ್ ನಿವಾಸ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಮೀನಕಳಿಯ, ಮಂಗಳೂರು - 575 010

ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
ಡೆಚ್ಚಾರು ಮನೆ, ಪುದುವೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ,
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
'ವಿದ್ಯಾ', ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ ರಸ್ತೆ,
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 575 004

ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
'ನವದುರ್ಗಾ', ಅಂಚೆ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ - 576 102

ಸರಪಾಡಿ ಅಶೋಕ ಶೆಟ್ಟಿ
ಸರಪಾಡಿ, ಅಂಚೆ ಅಜಿಲಮೊಗರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಗುರುಕೃಪಾ ಮನೆ, ಪಡುಪೆರಾರ ಅಂಚೆ
ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್, ಬಜಪೆ, ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು

ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಸಿ-1, ತಳಅಂತಸ್ತು, ಜಲ್‌ಕೀರ್ತಿ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್
ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಲಿಮಿಟೆಡ್
ಜಯರಾಜ ನಗರ, ಮಹಿಷಮರ್ದಿನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಳಿ,
ಎಲ್.ಜಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೊರಿವಿಲಿ (ಪ) ಮುಂಬಯಿ - 400 091

ಉದಯ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
ಸಂ-81, ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ನಿಲಯ
ರಾಜು ಕಾಲೊನಿ, ಎಮಲೂರು,
ಅಂಚೆ ಮಾರತ್ತ ಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 037

ರತ್ನಾವತಿ ಜೆ. ಬೈಕಾಡಿ
ಮಂಜೂಷ, ಹೊೖಗೆಬೈಲು, ಅಂಚೆ ಅಶೋಕನಗರ,
ಮಂಗಳೂರು - 575 006

ಪ್ರೇಮಲತ ರಾವ್
W/o ರಂಗನಾಥ ರಾವ್
ಅಂಚೆ : ಬೋಳುವಾರು
ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.

ವಿಲಾಸ್ ಕುಮಾರ್ ನಿಟ್ಟೆ
ಪತ್ರಕರ್ತರು
ವಿಜಯಕರ್ನಾಟಕ
ನಿಟ್ಟೆ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು, ಉಡುಪಿ

ಮಂಗಳಾ ವೆಂ. ನಾಯಕ್
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. 50/-; ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/- ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್‌ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ / ಕಬಿತೆ / ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ / ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರೊಲಿ. ಡಿಟಿಪಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಮೇಲ್ ಕಡಪುಡುಂಡಲಾ ಆವು.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್ ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ. (ಪ್ರತಿ ಬರವುಲೆಡ್ ಪತ್ತೆ ಬೋಡೇ)
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡುದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರೊಲಿ.

ಉಜಿರೆಡ್ ನಡತಿನ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್.ಆಚಾರ್ಯ, ಅನಂತಕೃಷ್ಣ, ಕೆ. ಅಮರನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಚಿತ್ರನಟಿ ಲೀಲಾವತಿ, ವಿನೋದ್‌ರಾಜ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತೆರ್.

ಕುಡ್ಲದ ಬಲ್ಮಠ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿನ 'ಮಾರ್ನೆಮಿದ ಮಿನದನ' ಲೇಸ್‌ನ್ ವಿದ್ಯಾರಶ್ಮಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಸಂಚಾಲಕೆ ಸವಣೂರು ಸೀತಾರಾಮ ರೈ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಒರಿಯರ್ದೊರಿ ಅಸಲ್ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಮದಿಪು-55 ಸಂಚಿನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ದೇರ್ಲಕಟ್ಟೆ ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಸಾಲೆದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಕೆ. ರವೀಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಹರೇಕಳ ಬೊಕ್ಕ ಗಣ್ಯೆರ್ ಚಾವಡಿಡಿತ್ತೆರ್.

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿಡ್ದ್ ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರೆರೆನ 150ನೇ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಬೆಂಗಳೂರುಡು ನಡತಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಬಹುಭಾಷಾ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ವಾಚನ ಮಲ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲ ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಚ್ಚಯ ಸಮಿತಿ ವತಿಡ್ದ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಸಂಕಥನ' ಉಳ್ಳಾಲ ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಚಯ ಗ್ರಂಥೊನು ರಂಗನಟಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯೆ ಡಾ. ಬಿ. ಜಯಶ್ರೀ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಜೆ. ಕೃಷ್ಣ ಪಾಲೆಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಣ್ಯೆರ್ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಪಾಲ್ ದೆತೊಂಡೆರ್.

ಮಾರ್ನೆಮಿದ ಮಿನದನೊಡು ನಡತಿನ 'ಮಾರ್ನೆಮಿ ಕಬಿಕೂಟೊ'ದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಹಿಸ್‌ನ ಗೋಕರ್ಣನಾಥ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗುರ್ಕಾರೆ ಅತ್ತಾವರ ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರೆರ್ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕಬಿಕೂಟೊಡು ಪಾಲ್ ದೆತೊನ್ನ ಕಬಿನಕುಲು ಗದ್ದಿಗೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಸವಣೂರುಡು ನಡತಿನ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆನ್ ಧರ್ಮತಲೊದ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಧನ ಸಚಿವೆ ಶೋಭ ಕರಂದ್ಲಾಜೆ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ನಳಿನ್‌ಕುಮಾರ್ ಕಟೀಲ್, ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಸವಣೂರು ಸೀತಾರಾಮ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತೆರ್.